

155/1995 Sb.

ZÁKON

ze dne 30. èervna 1995

o dùchodovém pojištìní

Zmìna: 19/1996 Sb.

Zmìna: 218/1996 Sb.

Zmìna: 255/1996 Sb.

Zmìna: 134/1997 Sb. (èást)

Zmìna: 129/1997 Sb.

Zmìna: 289/1997 Sb.

Zmìna: 134/1997 Sb., 254/1997 Sb., 289/1997 Sb. (èást)

Zmìna: 289/1997 Sb. (èást), 104/1998 Sb.

Zmìna: 234/1998 Sb.

Zmìna: 224/1999 Sb.

Zmìna: 228/1999 Sb.

Zmìna: 18/2000 Sb.

Zmìna: 118/2000 Sb.

Zmìna: 132/2000 Sb., 118/2000 Sb. (èást), 220/2000 Sb., 375/2000 Sb.

Zmìna: 116/2001 Sb., 188/2001 Sb.

Zmìna: 353/2001 Sb.

Zmìna: 346/2001 Sb.

Zmìna: 263/2002 Sb., 264/2002 Sb.

Zmìna: 420/2002 Sb.

Zmìna: 198/2002 Sb., 439/2002 Sb.

Zmìna: 338/2003 Sb., 424/2003 Sb., 425/2003 Sb.

Zmìna: 85/2004 Sb.

Zmìna: 281/2004 Sb.

Zmìna: 359/2004 Sb.

Zmìna: 436/2004 Sb.

Zmìna: 521/2004 Sb., 562/2004 Sb., 565/2004 Sb.

Zmìna: 168/2005 Sb.

Zmìna: 377/2005 Sb.

Zmìna: 361/2005 Sb.

Zmìna: 414/2005 Sb., 415/2005 Sb.

Zmìna: 24/2006 Sb.

Zmìna: 246/2006 Sb.

Zmìna: 264/2006 Sb., 267/2006 Sb. (èást)

Zmìna: 362/2003 Sb., 109/2006 Sb. , 189/2006 Sb. (èást), 461/2006 Sb., 462/2006 Sb.

Zmìna: 152/2007 Sb.

Zmìna: 405/2006 Sb.

Zmìna: 181/2007 Sb.

Zmìna: 178/2008 Sb.

Zmìna: 152/2007 Sb. (èást), 256/2007 Sb., 257/2007 Sb., 261/2007 Sb.

Zmìna: 211/2008 Sb.

Zmìna: 305/2008 Sb. (èást)

Zmìna: 479/2008 Sb.

Zmìna: 189/2006 Sb., 296/2007 Sb., 305/2008 Sb., 306/2008 Sb. (èást), 365/2008 Sb., 382/2008 Sb.

Zmìna: 41/2009 Sb.

Zmìna: 306/2008 Sb. (èást), 108/2009 Sb.

Zmìna: 158/2009 Sb.

Zmìna: 303/2009 Sb.

Zmìna: 218/2007 Sb., 479/2008 Sb., 306/2008 Sb.

Parlament se usnesl na tomto zákonì Èeské republiky:

ÈÁST PRVNÍ

ÚVODNÍ USTANOVENÍ

§ 1

Rozsah pùsobnosti

(1) Tento zákon upravuje dùchodové pojištìní (dále jen "pojištìní") pro pøípad stáží, invalidity a úmrtí živatele [§ 4 odst. 1 písm. c) a d)].

(2) Organizaci a provádìní pojištìní, povinnosti pojištìných osob, pøíjemcù dávek a zamìstnavatelù a jejich odpovědnost v pojištìní a pojistné na pojištìní (dále jen "pojistné") upravují zvláštní zákony.¹⁾

(3) Tento zákon se použije na právní vztahy, které nejsou upraveny pøímou použitelným pøedpisem Evropských spoleèenství v oblasti pojištìní^{1a)}.

§ 2

Úèast na pojištìní

(1) Úèast na pojištìní je povinná pro fyzické osoby (dále jen "osoby") uvedené v § 5. Pojištìní se mohou dobrovolnì úèastnit též osoby uvedené v § 6.

(2) Pojišťovncem se pro účely pojištění rozumí osoba, která je nebo byla účastna pojištění.

§ 3

Způsobilost osob v právních vztazích pojištění

(1) Způsobilost osoby mít v právních vztazích pojištění práva a povinnosti vzniká narozením a zaniká smrtí, popřípadě prohlášením za mrtvého.

(2) Způsobilost osoby vlastními právními úkony nabývat v právních vztazích pojištění práv a brát na sebe povinnosti vzniká dosažením zletilosti,²⁾ pokud se dále nestanoví jinak. Způsobilost být účastníkem řízení o přiznání invalidního důchodu [§ 4 odst. 1 písm. b)] vzniká ukončením povinné školní docházky; přiznáním tohoto důchodu vzniká způsobilost podle věty první a trvá až do dosažení zletilosti. O omezení a zbavení způsobilosti k právním úkonům platí obdobně ustanovení občanského zákoníku.

(3) Osoba, která nemá způsobilost k právním úkonům podle odstavce 2, musí být zastoupena zákonným zástupcem; kdo je zákonným zástupcem nezletilých, stanoví zvláštní zákon.³⁾

§ 4

Druhy důchodů a jejich výše

(1) Z pojištění se poskytují tyto důchody:

- a) starobní,
- b) invalidní,
- c) vdovský a vdovecký,
- d) sirotčí.

(2) Výše důchodu se skládá ze základní výměry a z procentní výměry. Základní výměra se stanoví pevnou částkou a procentní výměra se stanoví procentní sazbou z výpočtového základu, jde-li o důchody uvedené v odstavci 1 písm. a) a b), nebo z procentní výměry důchodu zemědělského, jde-li o důchody uvedené v odstavci 1 písm. c) a d).

ČÁST DRUHÁ

ÚČAST NA POJIŠTĚNÍ

HLAVA PRVNÍ

OKRUH POJIŠTĚNÝCH OSOB

§ 5

(1) Pojištění jsou při splnění podmínek stanovených v tomto zákoně účastni

- a) zaměstnanci v pracovním poměru,
- b) příslušníci Policie České republiky, Vězeňské služby České republiky, Bezpečnostní informační služby, Úřadu pro zahraniční styky a informace, Celní správy České republiky a Hasičského záchranného sboru České republiky⁵⁾, vojáci z povolání^{5a)} a státní zaměstnanci podle služebního zákona^{5b)},
- c) členové družstva v družstvech, kde podmínkou členství je jejich pracovní vztah k družstvu, jestliže mimo pracovníprávní vztah

vykonávají pro družstvo práci, za kterou jsou jím odměňováni,

d) osoby, které jsou podle zvláštního zákona jmenovány nebo voleny do funkce vedoucího správního úřadu nebo do funkce statutárního orgánu právnické osoby zřízené zvláštním zákonem, popřípadě do funkce zástupce tohoto vedoucího nebo statutárního orgánu, pokud je tímto vedoucím nebo statutárním orgánem pouze jediná osoba a jmenováním nebo volbou tímto osobám nevznikl pracovní nebo služební poměr, a osoby, které podle zvláštního zákona vykonávají veřejnou funkci mimo pracovní nebo služební poměr, pokud se na jejich pracovní vztah vztahuje ve stanoveném rozsahu zákoník práce a nejsou uvedeny v písmenech g) až i),

e) osoby samostatně výdělečně činné,

f) zaměstnanci činní na základě dohody o pracovní činnosti,

g) soudci,

h) členové zastupitelstev územních samosprávných celků a zastupitelstev místských částí nebo místských obvodů územně členěných statutárních měst a hlavního města Prahy, kteří jsou pro výkon funkce dlouhodobě uvolněni nebo kteří před zvolením do funkce člena zastupitelstva nebyli v pracovním poměru, ale vykonávají funkci ve stejném rozsahu jako dlouhodobě uvolnění členové zastupitelstva,

ch) poslanci Poslanecké sněmovny a senátoři Senátu Parlamentu,

i) prezident republiky, členové vlády, prezident, viceprezident a členové Nejvyššího kontrolního úřadu, členové Rady pro rozhlasové a televizní vysílání, předseda Energetického regulačního úřadu, členové Rady Ústavu pro studium totalitních režimů, členové Rady Českého telekomunikačního úřadu, finanční arbitři, zástupce finančního arbitra, veřejný ochránce práv a zástupce veřejného ochránce práv,

j) dobrovolní pracovníci pečovatelské služby,

k) pístopů, kteří vykonávají pístopůskou péči v zařízeních pro výkon pístopůské péče podle zvláštního právního předpisu,^{15a)} nebo kterým je za výkon pístopůské péče vyplácena odměna náležející pístopůovi ve zvláštních případech podle zvláštního právního předpisu,^{15b)}

l) osoby ve výkonu trestu odnětí svobody zařazené do práce a osoby ve výkonu zabezpečovací detence zařazené do práce,

m) osoby, které se soustavně připravují na budoucí povolání studiem na střední nebo vyšší odborné škole (dále jen "střední škola") nebo vysoké škole v České republice, a to po dobu prvních šesti let tohoto studia po dosažení věku 18 let v období před rokem 2010,

n) osoby vedené v evidenci úřadu práce jako uchazeři o zaměstnání po dobu, po kterou jim náleží podpora v nezaměstnanosti nebo podpora při rekvalifikaci,¹²⁸⁾ a v rozsahu nejvýše tří let též po dobu, po kterou jim tato podpora v nezaměstnanosti nebo podpora při rekvalifikaci nenáleží, s tím, že tato doba tří let se zjišťuje zpětně ode dne vzniku nároku na důchod, doba, po kterou podpora v nezaměstnanosti nebo podpora při rekvalifikaci nenáležela před dosažením věku 55 let, se do ní započítává v rozsahu nejvýše 1 roku a nezapočítává se do ní doba účasti na pojištění podle § 6 odst. 1 písm. a) a odst. 2 a doba výkonu výdělečné činnosti, která podle zvláštního právního předpisu nebrání (není překážkou) zařazení a vedení v evidenci uchazeů o zaměstnání^{128a)}, a to i když tato činnost zakládá účast na pojištění,

o) osoby se zdravotním postižením zařazené v teoretické a praktické přípravě pro zaměstnání nebo jinou výdělečnou činnost,

p) osoby konající vojenskou službu v ozbrojených silách České republiky, pokud nejde o vojáky z povolání a vojáky v další službě,¹⁵⁾

- q) osoby konající civilní službu,
- r) osoby pečující osobně o dítě ve věku do 6 let,
- s) osoby pečující osobně o osobu mladší 10 let, která je závislá na péči jiné osoby ve stupni I (lehká závislost), nebo o osobu, která je závislá na péči jiné osoby ve stupni II (středně těžká závislost) nebo stupni III (těžká závislost) anebo stupni IV (úplná závislost)^{5c}, pokud spolu žijí v domácnosti^{5d}; podmínka domácnosti se nevyžaduje, jde-li o blízkou osobu,
- t) poživatelé invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně [§ 39 odst. 2 písm. c)] z českého pojištění, a to do dosažení věku potřebného pro vznik nároku na starobní důchod podle § 32; za poživatele invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně se pro účely účasti na pojištění považují též osoby, které nepobírají tento důchod, avšak splňují podmínky nároku na tento důchod a pobírají výsluhový příspěvek podle zvláštních zákonů,⁶
- u) osoby po skončení výdělečné činnosti, která zakládala jejich účast na nemocenském pojištění podle zvláštního právního předpisu^{5e}), po dobu trvání dočasné pracovní neschopnosti, kterou si nepřivodily úmyslně, pokud tato dočasná pracovní neschopnost vznikla v době této výdělečné činnosti nebo v ochranné lhůtě podle zvláštního právního předpisu^{5e}), po dobu karantény nařízené podle zvláštního právního předpisu^{5f}) v době této výdělečné činnosti nebo v ochranné lhůtě podle zvláštního právního předpisu^{5e}), po dobu trvání podpůrné doby u ošetřovného a po dobu trvání podpůrné doby u peněžitě pomoci v mateřství v období před porodem,
- v) pracovníci v pracovním vztahu uzavřeném podle cizích právních předpisů,
- w) společníci a jednatelé společnosti s ručením omezeným a komanditisté komanditní společnosti, jestliže mimo pracovníprávní vztah vykonávají pro ni práci, za kterou jsou touto společností odměňováni,
- x) členové družstva, kteří vykonávají činnost v orgánech družstva mimo pracovníprávní vztah za odměnu, jejíž výše je předem určena, pokud výkon této činnosti není podle stanov družstva považován za výkon práce pro družstvo.

(2) Za zaměstnance v pracovním poměru [odstavec 1 písm. a)] se pro účely tohoto zákona považuje též osoba činná v poměru, který má obsah pracovního poměru, avšak pracovní poměr nevznikl, neboť nebyly splněny všechny podmínky stanovené pracovníprávními předpisy pro jeho vznik.

(3) zrušen

(4) zrušen

(5) Ustanovení odstavců 1 a 2 se nevztahují na osoby, které jsou zaměstnanci zahraničního zaměstnavatele a jsou činní v České republice ve prospěch tohoto zaměstnavatele; zahraničním zaměstnavatelem se pro účely tohoto zákona rozumí zaměstnavatel, jehož sídlo je na území státu, s nímž Česká republika neuzavřela mezinárodní smlouvu o sociálním zabezpečení.

§ 6

(1) Pojištění jsou účastny též osoby starší 18 let, jestliže podaly přihlášku k účasti na pojištění a účast na pojištění se týká doby jejich

a) vedení v evidenci úřadu práce jako uchazeče o zaměstnání, pokud jim po dobu této evidence nenáleží podpora v nezaměstnanosti nebo podpora při rekvalifikaci,

b) soustavné přípravy na budoucí povolání studiem na střední nebo vysoké škole v České republice,

c) výdělečné činnosti v cizině po 31. prosinci 1995, jedná-li se o osoby uvedené v § 5 odst. 1 písm. a), c) a e); za dobu přede dnem podání přihlášky je účast na pojištění možná nejvýše v rozsahu dvou let bezprostředně před tímto dnem,

d) výkonu dlouhodobé dobrovolnické služby na základě smlouvy uzavřené s vysílající organizací podle zvláštního právního předpisu^{6a)} za dobu přede dnem podání přihlášky je účast na pojištění možná nejvýše v rozsahu dvou let bezprostředně před tímto dnem,

e) činnosti v České republice ve prospěch zahraničního zaměstnavatele, jde-li o osoby uvedené v § 5 odst. 5; za dobu přede dnem podání přihlášky je účast na pojištění možná nejvýše v rozsahu dvou let bezprostředně před tímto dnem,

f) výkonu funkce poslance Evropského parlamentu, zvoleného na území České republiky,

g) pobytu v cizině, po kterou následovaly svého manžela, který v cizině působil v diplomatických službách České republiky.

(2) Pojištění jsou účastny též ostatní osoby starší 18 let, jestliže podaly přihlášku k účasti na pojištění. Účast na pojištění osob uvedených ve větě první je však možná v rozsahu nejvýše deseti let; za dobu přede dnem podání přihlášky je přitom účast na pojištění možná nejvýše v rozsahu jednoho roku bezprostředně před tímto dnem.

§ 7

Podle tohoto zákona se přiznává invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně též osobám, které nebyly účastny pojištění, avšak splňují podmínky stanovené tímto zákonem (§ 42 odst. 1).

HLAVA DRUHÁ

PODMÍNKY ÚČASTI NA POJIŠTĚNÍ

Díl první

Podmínky účasti zaměstnanců a dalších skupin osob vykonávajících pracovní nebo obdobnou činnost

§ 8

(1) Osoby uvedené v § 5 odst. 1 písm. a) až d) a f) až l) a v) a odst. 2 jsou účastny pojištění podle tohoto zákona, pokud jsou účastny nemocenského pojištění podle zvláštního právního předpisu^{5e)}. Podmínka účasti na nemocenském pojištění se pro účely věty první považuje za splněnou po dobu, po kterou trvá přerušování nemocenského pojištění^{7a)}.

(2) Osoby uvedené v § 5 odst. 1 písm. w) a x) jsou účastny pojištění podle tohoto zákona v těch kalendářních měsících, v nichž jim byl zúčtován příjem započítatelný do vyměrovacího základu pro stanovení pojistného z činnosti uvedené v § 5 odst. 1 písm. w) a x) aspoň ve výši rozhodného příjmu. Rozhodný příjem činí jednu čtvrtinu součtu všeobecného vyměrovacího základu (§ 17 odst. 2) za kalendářní rok, který o dva roky předchází kalendářnímu roku, za který se posuzuje účast na pojištění, a přepočítacího koeficientu (§ 17 odst. 4) pro úpravu tohoto všeobecného vyměrovacího základu; rozhodný příjem se zaokrouhluje na celé stokoruny směrem nahoru. Byl-li příjem uvedený ve větě první zúčtován až po ukončení činností uvedených v § 5 odst. 1 písm. w) a x), považuje se za zúčtovaný v posledním kalendářním měsíci výkonu těchto činností.

(3) Účast na pojištění v případě výkonu více právních vztahů uvedených

v § 5 odst. 1 písm. a) až d), f) až l), v) až x) se posuzuje samostatně v každém tomto právním vztahu.

Díl druhý

Podmínky účasti osob samostatně výdělečně činných

§ 9

(1) Pojištění jsou účastny osoby samostatně výdělečně činné [§ 5 odst. 1 písm. e)], pokud vykonávají samostatnou výdělečnou činnost na území České republiky a splňují dále stanovené podmínky. Za samostatnou výdělečnou činnost vykonávanou na území České republiky se považuje i samostatná výdělečná činnost prováděná mimo území České republiky, jestliže je vykonávána na základě oprávnění k výkonu takové činnosti vyplývajícího z právních předpisů České republiky.

(2) Za osobu samostatně výdělečně činnou se pro účely pojištění považuje osoba, která ukončila povinnou školní docházku a dosáhla věku aspoň 15 let a

a) vykonává samostatnou výdělečnou činnost, nebo

b) spolupracuje při výkonu samostatné výdělečné činnosti, pokud podle zákona o daních z příjmů lze na ni rozdělovat příjmy dosažené výkonem této činnosti a výdaje vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení.⁸⁾

(3) výkonem samostatné výdělečné činnosti podle odstavce 2 písm. a) se rozumí

a) podnikání v zemědělství, je-li fyzická osoba provozující zemědělskou výrobu evidována podle zvláštního zákona,⁹⁾

b) provozování živnosti na základě oprávnění provozovat živnost podle zvláštního zákona,¹⁰⁾

c) činnost společníka veřejné obchodní společnosti nebo komplementáře komanditní společnosti vykonávaná pro tuto společnost,¹¹⁾

d) výkon umělecké nebo jiné tvůrčí činnosti na základě autorskoprávních vztahů,¹²⁾ s výjimkou činnosti, z níž příjmy jsou podle zvláštního právního předpisu samostatným základem daní z příjmů fyzických osob pro zdanění zvláštní sazbou daní^{6b)},

e) výkon jiné činnosti konané výdělečně na základě oprávnění podle zvláštních předpisů,¹³⁾ která není uvedena v písmenech a) až d), a výkon činnosti mandátově konané na základě mandátní smlouvy uzavřené podle obchodního zákoníku^{13a)}; podmínkou zde je, že tyto činnosti jsou konány mimo vztah zakládající účast na nemocenském pojištění, a jde-li o činnost mandátově, též to, že mandátní smlouva nebyla uzavřena v rámci jiné samostatné výdělečné činnosti. Za výkon jiné činnosti konané výdělečně na základě oprávnění podle zvláštních předpisů se vždy považuje činnost znalců, tlumoníků, zprostředkovatelů kolektivních sporů, zprostředkovatelů kolektivních a hromadných smluv podle autorského zákona, rozhodce podle zvláštních právních předpisů a insolvenčního správce, popřípadě dalšího správce,

f) výkon činností neuvedených v písmenech a) až e) a vykonávaných vlastním jménem a na vlastní odpovědnost za účelem dosažení příjmu;¹⁴⁾ za výkon těchto činností se však nepovažuje pronájem nemovitostí (jejich částí) a movitých věcí.¹⁵⁾

(4) Osoba samostatně výdělečně činná je účastna pojištění jen jednou, i když vykonává několik činností uvedených v odstavci 3, popřípadě spolupracuje při výkonu několika těchto činností nebo současně koná činnosti podle odstavce 2 písm. a) a b).

(5) Kde se dále hovoří o samostatné výdělečné činnosti, rozumí se tím též spolupráce při výkonu této činnosti [odstavec 2 písm. b)].

(6) Samostatná výdělečná činnost se považuje za vedlejší samostatnou výdělečnou činnost, pokud osoba samostatně výdělečně činná v kalendářním roce

a) vykonávala zaměstnání (odstavec 8 veta první),

b) měla nárok na výplatu invalidního důchodu nebo jí byl přiznán starobní důchod,

c) měla nárok na rodičovský příspěvek^{15b)} nebo na peněžitou pomoc v mateřství nebo nemocenské z důvodu těhotenství a porodu, pokud tyto dávky náleží z nemocenského pojištění zaměstnanců, nebo osobně pečovala o osobu mladší 10 let, která je závislá na péči jiné osoby ve stupni I (lehká závislost), nebo o osobu, která je závislá na péči jiné osoby ve stupni II (středně těžká závislost) nebo stupni III (těžká závislost) anebo stupni IV (úplná závislost)^{15c)}, pokud osoba, která je závislá na péči jiné osoby, je osobou blízkou, nebo žije s osobou samostatně výdělečně činnou v domácnosti^{15d)}, není-li osobou blízkou,

d) vykonávala vojenskou službu v ozbrojených silách České republiky, pokud nejde o vojáky z povolání, nebo

e) byla nezaopatřeným dítětem podle § 20 odst. 3 písm. a).

(7) Samostatná výdělečná činnost se považuje za vedlejší samostatnou výdělečnou činnost v těch kalendářních měsících, v nichž po celý měsíc byla vykonávána samostatná výdělečná činnost a současně trvaly skutečnosti uvedené v odstavci 6; jestliže samostatná výdělečná činnost byla vykonávána jen po část kalendářního měsíce, považuje se samostatná výdělečná činnost za vedlejší samostatnou výdělečnou činnost, pokud po tu část kalendářního měsíce, po kterou byla vykonávána samostatná výdělečná činnost, tyto skutečnosti současně trvaly. Trváním skutečností podle vety první se rozumí též trvání jen některých skutečností uvedených v odstavci 6.

(8) Zaměstnáním se rozumí činnost zakládající účast na nemocenském pojištění zaměstnanců a jde-li o osoby uvedené v § 5 odst. 1 písm. w) a x), účast na důchodovém pojištění. Pečuje-li o osobu, která je závislá na péči jiné osoby [odstavec 6 písm. c)], více osob současně, považuje se samostatná výdělečná činnost za vedlejší samostatnou výdělečnou činnost u té osoby samostatně výdělečně činné, která byla určena písemnou dohodou všech osob, které pečují o osobu mladší 10 let, která je závislá na péči jiné osoby ve stupni I (lehká závislost), nebo o osobu, která je závislá na péči jiné osoby ve stupni II (středně těžká závislost) nebo ve stupni III (těžká závislost) anebo ve stupni IV (úplná závislost)^{15c)}, za osobu pečující v největším rozsahu; nedojde-li k této dohodě, považuje se samostatná výdělečná činnost za vedlejší samostatnou výdělečnou činnost u té osoby samostatně výdělečně činné, která podle rozhodnutí příslušného orgánu sociálního zabezpečení podle zvláštního právního předpisu^{15e)} pečuje o osobu, která je závislá na péči jiné osoby, v největším rozsahu. Skutečnosti o vedlejší samostatné výdělečné činnosti uvedené v odstavci 6 písm. a) a c) až e) musí osoba samostatně výdělečně činná doložit nejpozději do konce kalendářního měsíce následujícího po měsíci, v němž podala přehled o příjmech a výdajích ze samostatné výdělečné činnosti podle zvláštního zákona¹⁷⁾ za kalendářní rok, za který chce být považována za osobu samostatně výdělečně činnou vykonávající vedlejší samostatnou výdělečnou činnost.

(9) Samostatná výdělečná činnost se považuje za hlavní samostatnou výdělečnou činnost v období, ve kterém se podle odstavců 6 až 8 samostatná výdělečná činnost nepovažuje za vedlejší samostatnou výdělečnou činnost.

(1) Osoba samostatně výdělečně činná je v kalendářním roce účastna pojištění po dobu, po kterou vykonávala hlavní samostatnou výdělečnou činnost.

(2) Osoba samostatně výdělečně činná je v kalendářním roce účastna pojištění po dobu, po kterou vykonávala vedlejší samostatnou výdělečnou činnost, pokud její příjem z vedlejší samostatné výdělečné činnosti dosáhl v kalendářním roce aspoň rozhodné částky; rozhodná částka činí 2,4násobek částky, která se stanoví jako součin všeobecného vyměrovacího základu (§ 17 odst. 2) za kalendářní rok, který o dva roky předchází kalendářnímu roku, za který se posuzuje účast na pojištění, a korekčního koeficientu (§ 17 odst. 4) pro úpravu tohoto všeobecného vyměrovacího základu. Byla-li v kalendářním roce vykonávána hlavní samostatná výdělečná činnost i vedlejší samostatná výdělečná činnost, stanoví se příjem z vedlejší samostatné výdělečné činnosti tak, že se příjem ze samostatné výdělečné činnosti dosažený v kalendářním roce vydělí počtem kalendářních měsíců, v nichž byla aspoň po část měsíce vykonávána samostatná výdělečná činnost, a výsledná částka se vynásobí počtem kalendářních měsíců, v nichž byla podle § 9 odst. 7 aspoň po část měsíce vykonávána vedlejší samostatná výdělečná činnost. Za výkon samostatné výdělečné činnosti a vedlejší samostatné výdělečné činnosti se pro účely stanovení příjmu podle věty druhé nepovažuje kalendářní měsíc, v němž po celý měsíc osoba samostatně výdělečně činná měla nárok na výplatu nemocenského nebo peněžité pomoci v mateřství jako osoba samostatně výdělečně činná; za období nároku na výplatu nemocenského se přitom považuje též období prvních 14 kalendářních dnů dočasné pracovní neschopnosti (karantény), za které se nemocenské osobám samostatně výdělečně činným nevyplácí. Za příjem ze samostatné výdělečné činnosti se pro účely tohoto zákona považuje daňový základ osoby samostatně výdělečně činné určený podle zákona o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti^{17b}). Rozhodná částka se zaokrouhluje na celé koruny směrem nahoru.

(3) Rozhodná částka se sníží o jednu dvanáctinu za každý kalendářní měsíc, v němž po celý měsíc nebyla vykonávána vedlejší samostatná výdělečná činnost, a za každý kalendářní měsíc, v němž po celý měsíc osoba samostatně výdělečně činná vykonávající vedlejší samostatnou výdělečnou činnost měla nárok na výplatu nemocenského nebo peněžité pomoci v mateřství jako osoba samostatně výdělečně činná; za období nároku na výplatu nemocenského se přitom považuje též období prvních 14 kalendářních dnů dočasné pracovní neschopnosti (karantény), za které se nemocenské osobám samostatně výdělečně činným nevyplácí. Dvanáctina uvedená ve větě první se zaokrouhluje na celé koruny směrem nahoru.

(4) Osoba samostatně výdělečně činná, která vykonávala vedlejší samostatnou výdělečnou činnost a nesplňuje podmínky účasti na pojištění podle odstavců 2 a 3, je v kalendářním roce účastna pojištění, jestliže se přihlásila k účasti na pojištění za tento rok; lhůty pro podání přihlášky k účasti na pojištění stanoví zvláštní zákony.¹¹ Ustanovení věty první platí obdobně i pro část kalendářního roku, v němž účast na pojištění vznikla nebo zanikla podle odstavce 5 nebo 6 anebo v němž vedlejší samostatná výdělečná činnost nebyla vykonávána po celý rok.

(5) Účast osoby samostatně výdělečně činné na pojištění vzniká dnem 1. ledna kalendářního roku, ve kterém byly splněny podmínky uvedené v odstavcích 1 až 3 nebo za který se přihlásila k účasti na pojištění podle odstavce 4, anebo prvním dnem kalendářního měsíce, v jehož průběhu se z vedlejší samostatné výdělečné činnosti, která nezakládá účast na pojištění, stala hlavní samostatná výdělečná činnost, nejdříve však dnem, v němž začala vykonávat (znovu vykonávat) samostatnou výdělečnou činnost; účast na pojištění nemůže přitom vzniknout přede dnem, od kterého je oprávněna samostatnou výdělečnou činnost vykonávat.

(6) Účast osoby samostatně výdělečně činné na pojištění zaniká dnem 31. prosince kalendářního roku, ve kterém byly splněny podmínky uvedené v odstavcích 1 až 3 nebo za který se přihlásila k účasti na pojištění podle odstavce 4, anebo posledním dnem kalendářního měsíce, v jehož

průběhu se z hlavní samostatné výdělečné činnosti stala vedlejší samostatná výdělečná činnost, která nezakládá účast na pojištění. Účast na pojištění osoby samostatně výdělečně činné však zaniká nejpozději dnem,

a) kterým osoba samostatně výdělečně činná ukončila samostatnou výdělečnou činnost. Za ukončení samostatné výdělečné činnosti se považuje vždy přerušení této činnosti, a to ode dne přerušení této činnosti, pokud po měsíci, v němž došlo k tomuto přerušení, trvalo toto přerušení aspoň šest kalendářních měsíců po sobě jdoucích; to neplatí, byla-li samostatná výdělečná činnost přerušena z důvodů uvedených v odstavci 3 viti první,

b) kterým zaniklo osobě samostatně výdělečně činné oprávnění vykonávat samostatnou výdělečnou činnost,

c) od kterého byl osobě samostatně výdělečně činné pozastaven výkon její činnosti.

ČÁST TŘETÍ

ZÁKLADNÍ POJMY

HLAVA PRVNÍ

DOBA POJIŠTĚNÍ A NÁHRADNÍ DOBA POJIŠTĚNÍ

§ 11

(1) Dobou pojištění je po 31. prosinci 1995 doba účasti na pojištění

a) osob uvedených v § 5 odst. 1 písm. a) až l), v) až x) a odst. 2, za kterou bylo v České republice zapláceno pojistné,

b) osob uvedených v § 6, za kterou bylo v České republice zapláceno pojistné, a to nejdříve ode dne zaplácení pojistného.

(2) Za dobu pojištění uvedenou v odstavci 1 písm. a) se u osob uvedených v § 5 odst. 1 písm. a) až d) a f) až l) a v) a odst. 2 nepovažuje kalendářní měsíc, ve kterém nebyly dosaženy příjmy započítatelné do vyměšovacího základu pro stanovení pojistného podle zvláštního zákona¹⁷⁾ proto, že tyto osoby nevykonávaly činnost zakládající účast na pojištění, pokud nešlo o omluvné důvody; za omluvné důvody se považují skutečnosti uvedené v § 16 odst. 4 viti druhé písm. a). Podmínka zaplácení pojistného uvedená v odstavci 1 písm. a) se považuje za splněnou, v případě, kdy pojistné nebylo zapláceno jen proto, že v kalendářním roce osoba uvedená v odstavci 1 písm. a) dosáhla stanoveného maximálního vyměšovacího základu pro pojistné^{17c)}, a v případě, kdy zaměstnavatel pojistné na pojištění neodvedl, ačkoli byl povinen toto pojistné odvést, pokud se dále nestanoví jinak; zaměstnavatelem se pro účely tohoto zákona rozumí právnická nebo fyzická osoba zaměstnávající pojištěnce v pracovním poměru a dalších pracovních vztazích, nebo k níž je pojištěnec v jiném právním vztahu zakládajícím účast na pojištění podle tohoto zákona, jakož i organizační složka státu.^{16a)} Za dobu pojištění uvedenou v odstavci 1 písm. a) se u osob uvedených v § 5 odst. 1 písm. a), d), f), w) a x) nepovažuje kalendářní měsíc, za který jejich zaměstnavatel neodvedl pojistné, které byl povinen odvést, je-li tímto zaměstnavatelem obchodní společnost nebo družstvo a tyto osoby byly v takovém kalendářním měsíci současně společníky této společnosti anebo členy statutárního orgánu nebo dozoreí rady této společnosti nebo družstva; pro účely části vity před středníkem se za dlužné pojistné nepovažuje dlužné penále. Ustanovení vity třetí neplatí, bylo-li pojistné dlužné za kalendářní měsíc zapláceno do tří let ode dne splatnosti tohoto pojistného. Byl-li osobám uvedeným ve viti třetí přiznán důchod, v případě z důvodu úmrtí těchto osob byl přiznán vdovský, vdovecký nebo sirotčí důchod, a při přiznání tohoto důchodu nebyla započítána podle vity třetí doba pojištění z důvodu neodvedení

pojistného, pøihlédne se k této době, jen bylo-li dlužné pojistné uhrazeno za prosinec kalendářního roku, do nihož spadá kalendářní měsíc, za který nebylo dlužné pojistné odvedeno, nebo bylo-li dlužné pojistné uhrazeno za poslední kalendářní měsíc pøed pøiznáním důchodu, za který obchodní společnost nebo družstvo dlužily pojistné, anebo za poslední kalendářní měsíc, v němž byl pojištitel osobou uvedenou ve viti třetí; dlužné pojistné musí být pøitom uhrazeno nejpozději do 3 let ode dne splatnosti tohoto pojistného. Za dobu pojištění uvedenou v odstavci 1 písm. a) se u osob uvedených v § 5 odst. 1 písm. a) až d) a f) až k) a v) a v odstavci 2 považuje též doba, po kterou podle pravomocného rozhodnutí soudu trval nadále jejich právní vztah zakládající úèast na pojištění, pokud podle tohoto rozhodnutí došlo ke skonèení tohoto vztahu neplatní a pokud by jinak byla, kdyby nedošlo k neplatnému skonèení tohoto vztahu, splnina podmínka uvedená v § 8; podmínka zaplacení pojistného se pøitom považuje za splninou, pøieemž ustanovení vity třetí až páté tím není dotèeno.

(3) Dobou pojištění osob uvedených v § 5 odst. 1 písm. e) je též

a) v kalendářním roce, do nihož spadá den, od nihož se pøiznává důchod (dále jen "rok pøiznání důchodu"), doba pøed tímto dnem, jestliže tyto osoby zaplatily do dne podání žádosti o pøiznání důchodu zálohy na pojistné splatné do konce kalendářního měsíce pøedcházejícího kalendářnímu měsíci, v němž byla podána tato žádost,

b) kalendářní rok, který bezprostředně pøedchází roku pøiznání důchodu, pokud byly za tento kalendářní rok zaplacený zálohy na pojistné splatné za tento rok a doplatek na pojistném ještě nebyl splatný pøede dnem podání žádosti o pøiznání důchodu.

§ 12

(1) Náhradní dobou pojištění je po 31. prosinci 1995 doba úèasti na pojištění osob uvedených v § 5 odst. 1 písm. m) až u); podmínkou pro to, aby se tato doba úèasti na pojištění hodnotila jako náhradní doba pojištění, je, že byla získána na území Èeské republiky a že doba pojištění trvala aspoù jeden rok. U doby uvedené v § 5 odst. 1 písm. r) se nevyžaduje péèe o dìti na území Èeské republiky. Podmínkou pro to, aby se doba úèasti na pojištění osob uvedených v § 5 odst. 1 písm. s) hodnotila jako náhradní doba pojištění, je, že o době osobní péèe o osobu mladší 10 let, která je závislá na péèi jiné osoby ve stupni I (lehká závislost), nebo o osobu, která je závislá na péèi jiné osoby ve stupni II (støedně těžká závislost) nebo ve stupni III (tížká závislost) anebo ve stupni IV (úplná závislost)^{5c}, rozhodl pøislušný orgán sociálního zabezpeèení podle zvláštního právního pøedpisu^{17c}.

(2) Nestanoví-li se v tomto zákonì jinak, hodnotí se pro vznik nároku na důchod a výši procentní výmìry důchodu náhradní doba pojištění stejnì jako doba pojištění.

§ 13

(1) Za dobu pojištění se považují též doby zamìstnání získané pøed 1. lednem 1996 podle pøedpisù platných pøed tímto dnem, s výjimkou doby studia po dosažení vku 18 let; jde-li však o dobu zamìstnání v cizinì pøed 1. kvìtnem 1990, hodnotí se tato doba, jen pokud bylo za ni zaplaceno pojistné, a to nejdøíve ode dne zaplacení pojistného.

(2) Za náhradní dobu pojištění se považují též náhradní doby získané pøed 1. lednem 1996 podle pøedpisù platných pøed tímto dnem a doba pobírání důchodu za výsluhu let. Za náhradní dobu pojištění se považuje též doba studia získaná pøed 1. lednem 1996 podle pøedpisù platných pøed tímto dnem, a to po dobu prvních šesti let tohoto studia po dosažení vku 18 let.

§ 14

(1) Kryjí-li se doby pojištění navzájem, zapoète se pro stanovení

celkové doby pojištění pro vznik nároku na důchod a výši procentní výměry důchodu jen ta doba, jejíž zápočet je pro pojištěnce výhodnější; totéž platí, kryjí-li se navzájem náhradní doby pojištění nebo doba pojištění a náhradní doba pojištění.

(2) Tutéž dobu péče o dítě podle § 5 odst. 1 písm. r) nelze započítat současně více osobám; pečovalo-li o dítě současně více osob, započte se tato péče jako náhradní doba pojištění té osoby, která pečovala v největším rozsahu. Ustanovení předchozí vity platí obdobně i při péči podle § 5 odst. 1 písm. s).

HLAVA DRUHÁ

VÝPOČTOVÝ ZÁKLAD

§ 15

Výpočtovým základem je osobní vyměrovací základ (§ 16), pokud nepřevyšuje částku 10 500 Kč. Převyšuje-li osobní vyměrovací základ částku 10 500 Kč, stanoví se výpočtový základ tak, že částka 10 500 Kč se počítá v plné výši, z částky osobního vyměrovacího základu nad 10 500 Kč do 27 000 Kč se počítá 30 % a z částky osobního vyměrovacího základu nad 27 000 Kč se počítá 10 %.

§ 16

(1) Osobní vyměrovací základ je míšení průměr úhrnu ročních vyměrovacích základů pojištěnce za rozhodné období (§ 18). Tento průměr se vypočte jako součin koeficientu 30,4167 a podílu úhrnu ročních vyměrovacích základů za rozhodné období a počtu kalendářních dnů připadajících na rozhodné období; jsou-li v rozhodném období vyloučené doby (odstavce 4 až 6), snižuje se o ni počet kalendářních dnů připadajících na rozhodné období.

(2) Roční vyměrovací základ pojištěnce se stanoví jako součin úhrnu vyměrovacích základů pojištěnce za kalendářní rok a koeficientu nárůstu všeobecného vyměrovacího základu (§ 17 odst. 1). Úhrn vyměrovacích základů pojištěnce za jednotlivý kalendářní rok po roce 2007 nesmí být vyšší než maximální vyměrovací základ pro pojistné^{17c}) stanovený pro tento rok; do tohoto úhrnu se však nezapočítávají vyměrovací základy osoby dobrovolně účastné pojištění.

(3) Vyměrovacím základem pojištěnce za dobu po 31. prosinci 1995 je vyměrovací základ pro stanovení pojistného podle zvláštního zákona¹⁷) a za dobu před 1. lednem 1996 hrubý výdělek stanovený pro účely důchodového zabezpečení podle předpisů platných před 1. lednem 1996. Vyměrovací základ pro stanovení pojistného a hrubý výdělek se považují za vyměrovací základ pojištěnce podle vity první nejdříve ode dne zaplacení pojistného, jde-li o pojištěnce, u nichž pro započtení doby pojištění před 1. lednem 1996 byla v předpisech platných před tímto dnem stanovena podmínka zaplacení pojistného, a o pojištěnce, u nichž pro započtení doby pojištění po 31. prosinci 1995 je v § 11 odst. 1 stanovena podmínka zaplacení pojistného; ustanovení § 11 odst. 2 vity druhé, a jde-li o dobu po 30. červnu 2002, též vity třetí a čtvrté, platí zde obdobně. Do vyměrovacího základu pojištěnce se zahrnuje náhrada mzdy, platu nebo jiného příjmu započitatelného do vyměrovacího základu pro stanovení pojistného podle zvláštního zákona¹⁷) nebo hrubého výdělku náležející v případě uvedeném v § 11 odst. 2 vity páté v kalendářních měsících, za které náležela. Do vyměrovacího základu pojištěnce za dobu po 31. prosinci 1995 se pro účely stanovení ročního vyměrovacího základu zahrnuje též náhrada za ztrátu na výdělků po skončení pracovní neschopnosti náležející za pracovní úraz (nemoc z povolání)¹⁸) a náhrada za ztrátu na služebním příjmu (platu) po skončení neschopnosti k službě.¹⁹) Jde-li o pojištěnce uvedeného v § 6, který platí pojistné za kalendářní rok předcházející o více než jeden rok kalendářnímu roku, ve kterém je pojistné placeno, upraví se vyměrovací základ, z něhož je toto pojistné placeno, tak, že se vynásobí koeficientem stanoveným jako podíl, v jehož čitateli je

všeobecný vyměrovací základ (§ 17 odst. 2) za kalendářní rok, za který se pojistné platí, a ve jmenovateli je všeobecný vyměrovací základ za kalendářní rok, který o dva roky předchází kalendářnímu roku, ve kterém bylo pojistné zapláceno, vynásobený korekčním koeficientem (§ 17 odst. 4) pro úpravu tohoto všeobecného vyměrovacího základu.

(4) vyloučenými dobami jsou před 1. lednem 1996 doby, které se podle předpisů platných před tímto dnem vylučovaly při zjišťování hrubých výdělků pro účely výpočtu průměrného měsíčního výdělku, a doby uvedené v písmenu j); přitom doby studia po dosažení věku 18 let jsou vyloučenými dobami pouze v rozsahu, v jakém se považují za náhradní dobu pojištění. Vyloučenými dobami jsou po 31. prosinci 1995, pokud se nekryjí s dobou účasti na pojištění osob uvedených v § 5 odst. 1 písm. e), dobou pojištění, v níž měl pojištěnec příjmy, které se zahrnují do vyměrovacího základu, dobou pojištění podle § 11 odst. 1 písm. b), nebo dobou, za kterou náležely náhrady uvedené v odstavci 3 viti čtvrté a páté, doby

a) dočasně pracovní neschopnosti, kterou si pojištěnec nezpůsobil úmyslně, pokud dočasná pracovní neschopnost vznikla nejpozději v poslední den ochranné lhůty podle zvláštního právního předpisu^{5e}), doby karantény nařízené podle zvláštního právního předpisu^{5f}), doby, po kterou trvala potřeba ošetřování nebo péče o dítě ve věku do 10 let nebo jiného člena domácnosti podle zvláštního právního předpisu^{5e}), nejde-li o osoby, které nemají nárok na ošetřovné, nejvýše však v rozsahu prvních 9 kalendářních dnů potřeby ošetřování nebo péče, popřípadě prvních 16 kalendářních dnů, jde-li o osamělého zaměstnance, který má v péči aspoň jedno dítě ve věku do 16 let, které neukončilo povinnou školní docházku, a doby před porodem, po kterou nebyla vykonávána výdělečná činnost z důvodu těhotenství, nejdříve však od začátku osmého týdne před očekávaným dnem porodu do dne, který bezprostředně předcházel dni porodu,

b) pobírání invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně, popřípadě plného invalidního důchodu, nebo pobírání starobního důchodu; přitom se za pobírání těchto důchodů považuje i vyplácení obdobných důchodů od cizozemského nositele pojištění,

c) po které pojištěnec byl poplatníkem pojistného na pojištění, nelze-li zjistit výši jeho vyměrovacích základů,

d) výkonu vojenské služby v ozbrojených silách České republiky, pokud nejde o vojáky z povolání a vojáky v další službě,⁵⁾ a výkonu civilní služby,

e) účasti na pojištění osob uvedených v § 5 odst. 1 písm. r) a s),

f) studia uvedené v § 5 odst. 1 písm. m), a jde-li o stanovení osobního vyměrovacího základu pro výpočet invalidního důchodu, též doby soustavné přípravy na budoucí povolání studiem na střední nebo vysoké škole v České republice, a to po dobu prvních 6 let tohoto studia po dosažení věku 18 let,

g) účasti na pojištění osob uvedených v § 5 odst. 1 písm. n),

h) teoretické a praktické přípravy pro zaměstnání nebo jinou výdělečnou činnost osoby se zdravotním postižením,²⁸⁾

ch) ode dne oznámení důchodu do konce roku oznámení důchodu, jde-li o případy uvedené v § 18 odst. 2 a 3, a doby před dosažením 18 let věku, jde-li o případy uvedené v § 18 odst. 2,

i) za niž byly podle zákona o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele a o změně některých zákonů vyplaceny mzdové nároky v nižší částce, než náležely,

j) za niž v případě uvedeném v § 11 odst. 2 viti šesté nebyla náhrada mzdy, platu nebo jiného příjmu započítatelného do vyměrovacího základu

pro stanovení pojistného podle zvláštního zákona¹⁷⁾ poříznána soudem.

(5) ěiní-li součet vyloučených dob uvedených v odstavci 4 viti druhé písm. f) a h) více než 1825 kalendářních dnů, omezí se počet těchto vyloučených dob nad 1825 kalendářních dnů na jednu polovinu.

(6) Doba účasti na pojištění osob uvedených v § 5 odst. 1 písm. e) uvedená v § 11 odst. 3 písm. b) se považuje za vyloučenou dobu do zjištění výše pojistného podle skutečného příjmu ze samostatné výdělečné činnosti po odpočtu výdajů vynaložených na jeho dosažení, zajištění a udržení.

(7) Jestliže zaměstnavatel pojištiteli započitatelný příjem do vyměrovacího základu

a) zúčtoval v plném rozsahu, zahrnuje se tento příjem do vyměrovacího základu, a to i když tento příjem nebyl pojištiteli v plném rozsahu vyplacen; v tomto případě se ustanovení odstavce 4 písm. i) nepoužije a do vyměrovacího základu se nezahrnují ani mzdové nároky uspokojené úřadem práce,

b) zúčtoval v částečném rozsahu, je celá doba, za kterou nebyl zúčtován příjem započitatelný do vyměrovacího základu, vyloučenou dobou podle odstavce 4 písm. i); v tomto případě se do vyměrovacího základu nezahrnují částky příjmu vyplacené zaměstnavatelem ani mzdové nároky uspokojené úřadem práce,

c) nezúčtoval, použije se ustanovení odstavce 4 písm. i); v tomto případě se do vyměrovacího základu nezahrnují mzdové nároky uspokojené úřadem práce.

(8) Doby uvedené v odstavci 4 viti druhé písm. a) až j) se považují za vyloučené doby, i když se kryjí s dobou účasti na pojištění osob uvedených v § 5 odst. 1 písm. e), s dobou pojištění, v níž měl pojištitel příjemy, které se zahrnují do vyměrovacího základu, nebo s dobou, za kterou náležely náhrady uvedené v odstavci 3 viti čtvrté a páté, pokud o to pojištitel nebo jiný oprávněný požádá; příjemy dosažené v takto určených vyloučených dobách se do vyměrovacího základu nezahrnují. Postup podle vity první se týká pouze celého časového úseku, po který se doby uvedené ve viti první vzájemně kryjí. Způsob podání žádosti podle vity první a lhůty, v nichž lze žádost podat, stanoví zvláštní právní předpis^{19b)}.

(9) Osobní vyměrovací základ, roční vyměrovací základ pojištitelce a výpočtový základ se zaokrouhlují na celé koruny nahoru.

§ 17

(1) Koeficient nárůstu všeobecného vyměrovacího základu se stanoví jako podíl všeobecného vyměrovacího základu za kalendářní rok, který o dva roky předchází roku poříznání důchodu, vynásobeného přepečítacím koeficientem (odstavec 4), a všeobecného vyměrovacího základu za kalendářní rok, za který se vypočítává roční vyměrovací základ; tento koeficient se stanoví s přesností na čtyři platná desetinná místa. Koeficient nárůstu všeobecného vyměrovacího základu činí vždy nejméně hodnotu 1.

(2) Výši všeobecného vyměrovacího základu za kalendářní rok stanoví vláda nařizením do 30. září následujícího kalendářního roku, a to ve výši průměrné měsíční mzdy zjištěné českým statistickým úřadem za kalendářní rok; výše všeobecného vyměrovacího základu za kalendářní rok nesmí být přitom nižší než výše všeobecného vyměrovacího základu za bezprostředně předcházející kalendářní rok.

(3) Pro stanovení ročního vyměrovacího základu za kalendářní rok, který o jeden rok předchází roku poříznání důchodu, a za rok poříznání důchodu činí koeficient nárůstu všeobecného vyměrovacího základu vždy hodnotu 1.

(4)*) Pøepoèitací koeficient se stanoví jako podíl prùmirné mìsíèní mzdy zjištìné Èeským statistickým úøadem za první pololetí kalendáøního roku, který o jeden rok pøedchází roku pøiznání dùchodu, a prùmirné mìsíèní mzdy zjištìné Èeským statistickým úøadem za první pololetí kalendáøního roku, který o dva roky pøedchází roku pøiznání dùchodu. Výši pøepoèitacího koeficientu pro úpravu všeobecného vymìøovacího základu za kalendáøní rok, který o dva roky pøedchází roku pøiznání dùchodu, stanoví vláda naøízením do 30. záøí kalendáøního roku, ve kterém stanoví tento všeobecný vymìøovací základ.*) Pøepoèitací koeficient èiní vždy nejménì hodnotu 1; tento koeficient se stanoví s pøesností na ètyøi platná desetinná místa.

*) pozn. ASPI - dle èl. III zákona è. 420/2002 Sb. výši pøepoèitacího koeficientu pro úpravu všeobecného vymìøovacího základu za rok 2001 pro úèely dùchodového pojištìní stanoví vláda naøízením do 30. listopadu 2002. Ustanovení § 17 odst. 4 vity druhé zákona se pro stanovení koeficientu uvedeného ve viti první nepoužije.

§ 18

(1) Rozhodným obdobím pro stanovení osobního vymìøovacího základu je období 30 kalendáøních rokù bezprostøednì pøed rokem pøiznání dùchodu, pokud se dále nestanoví jinak. Do rozhodného období se nezahrnují kalendáøní rok, ve kterém pojištìtec dosáhl 18 let viku, a kalendáøní roky pøedcházející.

(2) Pokud roku pøiznání dùchodu bezprostøednì pøedchází kalendáøní rok, v nimž pojištìtec dosáhl 18 let viku, jsou rozhodným obdobím tyto dva kalendáøní roky. Pøiznává-li se dùchod ode dne, který spadá do kalendáøního roku, v nimž pojištìtec dosáhl 18 let viku, je rozhodným obdobím tento kalendáøní rok. Podle pøedchozích vit se postupuje, pokud doba mezi dosažením 18 let viku a dnem, od kterého se pøiznává dùchod, pøesahuje 30 dnù, a není-li celá doba mezi 18. rokem viku a dnem, od kterého se pøiznává dùchod, vylouèenou dobou.

(3) Pokud doba mezi dosažením 18 let viku a dnem, od kterého se pøiznává dùchod, nepøesahuje 30 dnù, nebo je-li celá doba mezi 18. rokem viku a dnem, od kterého se pøiznává dùchod, vylouèenou dobou, anebo pøiznává-li se dùchod pojištìnci mladšímu 18 let, jsou rozhodným obdobím rok pøiznání dùchodu a pøedcházející kalendáøní roky, v nichž mìl pojištìtec vymìøovací základ.

(4) Do rozhodného období se nezahrnují kalendáøní roky pøed rokem 1986. Není-li však v takovém rozhodném období aspoð pìt kalendáøních rokù s vymìøovacím základem pojištìnce (§ 16 odst. 3 a 8), prodlužuje se rozhodné období pøed rok 1986 postupnì tak, aby zahrnovalo ještì jeden takový rok, nejvýše však kalendáøní rok bezprostøednì následující po roce, v nimž pojištìtec dosáhl viku 18 let.

(5) Pokud poèet kalendáøních rokù zahrnutých do rozhodného období podle odstavcù 1 a 4 je nižší, než se stanoví v odstavci 1 viti první, je rozhodným obdobím tento nižší poèet kalendáøních rokù.

§ 19

(1) Starobní a invalidní dùchod pojištìnce, který pobírá nebo pobíral nikterý z tichto dùchodù nebo plný invalidní nebo èásteèný invalidní dùchod, popøípadì dùchod za výsluhu let, nesmí být vymìøen z nižšího výpoèetového základu, než kolik èiní výpoèetový základ stanovený podle § 15 z osobního vymìøovacího základu, z nihož byl døíívijší dùchod vymìøen, vynásobeného koeficientem stanoveným jako podíl, v jehož èitateli je souèin všeobecného vymìøovacího základu za kalendáøní rok, který o dva roky pøedchází roku pøiznání dùchodu, a pøepoèitacího koeficientu (§ 17 odst. 4) pro úpravu tohoto všeobecného vymìøovacího základu, a ve jmenovateli je všeobecný vymìøovací základ za poslední kalendáøní rok rozhodného období, z nihož byl zjištìn osobní vymìøovací základ pøi pøiznání døíívijšího dùchodu. Pokud døíívijší dùchod nebyl

vymìøen z vymìøovacích základù stanovených za rozhodné období (§ 18), postupuje se podle vity první s tím, že ve jmenovateli je všeobecný vymìøovací základ za kalendáøní rok pøedcházející kalendáønímu roku pøiznání døívìjšího dùchodu; jestliže tento døívìjší dùchod nebyl vymìøen z výpoèetového základu, považuje se za osobní vymìøovací základ všeobecný vymìøovací základ, z nihož byl tento dùchod vymìøen, vynásobený pøepoèítacím koeficientem pro úpravu tohoto všeobecného vymìøovacího základu. Pokud pojištìtec pobíral více dùchodù, použije se nejvyšší výpoèetový základ stanovený podle vity první a druhé. Koeficient podle vity první se stanoví s pøesností na ètyøi platná desetinná místa. Ustanovení § 16 odst. 9 platí zde obdobnì.

(2) Ustanovení odstavce 1 platí obdobnì v pøípadì, že døívìjší dùchod byl vymìøen z prùmrìného mìsíèního výdìlku podle pøedpisù platných pøed 1. lednem 1996, s tím, že prùmrìný mìsíèní výdìlek se považuje za osobní vymìøovací základ; rozhodující je pøitom prùmrìný mìsíèní výdìlek neomezený podle tìchto pøedpisù a rozhodné období podle tìchto pøedpisù, z nihož byl tento prùmrìný mìsíèní výdìlek zjištìn. Pokud døívìjší dùchod nebyl vymìøen z prùmrìného mìsíèního výdìlku stanoveného za rozhodné období, postupuje se podle odstavce 1 vity první s tím, že ve jmenovateli je všeobecný vymìøovací základ za kalendáøní rok pøedcházející kalendáønímu roku pøiznání døívìjšího dùchodu.

§ 19a

(1) Starobní a invalidní dùchod pojištìnce, který získal aspoø 15 rokù náhradní doby pojištìní za dobu úèasti na pojištìní osob uvedených v § 5 odst. 1 písm. s) nebo § 102a (dále jen „náhradní doba péøe o závislou osobu“), nesmí být vymìøen z nižšího výpoèetového základu, než kolik èiní výpoèetový základ stanovený podle § 15 z osobního vymìøovacího základu vypoèteného podle odstavcù 2 a 3 a podle § 16.

(2) U pojištìnce uvedeného v odstavci 1 se náhradní doba péøe o závislou osobu pro úèely stanovení osobního vymìøovacího základu považuje

a) za vylouèenou dobu, a to i když se kryje s dobou úèasti na pojištìní osob uvedených v § 5 odst. 1 písm. e), s dobou pojištìní, v níž mìl pojištìtec pøíjmy, které se zahrnují do vymìøovacího základu, nebo s dobou, za kterou náležely náhrady uvedené v § 16 odst. 3 viti ètvrté a páté, nebo

b) za dobu pojištìní, v níž mìl pojištìtec pøíjmy, které se zohledoují pro úèely roèního vymìøovacího základu,

a to podle toho, co je pro tohoto pojištìnce výhodnìjší; postup podle písmene a) se pøitom týká pouze celého èasového úseku, po který se uvedené doby vzájemnì kryjí.

(3) Za pøíjem pojištìnce uvedeného v odstavci 1 se pro úèely odstavce 2 písm. b) považuje

a) po 31. prosinci 2006 èástka odpovídající výši pøíspìvku na péøi podle zákona o sociálních službách osoby, o kterou pojištìtec osobnì péøoval. Úhrn tìchto èástek za kalendáøní rok se pøièítá k roènímu vymìøovacímu základu pojištìnce stanovenému za tento kalendáøní rok podle § 16 odst. 2 vity první,

b) pøed 1. lednem 2007 za kalendáøní rok èástka 96 000 Kè vynásobená koeficientem stanoveným jako podíl, v jehož èitateli je všeobecný vymìøovací základ za kalendáøní rok, za který se vypoèítává roèní vymìøovací základ, a ve jmenovateli je všeobecný vymìøovací základ za rok 2007; netrvala-li náhradní doba péøe o závislou osobu celý kalendáøní rok, snižuje se èástka vypoètená podle èásti vity pøed støedníkem úmìrnì. Koeficient podle vity první se stanoví s pøesností na 4 platná desetinná místa. Èástka za kalendáøní rok podle vity první se pøièítá k úhrnu vymìøovacích základù pojištìnce za tento kalendáøní

rok uvedenému v § 16 odst. 2 vñtì první.

HLAVA TØETÍ

DALŠÍ POJMY

§ 20

Dítì

(1) Dítìtem se pro úèely tohoto zákona rozumí dítì vlastní nebo osvojené, a pokud se dále nestanoví jinak, též dítì pøevzaté do trvalé péèe nahrazující péèi rodiù.

(2) Za dítì pøevzaté do trvalé péèe nahrazující péèi rodiù se považuje dítì, jež bylo pøevzato do této péèe na základì rozhodnutí pøíslušného orgánu, dítì manžela, které mu bylo svìøeno do výchovy rozhodnutím soudu nebo na základì dohody rodiù schválené soudem, dítì manžela, nemá-li druhý z rodiù rodiùovskou zodpovìdnost, a dítì manžela, zemøel-li druhý rodiè dítìte nebo není-li znám. Za dítì pøevzaté do trvalé péèe nahrazující péèi rodiù se považuje dále dítì, jež bylo pøevzato do péèe na základì rozhodnutí orgánu sociální-právní ochrany dítì nebo døivìjšího pøíslušného orgánu o svìøení dítìte do péèe budoucího osvojitele nebo do péèe osoby, která má zájem stát se pìstounem^{19c}), a dítì, jež bylo pøevzato do péèe na základì pøedbìžného opatøení vydaného v rámci øízení o svìøení dítìte do výchovy^{19d}).

(3) Za nezaopatøené dítì se pro úèely tohoto zákona považuje dítì do skonèení povinné školní docházky, a poté, nejdéle však do 26. roku vùku, jestliže

a) se soustavnì pøipravuje na budoucí povolání (§ 21 až 23),

b) se nemùže soustavnì pøipravovat na budoucí povolání nebo vykonávat vùdìleènou èinnost pro nemoc nebo úraz, nebo

c) z dùvodu dlouhodobì nepøíznivého zdravotního stavu je neschopno vykonávat vùdìleènou èinnost.

(4) Po skonèení povinné školní docházky se do 18. roku vùku považuje za nezaopatøené dítì také dítì, které je vedeno v evidenci úøadu práce jako uchazeè o zamìstnání a nemá nárok na podporu v nezamìstnanosti nebo podporu pøi rekvalifikaci.

(5) Za povinnou školní docházku²⁰) se pro úèely tohoto zákona považuje též

a) pokračování žákù, kteøí po splnìní povinné školní docházky nezískali základní vzdìlánì, v základním vzdìlávání^{20a}) desátý roèník základního vzdìlávání v základní škole speciální^{20b}) pokračování žákù se zdravotním postižením v základním vzdìlávání^{20c}) a kurz pro získání základního vzdìlánì organizovaný základní nebo støední školou ve formì denní vùuky, který navštìvují osoby mladší 26 let, které nezískaly základní vzdìlánì^{20d})

b) období školních prázdnin bezprostøednì navazujících na ukonèení období školního vyuèování školního roku, v nìmž dítì dovrší poslední rok povinné školní docházky, pokud dítì po celý kalendáøní mìsíc nevykonává vùdìleènou èinnost v rozsahu uvedeném v § 27 ani nepobírá podporu v nezamìstnanosti nebo podporu pøi rekvalifikaci, nestalo-li se studentem støední školy.

(6) Za nezaopatøené dítì se nepovažuje dítì, které je poživitelem invalidního dùchodu pro invaliditu tøetího stupnì.

Soustavná pøíprava dítìte na budoucí povolání

§ 21

(1) Za soustavnou přípravu dítěte na budoucí povolání se pro účely tohoto zákona považuje

a) studium na středních a vysokých školách v České republice,²¹⁾ s výjimkou dálkového, distančního, vešerního a kombinovaného studia, je-li dítě v době takového studia výdělčně nebo alespoň v rozsahu uvedeném v § 27 nebo pobírá-li podporu v nezaměstnanosti nebo podporu při rekvalifikaci, a studia po dobu výkonu vojenské základní (náhradní) služby, civilní služby nebo za trvání služebního poměru příslušníků ozbrojených sil; za studium na středních a vysokých školách v České republice se považuje též studium na středních a vysokých školách v cizině, pokud podle rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy je postaveno na rovnou studia na středních a vysokých školách v České republice,

b) teoretická a praktická příprava pro zaměstnání nebo jinou výdělčnou činnost osob se zdravotním postižením²⁸⁾ prováděná podle předpisů o zaměstnanosti.^{21a)}

(2) Středními školami se pro účely tohoto zákona rozumí střední školy a konzervatoře, jsou-li zapsány do rejstříku škol a školských zařízení.^{21b)} Střední školy zřizované ministerstvem obrany, vnitra a spravedlnosti se považují za střední školy i po dobu, po kterou nejsou zapsány do rejstříku škol a školských zařízení.^{21c)}

(3) Studium na vysokých školách podle odstavce 1 se pro účely tohoto zákona rozumí studium na vysokých školách v bakalářském, magisterském a doktorském studijním programu.^{21d)}

§ 22

(1) Soustavná příprava dítěte na budoucí povolání na střední škole podle § 21 písm. a) začíná nejdříve od počátku školního roku prvního ročníku školy. Jestliže žák začal plnit studijní povinnosti před tímto dnem, začíná jeho soustavná příprava na budoucí povolání dnem, kdy začal tyto povinnosti plnit.

(2) Za soustavnou přípravu dítěte na budoucí povolání na střední škole se považuje také

a) doba od skončení výuky v jednom školním roce do počátku následujícího školního roku, jestliže dítě pokračuje bez přerušení v dalším studiu,

b) doba od úspěšného vykonání závěrečné nebo maturitní zkoušky, je-li tato zkouška konána v měsíci květnu nebo červnu, do konce období školního vyučování školního roku,³⁴⁾ v němž byla taková zkouška konána; to platí též, bylo-li v měsíci květnu nebo červnu konáno absolutorium,

c) doba školních prázdnin bezprostředně navazujících na skončení studia nebo dobu uvedenou v písmenu b), pokud dítě po celý kalendářní měsíc nevykonává výdělčnou činnost v rozsahu uvedeném v § 27 ani nepobírá podporu v nezaměstnanosti nebo podporu při rekvalifikaci, nestalo-li se studentem vysoké školy; to neplatí, pokud poslední ročník studia probíhal po dobu výkonu vojenské základní (náhradní) služby nebo za trvání služebního poměru osob uvedených v § 5 odst. 1 písm. b).

§ 23

(1) Soustavná příprava dítěte na budoucí povolání na vysoké škole podle § 21 písm. a) začíná nejdříve dnem, kdy se dítě stává studentem vysoké školy, a končí dnem, kdy dítě ukončilo vysokoškolské studium.

(2) Za soustavnou přípravu dítěte na budoucí povolání se považuje také

a) doba od skončení studia na střední škole do dne, kdy se dítě stalo studentem vysoké školy, jestliže dítě pokračuje bez přerušování v dalším studiu,

b) kalendářní měsíc, v němž dítě ukončilo studium na vysoké škole, a dále kalendářní měsíc následující po kalendářním měsíci, v němž dítě ukončilo studium na vysoké škole, pokud dítě po celý tento měsíc nevykonává výdělečnou činnost v rozsahu uvedeném v § 27 ani nepobírá podporu v nezaměstnanosti nebo podporu při rekvalifikaci,

c) doba od ukončení studia na vysoké škole do dne, kdy se dítě stalo studentem téže nebo jiné vysoké školy, pokud studium na téže nebo jiné vysoké škole bezprostředně navazuje na ukončení studia na vysoké škole, nejdéle však doba tří kalendářních měsíců následujících po kalendářním měsíci, v němž dítě ukončilo studium na vysoké škole; to platí obdobně, jde-li o studium uvedené v § 21 odst. 3.

§ 24

Osoby blízké

Za osoby blízké se pro účely tohoto zákona považují manželé, příbuzní v řadě přímé, děti uvedené v § 20 odst. 1, sourozenci, zeť, snacha a manžel rodiče, a to kteréhokoli z manželů.

§ 25

Pracovní úraz a nemoc z povolání

(1) Pracovním úrazem se pro účely tohoto zákona rozumí úraz, který utrpěl pojištěnec při činnosti zakládající účasť na pojištění a který se za pracovní nebo služební považuje podle pracovníprávních předpisů nebo předpisů upravujících služební poměry platných v době vzniku plné nebo částečné invalidity následkem tohoto úrazu. Za pracovní úraz se považuje též úraz, který pojištěnec utrpěl při přípravě k obraně České republiky nebo pojištěnec, který není vojákem z povolání ani vojákem v další službě,⁵⁾ při výkonu služby v ozbrojených silách České republiky anebo pojištěnec při výkonu činnosti prováděné v rámci civilní služby podle pokynů osoby, u níž se koná civilní služba, nebo v přímé souvislosti s takovým výkonem; to platí obdobně pro onemocnění vzniklé při výkonu těchto služeb.

(2) Kde se v tomto zákoně dále hovoří o pracovním úrazu, rozumí se tím též nemoc z povolání. Prováděcí předpis stanoví, které nemoci se považují za nemoci z povolání.

§ 26

Dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav

Za dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav se pro účely tohoto zákona považuje zdravotní stav, který omezuje tělesné, smyslové nebo duševní schopnosti pojištěnce významně pro jeho pracovní schopnost, pokud tento zdravotní stav trvá déle než 1 rok nebo podle poznatků lékařské vědy lze předpokládat, že bude trvat déle než 1 rok.

§ 27

Výdělečná činnost

Výdělečnou činností se rozumí činnost osob uvedených v § 5 odst. 1 písm. a) až l), v) až x) vykonávaná v rozsahu, který zakládá účasť na pojištění.

ČÁST ČTVRTÁ

DŮCHODY

HLAVA PRVNÍ

STAROBNÍ DŮCHOD

Díl první

Podmínky nároku na starobní důchod

§ 28

Pojištěnec má nárok na starobní důchod, jestliže získal potřebnou dobu pojištění a dosáhl stanoveného věku, popřípadě splňuje další podmínky stanovené v tomto zákoně.

§ 29

(1) Pojištěnec má nárok na starobní důchod, jestliže získal dobu pojištění nejméně

- a) 25 let a dosáhl aspoň věku potřebného pro vznik nároku na starobní důchod (dále jen „důchodový věk“) před rokem 2010,
- b) 26 let a dosáhl důchodového věku v roce 2010,
- c) 27 let a dosáhl důchodového věku v roce 2011,
- d) 28 let a dosáhl důchodového věku v roce 2012,
- e) 29 let a dosáhl důchodového věku v roce 2013,
- f) 30 let a dosáhl důchodového věku v roce 2014,
- g) 31 let a dosáhl důchodového věku v roce 2015,
- h) 32 let a dosáhl důchodového věku v roce 2016,
- i) 33 let a dosáhl důchodového věku v roce 2017,
- j) 34 let a dosáhl důchodového věku v roce 2018,
- k) 35 let a dosáhl důchodového věku po roce 2018.

(2) Pojištěnec má nárok na starobní důchod též, jestliže nesplnil podmínky podle odstavce 1 a získal dobu pojištění nejméně

- a) 15 let a dosáhl před rokem 2010 věku aspoň 65 let,
- b) 16 let a dosáhl v roce 2010 věku aspoň o 5 let vyššího, než je důchodový věk stanovený podle § 32 pro muže stejného data narození,
- c) 17 let a dosáhl v roce 2011 věku aspoň o 5 let vyššího, než je důchodový věk stanovený podle § 32 pro muže stejného data narození,
- d) 18 let a dosáhl v roce 2012 věku aspoň o 5 let vyššího, než je důchodový věk stanovený podle § 32 pro muže stejného data narození,
- e) 19 let a dosáhl v roce 2013 věku aspoň o 5 let vyššího, než je důchodový věk stanovený podle § 32 pro muže stejného data narození,
- f) 20 let a dosáhl po roce 2013 věku aspoň o 5 let vyššího, než je důchodový věk stanovený podle § 32 pro muže stejného data narození.

(3) Pojištěnec, který nesplňuje podmínky stanovené v odstavci 1 písm. g) až k), má nárok na starobní důchod též, jestliže dosáhl důchodového věku po roce 2014 a získal aspoň 30 let doby pojištění uvedené v § 11 a § 13 odst. 1.

(4) Pojištěnec, který nesplňuje podmínky stanovené v odstavcích 1, 2

nebo 3, má nárok na starobní důchod též, jestliže dosáhl věku 65 let a splnil podmínky nároku na invalidní důchod stanovené v § 38 písm. a) nebo b).

(5) Do doby pojištění potřebné pro vznik nároku na starobní důchod podle odstavce 1 písm. b) až k) a odstavce 2 písm. b) až f) se náhradní doby pojištění, s výjimkou náhradních dob pojištění uvedených v § 5 odst. 1 písm. p), r) a s) a obdobných dob podle předpisů platných před 1. lednem 1996, započítávají pouze v rozsahu 80 %; počet dnů náhradních dob pojištění stanovený podle části vity před středníkem se přitom zaokrouhluje na celé dny směrem nahoru.

§ 30

zrušen

§ 31

(1) Pojištěnec má nárok na starobní důchod před dosažením důchodového věku, jestliže získal dobu pojištění stanovenou podle § 29 odst. 1 nebo 3 a

a) dosáhl alespoň věku 60 let, pokud jeho důchodový věk činí alespoň 63 let, nebo

b) do dosažení důchodového věku mu ode dne, od něhož se starobní důchod přiznává, chybí nejvýše 3 roky, pokud jeho důchodový věk je nižší než 63 let.

(2) Starobní důchod podle odstavce 1 se přizná nejdříve ode dne podání žádosti o přiznání tohoto důchodu. Za den vzniku nároku na starobní důchod podle odstavce 1 se považuje den, od něhož je tento důchod přiznán.

(3) Přiznání starobního důchodu podle odstavců 1 a 2 vylučuje nárok na starobní důchod podle § 29.

§ 32

(1) Důchodový věk činí

a) u mužů 60 let,

b) u žen

1. 53 let, pokud vychovaly alespoň pět dětí,

2. 54 let, pokud vychovaly tři nebo čtyři děti,

3. 55 let, pokud vychovaly dvě děti,

4. 56 let, pokud vychovaly jedno dítě, nebo

5. 57 let,

jde-li o pojištěnce narozené před rokem 1936

(2) U pojištěnců narozených v období let 1936 až 1968 se důchodový věk stanoví podle přílohy k tomuto zákonu. Stanoví-li se podle této přílohy důchodový věk s přičtením kalendářních měsíců, považuje se za důchodový věk věk dosažený v posledním přičteném kalendářním měsíci v den, který se číslem shoduje se dnem narození pojištěnce; neobsahuje-li takto určený měsíc takový den, považuje se za důchodový věk ten věk, který je dosažen v posledním dni posledního přičteného kalendářního měsíce.

(3) U pojištěnců narozených po roce 1968 činí důchodový věk

a) u mužů 65 let,

b) u žen

1. 62 let, pokud vychovaly alespoň 4 děti,
2. 63 let, pokud vychovaly 3 děti,
3. 64 let, pokud vychovaly 2 děti,
4. 65 let.

(4) Podmínka výchovy dítěte pro nárok ženy na starobní důchod je splněna, jestliže žena osobně pečuje nebo pečovala o dítě ve věku do dosažení zletilosti alespoň po dobu deseti roků. Pokud se však žena ujala výchovy dítěte po dosažení osmého roku jeho věku, je podmínka výchovy dítěte splněna, jestliže žena osobně pečuje nebo pečovala o dítě ve věku do dosažení zletilosti aspoň po dobu pěti roků; to však neplatí, pokud žena před dosažením zletilosti dítěte přestala o dítě pečovat.

Díl druhý

Výše starobního důchodu

§ 33

(1) výše základní výměry starobního důchodu činí 2170 Kč měsíčně.

(2) výše procentní výměry starobního důchodu se stanoví procentní sazbou z výpočtového základu podle doby pojištění získané do vzniku nároku na tento důchod a podle doby pojištění získané po vzniku nároku na tento důchod. Do doby pojištění získané do 18 let věku a po vzniku nároku na starobní důchod se nezahrnují náhradní doby pojištění. Výše procentní výměry starobního důchodu činí nejméně 770 Kč měsíčně.

§ 34

(1) výše procentní výměry starobního důchodu, na který vznikl nárok podle § 29, činí za každý celý rok doby pojištění získané do vzniku nároku na tento důchod 1,5 % výpočtového základu měsíčně. Do doby pojištění se pro účely předchozí vety započítávají náhradní doby pojištění pouze v rozsahu 80 %, s výjimkou náhradních dob pojištění za dobu účasti na pojištění osob uvedených v § 5 odst. 1 písm. p), r) a s) a obdobných dob podle předpisů platných před 1. lednem 1996; počet dnů náhradních dob pojištění stanovený podle části vety před středníkem se přitom zaokrouhuje na celé dny směrem nahoru.

(2) výše procentní výměry starobního důchodu stanovená podle odstavce 1 se zvyšuje pojištěnci, který splnil podmínky nároku na starobní důchod podle § 29 odst. 1 nebo 3 a po vzniku nároku na tento důchod vykonával výdělečnou činnost a nepobíral přitom starobní důchod ani invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně, za každých 90 kalendářních dnů této výdělečné činnosti o 1,5 % výpočtového základu. Doba kratší než 90 kalendářních dnů, která nebyla zhodnocena podle předchozí vety jako doba pojištění, se přičte k době pojištění získané do vzniku nároku na starobní důchod, pokud se tak získá celý rok doby pojištění, a to v rozsahu potřebném pro toto přičtení; na žádost pojištěnce se doba uvedená ve vety první nezvýší podle vety první a přičte se k době pojištění získané do vzniku nároku na tento důchod, a to v rozsahu uvedeném v žádosti pojištěnce. Za výkon výdělečné činnosti se pro účely zvýšení procentní výměry starobního důchodu nepovažují doby pracovního volna bez náhrady příjmu a neomluvené nepřítomnosti v práci a doby uvedené v § 16 odst. 4 vety druhé písm. a).

(3) výše procentní výměry starobního důchodu stanovená podle odstavce 1 se zvyšuje pojištěnci, který splnil podmínky nároku na starobní důchod podle § 29 odst. 1 nebo 3 a po vzniku nároku na tento důchod vykonával výdělečnou činnost a pobíral přitom starobní důchod ve výši poloviny

podle § 37 odst. 1, za každých 180 kalendářních dnů této výdělečné činnosti o 1,5 % výpočtového základu. Ustanovení odstavce 2 vity třetí platí zde obdobně.

(4) Výše procentní výměry starobního důchodu stanovená podle odstavce 1 se zvyšuje pojištěnci, který splnil podmínky nároku na starobní důchod podle § 29 odst. 1 nebo 3 a po vzniku nároku na tento důchod vykonával výdělečnou činnost a pobíral přitom starobní důchod v plné výši podle § 37 odst. 1, za každých 360 kalendářních dnů této výdělečné činnosti o 0,4 % výpočtového základu. Nárok na zvýšení procentní výměry starobního důchodu podle vity první má pojištěnec vždy po 2 letech, pokud výdělečná činnost trvala nepřetržitě po tuto dobu, nebo po skončení výdělečné činnosti; za nepřetržitě trvání výdělečné činnosti se považuje i to, kdy na kalendářní den skončení výdělečné činnosti bezprostředně navazuje kalendářní den, v němž výdělečná činnost vznikla. Ustanovení odstavce 2 vity třetí platí zde obdobně.

(5) Výše procentní výměry starobního důchodu stanovená podle odstavce 1 se zvyšuje pojištěnci, který splnil podmínky nároku na starobní důchod podle § 29 odst. 2 a po vzniku nároku na tento důchod vykonával výdělečnou činnost a nepobíral přitom starobní důchod ani invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně, za každý celý rok doby pojištění získané do dosažení doby pojištění potřebné pro vznik nároku na starobní důchod podle § 29 odst. 1 nebo 3 o 1,5 % výpočtového základu; po dosažení doby pojištění potřebné pro vznik nároku na starobní důchod podle § 29 odst. 1 nebo 3 se výše procentní výměry starobního důchodu zvyšuje podle odstavce 2.

(6) Celým rokem doby pojištění se pro účely tohoto zákona rozumí 365 kalendářních dnů.

§ 35

Výše procentní výměry starobního důchodu, na který vznikl nárok podle § 29 odst. 4, se stanoví podle § 41 odst. 2.

§ 36

(1) Výše procentní výměry starobního důchodu, na který vznikl nárok podle § 31, se stanoví podle § 34 odst. 1 s tím, že tato výše se snižuje za každých i započatých 90 kalendářních dnů z doby ode dne, od kterého se přiznává starobní důchod, do dosažení důchodového věku o

- a) 0,9 % výpočtového základu za období prvních 720 kalendářních dnů,
- b) 1,5 % výpočtového základu za období od 721. kalendářního dne;

výše procentní výměry po tomto snížení však nesmí být nižší, než je částka uvedená v § 33 odst. 2 vity třetí.

(2) Výše procentní výměry starobního důchodu stanovená podle odstavce 1 se pojištěnci, který po vzniku nároku na tento důchod do dosažení důchodového věku vykonával výdělečnou činnost a nepobíral přitom starobní důchod ani invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně, přepočte po skončení této výdělečné činnosti na žádost tak, že se doba této výdělečné činnosti po dni, od kterého byl přiznán starobní důchod, přičte k době pojištění získané do vzniku nároku na tento důchod a současně se o tuto dobu zkrátí doba, za kterou se snižovala výše procentní výměry starobního důchodu podle odstavce 1. Pro zvýšení procentní výměry za dobu výdělečné činnosti vykonávané po dosažení důchodového věku platí ustanovení § 34 odst. 2 obdobně.

Díl třetí

Souběh starobního důchodu s příjmem z výdělečné činnosti

§ 37

(1) výplata starobního důchodu, na který vznikl nárok podle § 29, náleží osobám vykonávajícím výdělečnou činnost v plné výši nebo ve výši poloviny; polovina starobního důchodu se vyplácí na základě žádosti pojištěnce. Polovinou starobního důchodu se rozumí polovina základní výměry a polovina procentní výměry; v případě, že se starobní důchod nevyplácí v plné výši z důvodu soubihu s jiným důchodem podle § 59, rozumí se polovinou starobního důchodu polovina procentní výměry vyplácené podle § 59.

(2) výplata starobního důchodu, na který vznikl nárok podle § 31, nenáleží do dosažení důchodového věku, pokud je vykonávána výdělečná činnost nebo je poskytována podpora v nezaměstnanosti nebo podpora při requalifikaci; ode dne dosažení důchodového věku se posuzují podmínky pro výplatu starobního důchodu obdobně podle odstavce 1.

HLAVA DRUHÁ

INVALIDNÍ DŮCHOD

Díl první

Podmínky nároku na invalidní důchod

§ 38

Pojištěnec má nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let a stal se

a) invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku, nebo

b) invalidním následkem pracovního úrazu.

§ 39

(1) Pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.

(2) Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla

a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,

b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,

c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.

(3) Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

(4) Při určení poklesu pracovní schopnosti se vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření; přitom se bere v úvahu,

a) zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost,

b) zda se jedná o stabilizovaný zdravotní stav,

- c) zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován,
- d) schopnost rekvalifikace^{34b)} pojištěnce na jiný druh výdělečné činnosti, než dosud vykonával,
- e) schopnost využití zachované pracovní schopnosti v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 % a nejvíce o 69 %,
- f) v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % též to, zda je pojištěnec schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek.
- (5) Za zdravotní postižení se pro účely posouzení poklesu pracovní schopnosti považuje soubor všech funkčních poruch, které s ním souvisejí.
- (6) Za stabilizovaný zdravotní stav [odstavec 4 písm. b)] se považuje takový zdravotní stav, který se ustálil na úrovni, která umožňuje pojištěnci vykonávat výdělečnou činnost bez zhoršení zdravotního stavu vlivem takové činnosti; udržení stabilizace zdravotního stavu může být přitom podmíněno dodržováním určité léčby nebo pracovních omezení.
- (7) Pojištěnec je adaptován na své zdravotní postižení [odstavec 4 písm. c)], jestliže nabyl, popřípadě znovu nabyl schopností a dovedností, které mu spolu se zachovanými tělesnými, smyslovými a duševními schopnostmi umožňují vykonávat výdělečnou činnost bez zhoršení zdravotního stavu vlivem takové činnosti.
- (8) Procentní míra poklesu pracovní schopnosti se určuje v celých číslech.

§ 40

- (1) Potřebná doba pojištění pro nárok na invalidní důchod činí u pojištěnce ve věku
- a) do 20 let méně než jeden rok,
 - b) od 20 let do 22 let jeden rok,
 - c) od 22 let do 24 let dva roky,
 - d) od 24 let do 26 let tři roky,
 - e) od 26 let do 28 let čtyři roky a
 - f) nad 28 let pět roků.
- (2) Potřebná doba pojištění pro nárok na invalidní důchod se zjišťuje z období před vznikem invalidity, a jde-li o pojištěnce ve věku nad 28 let, z posledních deseti roků před vznikem invalidity. U pojištěnce staršího 38 let se podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod považuje za splněnou též, byla-li tato doba získána v období posledních 20 let před vznikem invalidity; potřebná doba pojištění činí přitom 10 roků. Podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod se považuje za splněnou též, byla-li tato doba získána v kterémkoliv období deseti roků dokončeném po vzniku invalidity; u pojištěnce mladšího 24 let činí přitom potřebná doba pojištění dva roky.
- (3) Pro účely splnění podmínky potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod se za dobu pojištění považuje též doba účasti na pojištění osob uvedených v § 5 odst. 1 písm. n) a dále doba studia na střední nebo vysoké škole v České republice, a to před dosažením 18 let věku, nejdříve však po ukončení povinné školní docházky, a po dosažení věku 18 let po dobu prvních 6 let tohoto studia.

Díl druhý

výše invalidního důchodu

§ 41

(1) výše základní výměry invalidního důchodu činí 2170 Kč měsíčně.

(2) výše procentní výměry invalidního důchodu činí za každý celý rok doby pojištění

a) 0,5 % výpočtového základu měsíčně, jedná-li se o invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně,

b) 0,75 % výpočtového základu měsíčně, jedná-li se o invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně,

c) 1,5 % výpočtového základu měsíčně, jedná-li se o invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně;

ustanovení § 33 odst. 2 věty druhé a třetí a § 34 odst. 1 věty druhé platí zde obdobně.

(3) Při změně stupně invalidity se nově stanoví výše invalidního důchodu, a to ode dne, od něhož došlo ke změně stupně invalidity. Nová výše procentní výměry invalidního důchodu se stanoví jako součin procentní výměry invalidního důchodu, který náležel ke dni, který předchází dni, od něhož došlo ke změně stupně invalidity, a koeficientu, který se vypočte jako podíl procentní sazby výpočtového základu za každý celý rok doby pojištění uvedené v odstavci 2, která odpovídá novému stupni invalidity, a procentní sazby výpočtového základu za každý celý rok doby pojištění uvedené v odstavci 2, která odpovídá dosavadnímu stupni invalidity. Koeficient podle věty první se stanoví s přesností na 4 platná desetinná místa.

(4) Pro výši procentní výměry invalidního důchodu podle odstavce 2 se jako doba pojištění uvedená v § 11 a v § 13 odst. 1 započítává v rozsahu stanoveném v odstavci 5 i doložená doba, kterou je doba ode dne vzniku nároku na invalidní důchod do dosažení důchodového věku uvedeného v § 32; u žen se přitom bere v úvahu důchodový věk stanovený pro ženy, které nevychovaly žádné děti, a u mužů se bere v úvahu důchodový věk stanovený pro ženy stejného data narození, které nevychovaly žádné děti. Doložená doba se však nezapočítává, jestliže invalidita vznikla následkem úmyslného poškození zdraví, které si pojištěnec způsobil nebo nechal způsobit, nebo poškození zdraví pojištěnce, které vzniklo jako následek jeho úmyslného trestného činu.

(5) Doložená doba se započte

a) plně, je-li období od 18 let věku do vzniku nároku na invalidní důchod kryto dobou českého pojištění nebo vznikla-li invalidita následkem pracovního úrazu anebo doba, která není kryta dobou českého pojištění, je kratší 1 roku, vznikla-li invalidita před 28. rokem věku pojištěnce, 2 let, vznikla-li invalidita od dosažení věku 28 let do 40. roku věku pojištěnce, nebo 3 let, vznikla-li invalidita od dosažení věku 40 let pojištěnce,

b) ve sníženém rozsahu, nejsou-li splněny podmínky

uvedené v písmenu a); v tomto případě se krátí doložená doba v poměru délky dob pojištění získaných v českém pojištění v období od 18 let věku do vzniku nároku na invalidní důchod k době, která uplynula od dosažení 18 let věku do dne vzniku nároku na invalidní důchod, s tím, že po tomto krácení se počet dnů doložené doby zaokrouhuje na celé dny směrem nahoru;

pro účely stanovení délky doložené doby se za dobu pojištění považuje též doba studia na střední nebo vysoké škole v České republice po dosažení věku 18 let po dobu prvních 6 let tohoto studia.

Díl třetí

Invalidní důchod a jeho výše v mimořádných případech

§ 42

(1) Na invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně má nárok též osoba, která dosáhla aspoň 18 let věku, má trvalý pobyt na území České republiky a je invalidní pro invaliditu třetího stupně, jestliže tato invalidita vznikla před dosažením 18 let věku a tato osoba nebyla účastna pojištění po potřebnou dobu (§ 40). Za invaliditu třetího stupně se pro účely vity první považuje též takové omezení tělesných, smyslových nebo duševních schopností, které má za následek neschopnost soustavné přípravy k pracovnímu uplatnění. Při posuzování invalidity pro účely nároku na invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně podle vity první se neprovádí srovnání se stavem, který byl u osoby uvedené ve viti první před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu (§ 39 odst. 3 v ita druhá).

(2) Výše procentní výměry invalidního důchodu osoby uvedené v odstavci 1 činí mísiěně 45 % výpočetového základu; pro účely stanovení výpočetového základu se za osobní vyměřovací základ považuje všeobecný vyměřovací základ, který o dva roky předchází roku přiznání invalidního důchodu, vynásobený přepočítacím koeficientem (§ 17 odst. 4) pro úpravu tohoto všeobecného vyměřovacího základu. Pro výši základní výměry tohoto důchodu platí § 41 odst. 1 obdobně.

(3) Procentní výměra invalidního důchodu náleží pojištitelci mladšímu 28 let, který splnil podmínky nároku na invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně, nejméně ve výši stanovené podle odstavce 2, na invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně nejméně ve výši poloviny částky stanovené podle odstavce 2 a na invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně nejméně ve výši třetiny částky stanovené podle odstavce 2, je-li invalidní důchod přiznáván před 18. rokem věku nebo je-li období od 18 let věku do vzniku nároku na invalidní důchod kryto dobou pojištění nebo doba, která není kryta dobou pojištění, je kratší jednoho roku; přitom se pro tyto účely za dobu pojištění považuje i doba studia na střední nebo vysoké škole v České republice po ukončení povinné školní docházky do dosažení věku 18 let a po dosažení věku 18 let po dobu prvních 6 let tohoto studia, doba, po kterou byl pojištitelc veděn v evidenci úřadu práce jako uchazeč o zaměstnání, a náhradní doba pojištění, i když doba pojištění netrvala ani jeden rok.

(4) Pojištitelci, který ke dni vzniku nároku na invalidní důchod získal aspoň 15 rokù doby pojištění uvedené v § 11 a § 13 odst. 1, náleží procentní výměra invalidního důchodu nejméně ve výši stanovené podle odstavce 2, jde-li o invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně, nejméně ve výši poloviny částky stanovené podle odstavce 2, jde-li o invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně, a nejméně ve výši třetiny částky stanovené podle odstavce 2, jde-li o invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně.

HLAVA TŘETÍ

zrušena

Díl první

zrušen

§ 43

zrušen

§ 44

zrušen

Díl druhý

zrušen

§ 45

zrušen

Díl třetí

zrušen

§ 46

zrušen

§ 47

zrušen

§ 48

zrušen

HLAVA ÈTVRTÁ

VDOVSKÝ A VDOVECKÝ DÙCHOD

Díl první

Podmínky nároku na vdovský a vdovecký důchod

§ 49

(1) Vdova má nárok na vdovský důchod po manželovi, který

a) byl poživitelem starobního nebo invalidního důchodu, nebo

b) splnil ke dni smrti podmínku potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod nebo podmínky nároku na starobní důchod anebo zemřel následkem pracovního úrazu.

(2) Vdovec má nárok na vdovecký důchod po manželce, která splňovala podmínky uvedené v odstavci 1.

§ 50

(1) Vdovský důchod náleží po dobu jednoho roku od smrti manžela.

(2) Po uplynutí doby uvedené v odstavci 1 má vdova nárok na vdovský důchod, jestliže

a) pèeje o nezaopatøené dítì,

b) pèeje o dítì, které je závislé na péèi jiné osoby ve stupni II (støední tížká závislost) nebo stupni III (tížká závislost) anebo stupni IV (úplná závislost)^{5c},

c) pèeje o svého rodièe nebo rodièe zemøelého manžela, který s ní žije v domácnosti a je závislý na péèi jiné osoby ve stupni II (støední tížká závislost) nebo stupni III (tížká závislost) anebo stupni IV (úplná závislost)^{5c},

d) je invalidní ve třetím stupni, nebo

e) dosáhla alespoň vku o 4 roky nižšího, než èiní důchodový vk stanovený podle § 32 pro muže stejného data narození nebo důchodového vku, je-li důchodový vk nižší.

(3) Dítětem podle odstavce 2 písm. a) a b) se rozumí dítě, které má po zemřelém nárok na sirotčí důchod, a dítě, které bylo v rodině zemřelého vychovááno, jde-li o vlastní (osvojené) dítě vdovy nebo bylo-li dítě aspoň jedním z nich převzato do dne smrti manžela do trvalé péče nahrazující péči rodičů.

(4) Nárok na vdovský důchod vznikne znovu, jestliže se splní některá z podmínek uvedených v odstavci 2 do pěti let po zániku dřívějšího nároku na vdovský důchod.

(5) Nárok na vdovský důchod zaniká uzavřením nového manželství. Zanikne-li nárok na vdovský důchod podle předchozí vety, náleží vdovi částka ve výši 12 měsíčních splátek vdovského důchodu, na který měla vdova nárok ke dni zániku nároku na vdovský důchod; tato částka se vyplácí nejpozději do téhož měsíce ode dne zániku nároku na vdovský důchod.

(6) Nárok na vdovský důchod zaniká dnem právní moci rozhodnutí soudu o tom, že vdova úmyslně způsobila smrt manžela jako pachatelka, spolupachatelka nebo účastnice trestného činu.

(7) Ustanovení předchozích odstavců platí obdobně pro nárok vdovce na vdovecký důchod.

Díl druhý

Výše vdovského a vdoveckého důchodu

§ 51

(1) Výše základní výměry vdovského a vdoveckého důchodu činí 2170 Kč měsíčně.

(2) Výše procentní výměry vdovského a vdoveckého důchodu činí 50 % procentní výměry starobního důchodu nebo invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně, na který měl nebo by měl nárok manžel (manželka) v době smrti.

(3) Výše procentní výměry vdovského a vdoveckého důchodu, na který vznikl znovu nárok podle § 50 odst. 4, nesmí být nižší než procentní výměra vdovského nebo vdoveckého důchodu, která náležela ke dni zániku nároku na tento důchod.

HLAVA PÁTÁ

SIROTČÍ DŮCHOD

Díl první

Podmínky nároku na sirotčí důchod

§ 52

(1) Na sirotčí důchod má nárok nezaopatřené dítě, zemřel-li

a) rodič (osvojitel) dítěte, nebo

b) osoba, která převzala dítě do péče nahrazující péči rodičů, a dítě na ni bylo v době její smrti převážně odkázáno výživou, kterou nemohli ze závažných důvodů zajistit jeho rodiče,

jestliže rodič (osvojitel) nebo osoba uvedená v písmenu b) byli příjemci starobního nebo invalidního důchodu nebo ke dni smrti splnili podmínku potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod nebo podmínky nároku na starobní důchod anebo zemřeli následkem pracovního úrazu.

(2) Osířelé nezaopatřené dítě má za splnění podmínek stanovených v

odstavci 1 nárok na sirotčí důchod po každém z rodičů (osvojitelů) nebo osobě uvedené v odstavci 1 písm. b).

(3) Nárok na sirotčí důchod nevzniká po pěstounovi nebo jeho manželovi.

(4) Nárok na sirotčí důchod zaniká osvojením. Pokud oboustranně osiřelé dítě osvojí jen jedna osoba, zaniká nárok na ten sirotčí důchod, který náležel po osobě, kterou osvojitel nahradil. Dojde-li ke zrušení osvojení, vznikne nárok na sirotčí důchod znovu, a to ve výši, v jaké by náležel, kdyby byl vyplácen ke dni zrušení osvojení.

(5) Pro nárok na sirotčí důchod platí § 50 odst. 6 písměni.

Díl druhý

Výše sirotčího důchodu

§ 53

(1) Výše základní výměry sirotčího důchodu činí 2170 Kč měsíčně.

(2) Výše procentní výměry sirotčího důchodu činí 40 % procentní výměry starobního důchodu nebo invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně, na který měl nebo by měl nárok zemřelý v době smrti.

(3) Zanikl-li nárok na sirotčí důchod proto, že dítě přestalo být nezaopatřené a nárok na sirotčí důchod vznikl znovu, nebo podmínka nezaopatřenosti byla znovu splněna, nesmí být výše procentní výměry sirotčího důchodu nižší než procentní výměra sirotčího důchodu, která náležela ke dni zániku nároku na tento důchod.

HLAVA ŠESTÁ

SPOLEČNÁ USTANOVENÍ O DŮCHODECH

Díl první

Nárok na důchod a jeho výplatu

§ 54

(1) Nárok na důchod vzniká dnem splnění podmínek stanovených tímto zákonem.

(2) Nárok na výplatu důchodu vzniká splněním podmínek stanovených tímto zákonem pro vznik nároku na důchod a na jeho výplatu a podáním žádosti o přiznání nebo vyplácení důchodu.

(3) Procentní výměra a základní výměra důchodu se zaokrouhluje na celé koruny nahoru; přitom se výše důchodu vypočtená ke dni vzniku nároku na důchod zaokrouhluje zvlášť.

§ 55

(1) Nárok na důchod nezaniká uplynutím času.

(2) Nárok na výplatu důchodu nebo jeho části zaniká, není-li dále uvedeno jinak, uplynutím pěti let ode dne, za který důchod nebo jeho část náleží. Lhůta podle předchozí vety neplyne po dobu řízení o důchodu, po dobu řízení o prohlášení osoby za mrtvou, jde-li o nárok na výplatu vdovského, vdoveckého nebo sirotčího důchodu po této osobě, a po dobu, po kterou osobě, která musela mít opatrovníka, nebyl opatrovník ustanoven. Lhůta podle vety první neplyne rovněž po dobu, po kterou trvalo řízení o neplatnosti skončení právního vztahu zakládajícího účast na pojištění (§ 11 odst. 2 veta pátá).

§ 56

(1) Zjistí-li se, že

a) nárok na důchod nebo na jeho výplatu zanikl, důchod se odejme nebo jeho výplata se zastaví, a to ode dne následujícího po dni, jímž uplynulo období, za které již byl vyplacen,

b) důchod byl přiznán nebo je vyplácen v nižší částce, než v jaké náleží, nebo byl neprávem odepřen, anebo byl přiznán od pozdějšího data, než od jakého náleží, důchod se zvýší nebo přizná, a to ode dne, od něhož důchod nebo jeho zvýšení náleží. Důchod nebo jeho zvýšení se přitom doplatí nejvýše pět let nazpět ode dne zjištění nebo uplatnění nároku na důchod nebo jeho zvýšení; pro běh této lhůty platí § 55 odst. 2 v ita druhá a třetí období. Důchod nebo jeho zvýšení se však doplatí ode dne, od něhož důchod nebo jeho zvýšení náleží, v případě, že důchod nebyl přiznán nebo byl vyplácen v nižší částce, než v jaké náleží, nebo byl neprávem odepřen, anebo byl přiznán od pozdějšího data, než od jakého náleží, v důsledku nesprávného postupu orgánu sociálního zabezpečení,

c) důchod byl přiznán nebo je vyplácen ve vyšší částce, než v jaké náleží, nebo byl přiznán nebo se vyplácí neprávem, důchod se sníží nebo odejme nebo jeho výplata se zastaví, a to ode dne následujícího po dni, jímž uplynulo období, za které již byl vyplacen,

d) se změnily skutečnosti rozhodné pro výši důchodu nebo pro nárok na jeho výplatu, postupuje se obdobně podle ustanovení písmene b) nebo c).

(2) Byla-li výplata invalidního důchodu zastavena pro nedostavení se pojištěnce ke kontrolní lékařské prohlídce nebo nepodrobení se vyšetření zdravotního stavu a zjistí-li se, že pojištěnec přestal být invalidním již před zastavením výplaty důchodu, tento důchod nenáleží ode dne zastavení jeho výplaty. Zjistí-li se, že pojištěnec přestal být plně nebo částečně invalidním až po zastavení výplaty důchodu, důchod nenáleží ode dne, kterým pojištěnec přestal být plně nebo částečně invalidním.

(3) Zanikl-li nárok na důchod nebo jeho výplatu, popřípadě část výplaty, pro přiznání jiného důchodu, zúčtují se částky jiného důchodu náležející ode dne jeho přiznání s částkami dosavadního důchodu vyplacenými za tutéž dobu.

(4) Po zjištění výše vyměřovacího základu pro pojistné u osob samostatně výdělečně činných podle skutečného příjmu ze samostatné výdělečné činnosti se výše důchodu přepočte se zetelem k výši tohoto vyměřovacího základu, a to ode dne přiznání důchodu; byl-li důchod vyplácen ve vyšší nebo nižší výši, než náleží po tomto přepočtu, vyplacené částky důchodu se zúčtují s částkami důchodu náležejícími v nové výši.

§ 57

Pro nárok na výplatu částky podle § 50 odst. 5 v ity druhé platí období ustanovení o nároku na důchod a jeho výplatu, s výjimkou ustanovení o podání žádosti.

Díl druhý

Souběh nároků na důchody a jejich výplatu

§ 58

Jsou-li současně splněny podmínky nároku na výplatu více důchodů téhož druhu nebo na výplatu starobního nebo invalidního důchodu, vyplácí se jen jeden důchod, a to vyšší; to však neplatí, jde-li o nárok na sirotčí důchody podle § 52 odst. 2. Jsou-li současně splněny podmínky nároku na výplatu starobního, plného invalidního nebo částečného invalidního důchodu ve stejné výši, vyplácí se důchod, který si pojištěnec zvolil. Dnem úpravy výplat důchodů pro souběh zanikají

nároky na důchody, které se nevyplácejí.

§ 59

(1) Jsou-li současně splněny podmínky nároku na výplatu starobního nebo invalidního důchodu a na výplatu vdovského nebo vdoveckého důchodu anebo sirotčího důchodu, vyplácí se nejvyšší důchod v plné výši (§ 4 odst. 2 věta první) a z ostatních důchodů se vyplácí polovina procentní výměry, nestanoví-li se jinak v odstavci 2. Podle předchozí věty se postupuje obdobně, jsou-li současně splněny podmínky nároku na výplatu vdovského nebo vdoveckého důchodu a sirotčího důchodu. Je-li výše několika důchodů stejná, krátí se podle věty první nejdříve sirotčí důchod a poté vdovský nebo vdovecký důchod. Má-li oboustranně osiřelé dítě nárok na dva sirotčí důchody, vyplácí se vyšší sirotčí důchod v plné výši (§ 4 odst. 2 věta první) a nižší sirotčí důchod se vyplácí ve výši procentní výměry; je-li výše obou sirotčích důchodů stejná, vyplácí se jeden sirotčí důchod v plné výši a druhý sirotčí důchod ve výši procentní výměry. Má-li oboustranně osiřelé dítě nárok na dva sirotčí důchody, považuje se pro účely vět první až třetí za sirotčí důchod úhrn sirotčích důchodů po úpravě podle věty čtvrté.

(2) Jsou-li současně splněny podmínky nároku na výplatu starobního důchodu zvýšeného za dobu výdělečné činnosti vykonávané po vzniku nároku na tento důchod (§ 34 odst. 2, § 35 odst. 2 a § 36 odst. 2) a na výplatu vdovského nebo vdoveckého důchodu, odečte se pro účely posouzení výše důchodů z procentní výměry starobního důchodu zvýšení za dobu výdělečné činnosti vykonávané po vzniku nároku na tento důchod, a je-li zbylá část procentní výměry starobního důchodu nižší než procentní výměra vdovského nebo vdoveckého důchodu, vyplácí se vdovský nebo vdovecký důchod v plné výši (§ 4 odst. 2 věta první) a starobní důchod se vyplácí ve výši zvýšení tohoto důchodu za dobu výdělečné činnosti vykonávané po vzniku nároku na tento důchod a jedné poloviny zbylé části procentní výměry.

§ 60

Při úpravě důchodů pro souběh podle § 59 se vychází z výše jednotlivých důchodů po zaokrouhlení podle § 54 odst. 3; výše důchodů po úpravě pro souběh se zaokrouhluje rovněž podle § 54 odst. 3.

§ 61

(1) Vyplácí-li se požiteli důchodu důchod vypočtený se zetelem k mezinárodní smlouvě podle poměru dob získaných v České republice k celkově získané době (dále jen "dílejší důchod"), stanoví se základní výměra a procentní výměry dílejšího důchodu v poměru těchto dob, nestanoví-li jinak mezinárodní smlouva.

(2) Při úpravě dílejšího důchodu pro souběh podle § 59 a 60 se vychází z výše základní výměry a procentní výměry dílejšího důchodu po úpravě podle odstavce 1.

(3) Jsou-li současně splněny podmínky nároku na výplatu více dílejších důchodů, vyplácí se nejvyšší procentní výměra v plné výši a z nižších procentních výměr se vyplácí polovina; základní výměra se vyplácí jen u toho dílejšího důchodu, k němuž náleží vyšší základní výměra.

(4) Jsou-li současně splněny podmínky nároku na výplatu dílejšího důchodu a jiného důchodu z českého důchodového pojištění, vyplácí se u tohoto jiného důchodu základní výměra v plné výši a základní výměra dílejšího důchodu se nevyplácí; z procentních výměr těchto důchodů se vyplácí v plné výši vyšší procentní výměra a nižší procentní výměra se vyplácí ve výši poloviny.

Díl třetí

Přeměna invalidního důchodu na starobní důchod

§ 61a

(1) Nárok na invalidní důchod zaniká dnem, kterým jeho poživatel dosáhl věku 65 let; tímto dnem vzniká tomuto poživateli nárok na starobní důchod.

(2) Starobní důchod, na který vznikl nárok podle odstavce 1, náleží ve výši, v jaké náležel dosavadní invalidní důchod. Pro účely zvyšování tohoto starobního důchodu podle § 67 se za den přiznání starobního důchodu považuje den, od něhož byl přiznán dosavadní invalidní důchod.

(3) Nárok na starobní důchod podle odstavce 1 nevylučuje nárok na starobní důchod podle § 29 odst. 1, 2 nebo 3.

Díl čtvrtý

Přechod nároku na důchody

§ 62

(1) Nárok na důchod a nárok na výplatu důchodu nelze postoupit ani dát do zástavy.

(2) Dohodu o srážkách z důchodu lze uzavřít jen pro pohledávky na výživném a na příspěvku na výživu a na úhradu přeplatku na důchodu, a to až do částky, kterou lze srazit výkonem rozhodnutí.

(3) Pro výkon rozhodnutí srážkami z důchodu platí ustanovení zvláštního zákona o výkonu soudních rozhodnutí srážkami ze mzdy.²⁴⁾

§ 63

(1) Zemřel-li oprávněný po uplatnění nároku na dávku důchodového pojištění, vstupují do dalšího řízení o dávce a nabývají nároku na částky splatné do dne smrti oprávněného postupně manželka (manžel), děti a rodiče, jestliže žili s oprávněným v době jeho smrti v domácnosti. Podmínka žití v domácnosti nemusí být splněna u dětí, které mají nárok na sirotčí důchod po zemřelém.

(2) Byla-li dávka přiznána před smrtí oprávněného, vyplatí se splatné částky, které nebyly vyplaceny do dne smrti oprávněného, členům jeho rodiny podle pořadí a za podmínek stanovených v odstavci 1.

(3) Nároky přecházející na osoby uvedené v odstavcích 1 a 2 nejsou předmětem dědictví; předmětem dědictví se stávají, není-li těchto osob.

Díl pátý

Vyplácení důchodů

§ 64

(1) Příjemcem důchodu je oprávněný nebo jeho zákonný zástupce anebo zvláštní příjemce. Kdo je zvláštní příjemce, stanoví zvláštní zákon.²⁵⁾

(2) Důchody se vyplácejí v hotovosti. Na základě žádosti příjemce důchodu se důchod poukazuje na účet příjemce u banky v České republice nebo pobočky zahraniční banky nebo spořitelního a úvěrního družstva v České republice; je-li příjemcem důchodu oprávněný, poukazuje se důchod na účet jeho manžela (manželky) u banky v České republice, pokud o to oprávněný plátců důchodu požádá na předepsaném tiskopise a má-li v době, kdy o tento způsob výplaty požádá, právo disponovat s peněžními prostředky na takovém účtu. Podmínkou výplaty důchodu oprávněnému na účet jeho manžela (manželky) je souhlas manžela (manželky) s tímto způsobem výplaty; manžel (manželka) oprávněného je povinen vrátit plátců důchodu splátky důchodu oprávněného poukazané na takový účet po dni úmrtí oprávněného.

(3) Požádá-li příjemce dávky o změnu způsobu výplaty důchodu, je plátcem důchodu povinen provést takovou změnu nejpozději od splátky důchodu splatné ve třetím kalendářním měsíci po kalendářním měsíci, v němž byla uplatněna žádost o změnu způsobu výplaty důchodu. Je-li důchod vyplácen na účet manžela (manželky) u banky v České republice nebo pobočky zahraniční banky nebo spořitelního a úvěrního družstva v České republice podle odstavce 2 vity druhé, neodpovídá plátcem důchodu za škodu, která oprávněnému vznikne právním úkonem manžela (manželky) jako majitele účtu, jehož důsledkem je omezení nebo zánik práva oprávněného disponovat s peněžními prostředky na takovém účtu, ani za škodu, která oprávněnému vznikne, zanikne-li takový účet v důsledku úmrtí manžela (manželky).

(4) Příjemce důchodu vypláceného v hotovosti prostřednictvím držitele poštovní licence hradí náklady plátcem důchodu za poukazy splátek důchodu vyplácených v pravidelných lhůtách. Vítá první však neplatí v případě, že oprávněnému byl důchod přiznán před 1. lednem 2010 a tomuto oprávněnému trvá od 31. prosince 2009 nepřetržitě nárok na alespoň 1 důchod. Plátcem důchodu je povinen výši nákladů uvedených ve viti první zveřejnit.

§ 65

1) Invalidní důchod se nevyplácí po dobu výplaty nemocenského a po dobu poskytování náhrady mzdy, platu nebo odměny^{25a}) nebo sníženého platu nebo snížené odměny (dále jen „náhrada mzdy“) v době dočasné pracovní neschopnosti nebo karantény, pokud den vzniku invalidity spadá do období dočasné pracovní neschopnosti nebo karantény, které jsou důvodem výplaty nemocenského nebo pobírání náhrady mzdy. Pro účely vity první se za výplatu nemocenského považují i dny, po které se nemocenské nevyplácí z důvodu porušení režimu dočasné práce neschopného pojištěnce^{25b}), a za pobírání náhrady mzdy se považují i první 3 dny, po které se náhrada mzdy nevyplácí^{25c}), a dny, po které se náhrada mzdy neposkytuje z důvodu porušení režimu dočasné práce neschopného pojištěnce^{25d}).

(2) Invalidní důchod pro invaliditu následkem úrazu (onemocnění) uvedeného v § 25 odst. 1 viti druhé se vyplácí nejdříve po skončení služby, za jejíhož výkonu došlo k tomuto úrazu (onemocnění).

§ 66

(1) Osobám, které nemají na území České republiky trvalý pobyt nebo které se na území České republiky obvykle nezdržují, se vyplácí důchod ve výši odpovídající době pojištění a náhradní době pojištění získaným na území České republiky.

(2) Za osoby, které se na území České republiky obvykle nezdržují, se považují osoby, které v cizině pobývají v kalendářním roce po dobu alespoň 270 dnů.

HLAVA SEDMÁ

ZVYŠOVÁNÍ DŮCHODŮ

§ 67

(1) Vyplácené důchody se zvyšují v závislosti na růstu úhrnného indexu spotřebitelských cen za domácnosti celkem (dále jen "růst cen") v období stanoveném podle odstavce 5 a na růstu indexu reálné mzdy (dále jen "růst reálné mzdy") v období stanoveném podle odstavce 6.

(2) Důchody se zvyšují od splátky důchodu splatné v lednu (dále jen "pravidelný termín"), pokud zvýšení důchodu stanovené podle odstavce 4 činí aspoň 2 %.

(3) Důchody se zvyšují mimo pravidelný termín (dále jen "mimořádný

termín"), pokud v období stanoveném podle odstavce 5 růst cen dosáhl aspoň 5 %. Důchody se podle vity první zvyšují od splátky důchodu splatné v pátém kalendářním měsíci následujícím po kalendářním měsíci, v němž růst cen dosáhl aspoň 5 %.

(4) Zvýšení důchodů se stanoví tak, aby u průměrného starobního důchodu činilo částku odpovídající nejméně 100 % růstu cen zjištěného v období podle odstavce 5 a dále též částku odpovídající nejméně jedné třetině růstu reálné mzdy zjištěného v období podle odstavce 6.

(5) Období pro zjišťování růstu cen se stanoví tak, že prvním měsícem tohoto období je kalendářní měsíc následující po posledním kalendářním měsíci období pro zjišťování růstu cen použitého při předchozím zvýšení důchodů, a posledním měsícem tohoto období je při zvýšení důchodů

a) v pravidelném termínu červenec kalendářního roku, který o jeden rok předchází kalendářnímu roku, do něhož spadá pravidelný termín zvýšení důchodů,

b) v mimořádném termínu kalendářní měsíc, v němž růst cen dosáhl aspoň 5 %.

(6) Období pro zjišťování růstu reálné mzdy se stanoví tak, že prvním rokem tohoto období je kalendářní rok následující po posledním kalendářním roce období pro zjišťování růstu reálné mzdy použitého při předchozím zvýšení důchodů, při kterém bylo přihlédnuto k růstu reálné mzdy, a posledním rokem tohoto období je kalendářní rok, který o dva roky předchází kalendářnímu roku, do něhož spadá termín zvýšení důchodů. Pokud je ve stanoveném období růst reálné mzdy stanovený podle odstavce 9 nižší než 1, přihlédne se k růstu reálné mzdy až při tom zvýšení důchodů, při kterém je ve stanoveném období růst reálné mzdy stanovený podle odstavce 9 vyšší než 1.

(7) Jestliže se po splnění podmínky pro zvýšení důchodů v pravidelném termínu splní v srpnu kalendářního roku, který předchází kalendářnímu roku, do něhož spadá pravidelný termín zvýšení důchodů, podmínka pro zvýšení důchodů v mimořádném termínu, zvýší se důchody pouze jednou a zvýšení důchodů podle růstu cen se stanoví podle růstu cen zjištěného v období stanoveném podle odstavce 5 písm. a) i v období stanoveném podle odstavce 5 písm. b). Jestliže se podmínky pro zvýšení důchodů v pravidelném termínu a pro zvýšení důchodů v mimořádném termínu splní současně v červenci, zvýší se důchody jen v mimořádném termínu.

(8) Podle odstavců 2 a 3 se zvyšují důchody přiznané ode dne, který spadá do období před prvním dnem kalendářního měsíce, do něhož spadá termín zvýšení důchodů.

(9) Růst cen se zjišťuje podle přírůstku úhrnného indexu spotřebitelských cen za domácnosti celkem vypočteného z originálních bazických indexů spotřebitelských cen zjištěných Českým statistickým úřadem; růst cen se stanoví jako podíl výše tohoto indexu v posledním měsíci období pro zjišťování růstu cen a výše tohoto indexu v měsíci, který bezprostředně předchází prvnímu měsíci tohoto období. Růst reálných mezd se stanoví jako podíl, v jehož čitateli je podíl všeobecného vyměšovacího základu za poslední kalendářní rok období pro zjišťování růstu reálné mzdy a všeobecného vyměšovacího základu za kalendářní rok, který bezprostředně předchází prvnímu kalendářnímu roku tohoto období, a ve jmenovateli je podíl průměrného ročního indexu spotřebitelských cen za domácnosti celkem vypočteného z originálních bazických indexů spotřebitelských cen zjištěných Českým statistickým úřadem za poslední kalendářní rok tohoto období a uvedeného průměrného ročního indexu za kalendářní rok, který bezprostředně předchází prvnímu kalendářnímu roku tohoto období. Průměrný starobní důchod se zjišťuje podle údajů České správy sociálního zabezpečení jako průměrná výše všech starobních důchodů, které nejsou vypláceny v soubihu s jiným důchodem (§ 59) a jejichž výplata byla prováděna za poslední kalendářní měsíc období pro zjišťování růstu cen stanoveného podle odstavce 5.

(10) Zvýšení důchodů stanoví vláda nařízením; jde-li o zvýšení důchodů v pravidelném termínu, stanoví vláda zvýšení důchodů do 30. září kalendářního roku, který o jeden rok předchází kalendářnímu roku, do něhož spadá pravidelný termín zvýšení důchodů, a jde-li o zvýšení důchodů v mimořádném termínu, stanoví vláda zvýšení důchodů do 50 dnů od posledního dne kalendářního měsíce, v němž růst cen dosáhl aspoň 5 %.

§ 67a

Procentní výměra vypláčeného důchodu se zvyšuje o 2 000 Kč měsíčně ode dne, kdy poživatel důchodu dosáhl věku 100 let. Jsou-li splněny podmínky nároku na výplatu více důchodů, zvyšuje se podle věty první procentní výměra starobního, plného invalidního nebo částečného invalidního důchodu.

ČÁST PÁTÁ

PŘECHODNÁ USTANOVENÍ

HLAVA PRVNÍ

ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ

§ 68

O nárocích na důchody, které vznikly před 1. lednem 1996 a o nichž nebylo do tohoto dne pravomocně rozhodnuto, a o přiznání, odnětí nebo změnu výše těchto důchodů za dobu před 1. lednem 1996, i když o nich již bylo pravomocně rozhodnuto, se rozhodne s odchylkami dále uvedenými podle předpisů platných před 1. lednem 1996.

§ 69

(1) Podle tohoto zákona se od 1. ledna 1996 posuzují i nároky na důchody, jejichž podmínky stanovené tímto zákonem byly splněny před tímto dnem a nezakládaly nárok na důchody podle dříve platných předpisů, pokud není dále stanoveno jinak; za den vzniku nároku se v těchto případech považuje 1. leden 1996.

(2) Nárok na vdovský důchod podle odstavce 1 vznikne jen v případě, že manžel vdovy zemřel po 31. prosinci 1990.

(3) Nárok na vdovecký důchod podle odstavce 1 vznikne jen v případě, že manželka vdovce zemřela po 31. prosinci 1990; pro vznik nároku se nevyžaduje, aby manželka splnila ke dni smrti podmínku potřebné doby zaměstnání. Výše vdoveckého důchodu se stanoví podle předpisů platných ke dni 31. prosince 1995.

§ 70

Důchody starobní, invalidní, částečně invalidní, vdovské, vdovecké a sirotčí, přiznané před 1. lednem 1996, se považují za starobní, plně invalidní, částečně invalidní, vdovské, vdovecké a sirotčí důchody podle tohoto zákona, a to ve výši, v níž náležely ke dni 31. prosince 1995, včetně zvýšení důchodu o pevnou částku podle zvláštních zákonů²⁶⁾ (dále jen "zvýšení o pevnou částku"), pokud se dále nestanoví jinak.

§ 71

(1) výše starobního, plného invalidního a částečně invalidního důchodu, na který vznikne nárok v době od 1. ledna 1996 do 31. prosince 2005, nesmí být nižší než výše důchodu, která by náležela, kdyby důchod byl přiznan podle předpisů platných ke dni 31. prosince 1995 v rozsahu uvedeném v odstavci 4, a to včetně zvýšení, která by náležela k tomuto důchodu pouze k tomuto dni. Pro účely porovnání výší starobních, plných invalidních a částečně invalidních důchodů podle věty první se výší

tìchto dùchodù rozumí procentní výmìry tìchto dùchodù. výše základní výmìry starobního, plného invalidního a èásteèného invalidního dùchodu, pokud se jejich výše stanoví po 31. prosinci 1995 s použitím pøedpisù platných pøed 1. lednem 1996, se stanoví podle pøedpisù platných ke dni, od nihož se pøiznává dùchod; pøitom v této výši základní výmìry dùchodu je zahrnuto zvýšení o pevnou èástku.

(2) Získal-li pojištìnec alespoò jeden rok zamìstnání, které bylo podle pøedpisù platných pøed 1. èervnem 1992 zaøazeno do I. (II.) pracovní kategorie nebo do I. (II.) kategorie funkcí, postupuje se pøi stanovení výše starobního, plného invalidního a èásteèného invalidního dùchodu podle odstavce 1, vznikne-li nárok na dùchod v dobì od 1. ledna 1996 do 31. prosince 2018. V období po 31. prosinci 2005 se podle vìty první postupuje jen na žádost pojištìnce.

(3) Odstavce 1 a 2 platí obdobnì pro stanovení výše dùchodu zjišòované pro vymìøení vdovského, vdoveckého nebo sirotèího dùchodu.

(4) Pro stanovení výše dùchodù uvedených v odstavcích 1 a 2 podle pøedpisù platných ke dni 31. prosince 1995 se použije ustanovení tìchto pøedpisù o prùmìrném mìsíèním výdìlku, vèetnì urèení rozhodného období pro jeho výpoèet, o výši dùchodu a o nejvyšší a nejnížší výmìøe dùchodu, s výjimkou ustanovení o úpravì dùchodù, které jsou jediným zdrojem pøíjmu, a s výjimkou ustanovení umožòujícího na základì žádosti pojištìnce požádat po 31. prosinci 1990 o vymìøení výše dùchodu podle pøedpisù platných pøed 1. øíjnem 1988; pøitom pøi urèení výdìlkù za dobu po 31. prosinci 1995 se postupuje podle § 16 odst. 3 a 4 a pøi urèení dopoètené doby se postupuje podle § 41 odst. 4.

(5) Ke starobnímu, plnému invalidnímu a èásteènému invalidnímu dùchodu pøiznanému po 31. prosinci 1995, na který vznikl nárok pøed 1. lednem 1996, náleží ode dne pøiznání zvýšení podle § 2 zákona è. 76/1995 Sb., o zvýšení vyplácených dùchodù a dùchodù pøiznávaných v roce 1995; to však neplatí, stanoví-li se výše starobního dùchodu podle § 72 odst. 1.

HLAVA DRUHÁ

JEDNOTLIVÉ DRUHY DÁVEK

Starobní dùchod

§ 72

(1) výše starobního dùchodu pojištìncù, kteøí splnili podmínky pro nárok na tento dùchod pøed 1. lednem 1996, jsou po vzniku nároku na tento dùchod nepøetržitì zamìstnání ke dni 31. prosince 1995 a nepobírali tento dùchod ani jeho èást, se stanoví podle pøedpisù platných po 31. prosinci 1995. Tato výše však nesmí být nížší než výše stanovená podle pøedpisù platných pøed 1. lednem 1996; ustanovení § 71 odst. 1, 2 a 4 platí zde obdobnì.

(2) Nárok na starobní dùchod podle tohoto zákona nevznikne, byl-li pøed 1. lednem 1996 pøiznán starobní dùchod, s výjimkou starobního dùchodu pøiznaného podle zákona è. 39/1994 Sb., o pøedèasném poskytování starobního dùchodu a o zmìnì zákonù na úseku zamìstnanosti.

§ 73

(1) Starobní dùchody vèetnì dùchodù pøiznaných podle zákona è. 39/1994 Sb., o pøedèasném poskytování starobního dùchodu a o zmìnì zákonù na úseku zamìstnanosti, nebo podle pøedchozích obdobných pøedpisù (dále jen "pøedèasnì poskytované starobní dùchody"), pøiznané pøed 1. lednem 1996, se po dobu další výdìleènè èinnosti konané po vzniku nároku na tento dùchod vyplácí po 31. prosinci 1995 za podmínek stanovených tímto zákonem.

(2) Jestliže poživatel starobního dùchodu nesplòuje ke dni 1. ledna 1996 podmínky uvedené v § 37 a v dobì pøedcházející splátce dùchodu

splatné v březnu 1996 nedovrší věk, od něhož se mu podle § 37 vyplácí starobní důchod bez omezení, je poživatelem tohoto důchodu povinen tuto skutečnost oznámit plátcům důchodu do osmi dnů ode dne účinnosti tohoto zákona. Ohlašovací povinnost podle předchozí věty nemá poživatelem starobního důchodu, jestliže ukončí výdělečnou činnost (samostatnou výdělečnou činnost) v době předcházející splátce důchodu splatné v březnu 1996.

(3) Ohlašovací povinnost podle odstavce 2 má i zaměstnavatel poživatele důchodu uvedeného v odstavci 2.

(4) Výplata důchodu v případech uvedených v odstavci 2 nenáleží od splátky důchodu splatné v březnu 1996, je-li poživatelem starobního důchodu výdělečnou činný.

§ 74

Nároky na snížení věkové hranice pro vznik nároku na starobní důchod podle předpisů platných před 1. lednem 1996 po odpracování stanovené doby zaměstnání v I. pracovní kategorii nebo v I. (II.) kategorii funkcí zůstávají zachovány do 31. prosince 2018. Snížená věková hranice pro vznik nároku na starobní důchod se přitom považuje pro účely tohoto zákona za důchodový věk.

§ 74a

(1) U pojištěnců, kteří vykonávali před 1. lednem 1993 aspoň po dobu 10 let zaměstnání při těžbě, průzkumu a zpracování uranové rudy, které bylo podle předpisů účinných před 1. lednem 1969 zařazeno mezi zaměstnání I. pracovní kategorie zakládající nárok na starobní důchod při dosažení věku aspoň 55 let, činí důchodový věk 50 let, pokud tito pojištěnci nastoupili do zaměstnání v uranovém průmyslu na pracovištích s rizikem ionizujícího záření před 1. lednem 1969 a věku 50 let dosáhli po 30. červnu 2006.

(2) U pojištěnců, kteří vykonávali před 1. lednem 1993 aspoň po dobu 10 let zaměstnání při těžbě, průzkumu a zpracování uranové rudy, které bylo podle předpisů účinných před tímto dnem zařazeno mezi zaměstnání I. pracovní kategorie zakládající nárok na starobní důchod při dosažení věku aspoň 55 let, činí důchodový věk 55 let, pokud tohoto věku dosáhli po 30. červnu 2006 a nesplňují podmínky uvedené v odstavci 1. Za zaměstnání při těžbě, průzkumu a zpracování uranové rudy se pro účely této první věty považuje zaměstnání v hornictví vykonávané pod spodní úrovní nadloží a na skrývcích v povrchových dolech (lomech) na radioaktivní suroviny.

§ 75

Především poskytnutý starobní důchod přiznaný před 1. lednem 1996 se považuje za starobní důchod uvedený v § 30 s tím, že nárok poživatele především poskytnutého starobního důchodu přiznaného od 21. března 1994 do 31. prosince 1995 na přepočet starobního důchodu do dosažení potřebného věku stanoveného pro vznik nároku na starobní důchod zůstává zachován; tento věk se posuzuje podle tohoto zákona. Výše tohoto důchodu při tomto přepočtu se stanoví podle tohoto zákona s tím, že ustanovení § 71 odst. 1 a 4 platí zde obdobně; zvýšení starobního důchodu za dobu pojištění po vzniku nároku na tento důchod po 31. prosinci 1995 se však stanoví podle tohoto zákona.

§ 76

(1) Nároky na snížení věkové hranice pro vznik nároku na starobní důchod podle nařízení vlády České a Slovenské Federativní republiky č. 557/1990 Sb., o mimořádném poskytnutí starobního důchodu některým horníkům, zůstávají zachovány do 31. prosince 2000. Ustanovení § 74 této druhé platí zde obdobně. Výše starobního důchodu podle této první věty se stanoví podle tohoto zákona s tím, že pro výši a výplatu tohoto důchodu platí § 37 a § 71 odst. 1 a 4 obdobně. Výše procentní výměry

starobního důchodu podle věty první se zvyšuje podle § 34 odst. 2 po dosažení 55 let věku. Nárok na snížení věkové hranice pro vznik nároku na starobní důchod podle předpisu uvedeného ve větě první vzniká též pojištěncům, kteří dosáhli 50 let do 31. prosince 2010, pokud splňují ostatní podmínky stanovené v tomto předpisu; přitom se nevyžaduje, aby ke splnění podmínek stanovených v § 2 odst. 2 písm. c) tohoto předpisu došlo v souvislosti se snížením nejvyšší přípustné expozice.

(2) Poživatel starobního důchodu přiznaného podle odstavce 1 nemá nárok na starobní důchod podle tohoto zákona.

§ 76a

Procentní výměra starobního důchodu, který je přiznáván po 30. červnu 2006 pojištěncům, jejichž důchodový věk byl stanoven podle § 74a odst. 1 nebo § 76 odst. 1, a pojištěncům, kteří vykonávali před 1. lednem 1993 aspoň po dobu 15 let zaměstnání v hornictví se stálým pracovištěm pod zemí v hlubinných dolech (popřípadě 10 let, jde-li o takové zaměstnání v uranových dolech), které bylo podle předpisů účinných před tímto dnem zařazeno mezi zaměstnání I. pracovní kategorie zakládající nárok na starobní důchod při dosažení věku aspoň 55 let, se zvyšuje ode dne přiznání tohoto důchodu podle předpisů o zvýšení důchodů, které nabyly účinnosti v období od 1. ledna 1996 do dne, který předchází dni, od něhož se přiznává tento důchod. Zvýšení podle věty první však spolu s procentní výměrou důchodu nesmí přesáhnout nejvyšší výměru, která se stanoví tak, že nejvyšší částka výše důchodu podle § 4 odst. 1 věty druhé zákona č. 76/1995 Sb., o zvýšení vyplácených důchodů a důchodů přiznávaných v roce 1995, se zvýší podle předpisů o zvýšení důchodů, které nabyly účinnosti v období od 1. ledna 1996 do dne, který předchází dni, od něhož se přiznává starobní důchod. Zvýšení podle věty první a druhé se stanoví tak, jako kdyby starobní důchod byl přiznán ke dni 31. prosince 1995.

§ 77

Při zvýšení starobního důchodu přiznaného před 1. lednem 1996 za dobu pojištění po vzniku nároku na tento důchod po 31. prosinci 1995 se za výpočtový základ považuje průměrný měsíční výdělek, z něhož byl tento důchod vyměřen.

Plný invalidní a částečný invalidní důchod

§ 78

Poživateli plného invalidního důchodu přiznaného před 1. lednem 1996, který ke dni 31. prosince 1995 dosáhl aspoň věku o deset let nižšího, než je jeho důchodový věk stanovený podle tohoto zákona [§ 32, 74, 76 a § 94 písm. a)], lze odejmout tento důchod nejdříve od splátky důchodu splatné v lednu 1997, a to jen za podmínek stanovených předpisy platnými před 1. lednem 1996, jestliže byl tento plný invalidní důchod přiznán pro invaliditu způsobenou dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem, pro který jeho poživatel mohl vykonávat soustavné zaměstnání, avšak jen zcela nepřiměřeně jeho dřívějším schopnostem a společenskému významu dosavadního zaměstnání.

§ 79

Jestliže poživatel plného invalidního důchodu přiznaného před 1. lednem 1996 vykonává po 31. prosinci 1995 výdělečnou činnost v cizině nebo samostatnou výdělečnou činnost, s výjimkou samostatné výdělečné činnosti vykonávané za zcela mimořádných podmínek [§ 39 odst. 1 písm. b)], je povinen tuto skutečnost oznámit plátcí důchodu do osmi dnů ode dne účinnosti tohoto zákona. Ustanovení § 73 odst. 2 věta druhá, odst. 3 a 4 platí zde přiměřeně.

§ 80

U částečného invalidního důchodu přiznaného před 1. červencem 1995 se

posuzuje v roce 1996 výplata tohoto důchodu podle § 46 na základě průměrného měsíčního příjmu z výdělečné činnosti zakládající účást na pojištění poživatelé tohoto důchodu, kterého dosáhl v roce 1995; přitom se nepřihlíží k příjmům před přiznáním částečného invalidního důchodu. Do doby uvedené v § 47 odst. 6 a 7 se považuje podmínka výplaty částečného invalidního důchodu ve výši podle § 46 odst. 1 písm. a) za splněnou.

§ 80a

zrušen

§ 80b

zrušen

§ 81

Je-li poživatel částečného invalidního důchodu, s výjimkou částečného invalidního důchodu uvedeného v § 44 odst. 2 přiznaného před 1. lednem 1996, výdělečně činný po 31. prosinci 1995 v cizině, je povinen tuto skutečnost oznámit plátcí důchodu do osmi dnů ode dne účinnosti tohoto zákona. Ustanovení § 73 odst. 2 vřta druhá, odst. 3 a 4 platí zde přiměně.

Důchod vdovský a vdovecký

§ 82

(1) Byl-li vdovský důchod přiznán před 1. lednem 1996 a ke dni 1. ledna 1996 vdova nespĺouje řádnou z podmínek stanovenou tímto zákonem, zůstává nárok na vdovský důchod zachován, pokud jsou splněny podmínky nároku na vdovský důchod stanovené předpisy platnými ke dni 31. prosince 1995.

(2) Dořlo-li k zániku nároku na vdovský důchod před 1. lednem 1996, vznikne nárok na vdovský důchod znovu, splní-li se po 31. prosinci 1995 podmínky nároku na vdovský důchod stanovené předpisy platnými ke dni 31. prosince 1995, a to ve lhůtě a ve výři stanovené tímto předpisy.

(3) Vdovský důchod podle odstavců 1 a 2 se považuje za vdovský důchod podle tohoto zákona s tím, ře nárok na vdovský důchod zanikne, nebude-li vdova splňovat podmínky nároku na tento důchod stanovené tímto zákonem ani předpisy platnými ke dni 31. prosince 1995.

§ 82a

(1) Byla-li výře vdovského důchodu, na který vznikl (znovu vznikl) nárok před 1. lednem 1996 nebo na který znovu vznikl nárok po 31. prosinci 1995 podle § 82 odst. 2, omezena pro soubřh s nárokem na výplatu starobního nebo invalidního důchodu podle předpisů o sociálním zabezpečení platných před 1. lednem 1996^{35a}), zvyšuje se procentní výmřra vdovského důchodu o částku odpovídající rozdílu mezi vypláčenou výři a výři bez takového omezení, vřetně zvýření podle předpisů o zvýření důchodů náležejících od přiznání vdovského důchodu do dne, od kterého se úprava podle tohoto ustanovení provede. Zvýření o částku rozdílu náleří jen v době, ve které omezení výře vdovského důchodu podle předchozích vřtů trvá.

(2) Nebyl-li vdovský důchod z důvodu uvedeného v předchozím odstavci vypláčen, postupuje se obdobně s tím, ře za den přiznání vdovského důchodu se považuje den, kdy na takový vdovský důchod vznikl (znovu vznikl) nárok.

(3) Pro zjiřlování výře vdovského důchodu pro účely stanovení částky rozdílu se nepouřijí ustanovení předpisů o sociálním zabezpečení platná před 1. lednem 1996 o

a) nejvyšších přípustných výměrách úhrnu důchodu při soubihu starobního nebo invalidního důchodu a vdovského důchodu a o snížení výše vdovského důchodu pro jejich překročení^{35a}),

b) částce, kterou nesmí při zvýšení důchodu přesáhnout nejvyšší výměra úhrnu důchodu stanovená pro soubih starobního nebo invalidního důchodu a vdovského důchodu po takovém zvýšení.

Výše starobního nebo invalidního důchodu přitom zůstává nedotčena; zvýšení starobního důchodu za dobu dalšího zaměstnání po vzniku nároku na tento důchod se však považuje za součást starobního důchodu a zvýšení podle písmene b) za součást starobního nebo invalidního důchodu i tehdy, byla-li podle předpisů platných před 1. lednem 1996 součástí úhrnu důchodu. Pokud by při stanovení částky rozdílu podle předchozích vět výše starobního nebo invalidního důchodu bez zvýšení o pevnou částku a vdovského důchodu, která by náležela ke dni 31. prosince 1995, přesáhla částku stanovenou v § 4 odst. 1 zákona č. 76/1995 Sb., o zvýšení vyplácených důchodů a důchodů přiznávaných v roce 1995, sníží se výše vdovského důchodu tak, aby úhrn důchodu takovou částku k uvedenému dni nepřesáhl. Ustanovení § 93 odst. 2 není postupu podle tohoto ustanovení na překážku.

(4) Ustanovení předchozích odstavců se užije obdobně, byla-li výše vdovského důchodu omezena pro soubih s nárokem na výplatu důchodu za výsluhou let, který se podle § 89 odst. 1 považuje od 1. ledna 1996 za částečný invalidní důchod nebo za starobní důchod, nebo nebyl-li vdovský důchod z téhož důvodu vyplácen.

(5) Zvýšení vdovského důchodu o částku rozdílu se provede na žádost a nejdříve od splátky důchodu splatné po 1. červenci 2006. Lhůta pro vydání rozhodnutí stanovená zvláštním předpisem^{35b}) se u žádostích uplatnitelných do 31. října 2006 prodlužuje o 90 dnů.

(6) Ustanovení předchozích odstavců platí obdobně i pro vdovecké důchody.

§ 83

Vdovi, která po 31. prosinci 1995 splňuje podmínky nároku na vdovský důchod a již není vdovský důchod vyplácen ke dni 31. prosince 1995 pro soubih s příjmem nebo je jí z tohoto důvodu vyplácen vdovský důchod v nižší částce, se na žádost zaene vyplácet vdovský důchod nejdříve od splátky důchodu splatné v lednu 1996, a to ve výši odpovídající míšeni částce, která by náležela ke dni 31. prosince 1995, po přičtení všech zvýšení, na která vznikl nárok do tohoto dne, včetně zvýšení o pevnou částku, pokud by toto zvýšení náleželo k vdovskému důchodu ke dni 31. prosince 1995.

§ 84

(1) Vdovský důchod vdovy, jejíž manžel zemřel po 31. prosinci 1990 a které byl podle předpisů platných před 1. lednem 1996 přiznán tento důchod ve výši výživného proto, že nežila s manželem delší dobu před jeho smrtí ve společné domácnosti a jejíž manželství přestalo plnit svou společenskou funkci, se na žádost nejdříve od splátky důchodu splatné v lednu 1996 stanoví ve výši, v jaké by náležel bez takového omezení ke dni 31. prosince 1995 podle předpisů platných před 1. lednem 1996. Nárok na úpravu výše vdovského důchodu vzniká i v případě, že vdovský důchod nebyl vyplácen pro soubih s příjmem.

(2) Vdovský důchod rozvedené ženy náležející ke dni 31. prosince 1995 se po tomto datu považuje za vdovský důchod podle tohoto zákona; ustanovení § 82 platí obdobně.

§ 85

Došlo-li k zániku nároku na vdovský nebo vdovecký důchod před 1. lednem 1996 nebo došlo-li k zániku nároku na takové důchody po 31. prosinci

1995, ale jde o důchody, které byly přiznány podle předpisů platných před 1. lednem 1996, a osoba splnila některou z podmínek nároku na vdovský nebo vdovecký důchod stanovenou tímto zákonem do pětilet od zániku nároku na takový důchod, vznikne nárok na vdovský nebo vdovecký důchod za podmínek podle tohoto zákona, pokud již nevznikl nárok na vdovský důchod podle § 82 odst. 2; přitom výše vdovského důchodu se stanoví podle tohoto zákona a výše vdoveckého důchodu se stanoví podle předpisů platných ke dni 31. prosince 1995.

Sirotčí důchod

§ 86

Došlo-li k zániku nároku na sirotčí důchod před 1. lednem 1996 nebo došlo-li k zániku nároku na sirotčí důchod po 31. prosinci 1995, ale sirotčí důchod byl přiznán podle předpisů platných před 1. lednem 1996, a po 31. prosinci 1995 se splní některá z podmínek stanovených v § 52, vznikne nárok na sirotčí důchod za podmínek a ve výši podle tohoto zákona.

§ 87

Dojde-li po 31. prosinci 1995 k osvojení dítěte, které pobírá sirotčí důchod oboustranně osiřelého dítěte přiznaný podle předpisů platných před 1. lednem 1996, považuje se za procentní výměru sirotčího důchodu po jednom z rodičů polovina procentní výměry sirotčího důchodu oboustranně osiřelého dítěte.

§ 88

Sirotčí důchod vyplácený podle předpisů platných před 1. lednem 1996 do vlastních rukou pojištinci, který ke dni 1. ledna 1996 nenabyl zletilosti, se vyplácí do jeho rukou i nadále; po dobu výplaty tohoto důchodu má tento pojištitel způsobilost uvedenou v § 3 odst. 2.

§ 89

Důchod za výsluhu let

(1) Důchod za výsluhu let přiznaný podle předpisů platných před účinností tohoto zákona se ve výši, v jaké náležel ke dni 31. prosince 1995, považuje od 1. ledna 1996 za částečný invalidní důchod, a jestliže jeho poživatel dosáhl ke dni 31. prosince 1995 důchodového věku uvedeného v § 32 odst. 1, za starobní důchod.

(2) U důchodů uvedených v odstavci 1 se za základní výměru důchodu považuje částka 680 Kč měsíčně a za procentní výměru důchodu se považuje zbylá část důchodu za výsluhu let. Částečný invalidní důchod uvedený v odstavci 1 se v roce 1996 podle § 46 odst. 1 písm. b) a c) neupravuje.

§ 90

Důchod manželky

(1) Důchod manželky přiznaný podle předpisů platných před účinností tohoto zákona se považuje od 1. ledna 1996 za

a) starobní důchod, jestliže jeho poživatelka dosáhla ke dni 31. prosince 1995 věku aspoň 65 let, nebo

b) plný invalidní důchod, jestliže jeho poživatelka nedosáhla tohoto věku.

(2) U důchodů uvedených v odstavci 1 písm. a) a b) se za základní výměru důchodu považuje zvýšení důchodu manželky o pevnou částku a za procentní výměru důchodu se považuje výše důchodu manželky bez zvýšení o pevnou částku.

(3) Dnem účinnosti tohoto zákona nárok na důchod manželky zaniká.

(4) Důchody uvedené v odstavci 1 písm. a) nebo b) vyplácí orgán, který vyplácel důchod manželky.

§ 91

Sociální důchod

(1) Sociální důchod přiznaný podle předpisů platných před účinností tohoto zákona se ve výši, v jaké náležel ke dni 31. prosince 1995, považuje od 1. ledna 1996 za

a) starobní důchod, jestliže jeho poživatel dosáhl ke dni 31. prosince 1995 věku aspoň 65 let, nebo

b) plný invalidní důchod, jestliže jeho poživatel nedosáhl tohoto věku.

(2) U důchodů uvedených v odstavci 1 písm. a) a b) se za základní výměru důchodu považuje částka 680 Kč měsíčně a za procentní výměru důchodu se považuje zbylá část sociálního důchodu.

(3) Vyplácí-li se sociální důchod ke dni 31. prosince 1995 spolu s jiným důchodem, slučuje se od 1. ledna 1996 tento jiný důchod bez zvýšení o pevnou částku s procentní výměrou (odstavec 2) důchodu uvedeného v odstavci 1 písm. a) nebo b) a nárok na tento jiný důchod sloučením zaniká.

(4) Byl-li ke dni 31. prosince 1995 na sociální důchod vyšší než 1359 Kč měsíčně odkázán též rodinný příslušník poživatele sociálního důchodu, postupuje se přiměřeně podle § 92 odst. 2 a 3.

(5) Dnem účinnosti tohoto zákona nárok na sociální důchod zaniká.

§ 92

Úprava důchodů, které jsou jediným zdrojem příjmu

(1) Byl-li starobní, plný invalidní, vdovský, vdovecký nebo sirotčí důchod oboustranně osiřelého dítěte upraven ke dni 31. prosince 1995 proto, že byl jediným zdrojem příjmu důchodce podle předpisů platných před 1. lednem 1996, slučuje se částka zvýšení odpovídající této úpravě důchodu dnem 1. ledna 1996 s tímto důchodem. Je-li důchodci vypláceno současně více důchodů, slučuje se částka zvýšení odpovídající uvedené úpravě s důchodem starobním, plným invalidním nebo částečným invalidním, a jde-li o poživatele vdovského nebo vdoveckého důchodu, který nemá nárok na žádný z uvedených důchodů a náleží mu současně sirotčí důchod, slučuje se s důchodem vdovským nebo vdoveckým.

(2) Byl-li starobní nebo invalidní důchod upraven ke dni 31. prosince 1995 proto, že byl jediným zdrojem příjmu důchodce a jeho rodinného příslušníka, který je poživatelem důchodu, slučuje se s důchodem podle odstavce 1 polovina částky odpovídající tomuto zvýšení, pokud rodinným příslušníkem důchodce není nezaopatřené dítě, a druhá polovina částky zvýšení se dnem 1. ledna 1996 slučuje s důchodem tohoto rodinného příslušníka. Jestliže rodinným příslušníkem důchodce je nezaopatřené dítě, slučuje se s důchodem poživatele takto upraveného důchodu celá částka zvýšení z důvodu jediného zdroje příjmu, a to způsobem uvedeným v odstavci 1.

(3) Byl-li starobní nebo invalidní důchod upraven ke dni 31. prosince 1995 proto, že byl jediným zdrojem příjmu důchodce a jeho rodinného příslušníka, který není poživatelem důchodu, a částka zvýšení podle odstavce 1 činí aspoň 680 Kč měsíčně, vzniká tomuto rodinnému příslušníku, pokud není nezaopatřeným dítětem, nárok na starobní nebo plný invalidní důchod podle podmínek stanovených v § 91 odst. 1; částka zvýšení ve výši 680 Kč měsíčně se přitom stává základní výměrou důchodu

rodinného pøislušníka a èástka zvýšení pøesahující 680 Kč mìsíèní se ve výši jedné poloviny stává procentní výmìrou dùchodu rodinného pøislušníka a ve výši druhé poloviny se pøièítá k procentní výmìøe dùchodu poživitele dùchodu, jemuž byl dùchod upraven podle odstavce 1. Dùchod, na který vznikl rodinnému pøislušníku nárok podle vìty první, vyplácí orgán, který dosud vyplácel dùchod upravený proto, že byl jediným zdrojem pøíjmu dùchodce. Pokud èástka zvýšení podle odstavce 1 nedosahuje 680 Kč mìsíèní nebo rodinným pøislušníkem dùchodce je nezaopatøené dìtì, sluèuje se s dùchodem poživitele dùchodu upraveného podle odstavce 1 celá èástka zvýšení z dùvodu jediného zdroje pøíjmu, a to způsobem uvedeným v odstavci 1.

(4) Dnem úèinnosti tohoto zákona nárok na zvýšení dùchodu z dùvodu jediného zdroje pøíjmu zaniká.

§ 93

Soubìh nárokù na dùchody

(1) Došlo-li pøi soubìhu nárokù na výplatu dùchodù podle pøedpisù platných pøed 1. lednem 1996 k omezení úhrnu vyplácených dùchodù nejvyššími výmìrami stanovenými pevnými èástkami a po 31. prosinci 1995 zanikne nárok na nikterý z dùchodù, a tím odpadne dùvod pro takový soubìh dùchodù, zaène se dùchod, byla-li jeho výše takto omezena nebo nebyl-li vyplácen pro soubìh s jiným dùchodem vùbec, vyplácet ve výši, která by náležela, kdyby takový dùchod byl podle pøedpisù platných pøed 1. lednem 1996 vyplácen samostatnì, a to vèetnì všech zvýšení, která by k nìmu od jeho pøiznání náležela, jestliže to tyto pøedpisy umožòovaly.

(2) Soubìh nárokù na výplatu dùchodù, k nimuž došlo pøed 1. lednem 1996 nebo k nimuž nedošlo proto, že se dùchod nevyplácel, avšak nárok na dùchod trval, se posuzuje po 31. prosinci 1995 podle pøedpisù platných pøed 1. lednem 1996, a to i když po 31. prosinci 1995 dojde k zániku nároku na výplatu na nikterý z tìchto dùchodù, pokud nárok na tento dùchod trval. Zvýšení starobního dùchodu za dobu pojištìní po vzniku nároku na tento dùchod po 31. prosinci 1995 se však stanoví podle tohoto zákona.

§ 94

Nároky úèastníkù odboje

Pojištìncùm, které pøedpisy platné ke dni 31. prosince 1995 považovaly za úèastníky odboje, se pro nároky na dùchody vzniklé po 31. prosinci 1995 zachovává nárok na

- a) snížení vùkové hranice pro nárok na starobní dùchod; ustanovení § 74 vìty druhé platí zde obdobnì,
- b) zvýšení starobního a invalidního dùchodu o pevné èástky za každý zapoèatý rok odbojové èinnosti,
- c) stanovení nejnížší výmìry dùchodu v pevných èástkách, a to v rozsahu a za podmínek stanovených pøedpisy platnými pøed 1. lednem 1996; zvýšení o pevné èástky podle písmene b) se pøitom pøièítá k procentní výmìøe dùchodu.

§ 95

Výše dùchodu vypláceného do ciziny

Byly-li pøi vymìøení dùchodu podle pøedpisù platných pøed 1. lednem 1996 zapoèteny i doby zamìstnání (pojištìní) pøed 1. kvìtnem 1990, studia po 30. dubnu 1990 a náhradní doby, pokud uvedené doby byly získány v cizinì, sníží se procentní výmìra dùchodu o èástku rovnající se èástce dùchodu za doby získané v cizinì a základní výmìra dùchodu se sníží v tom procentním pomìru, v jakém byla snížena procentní výmìra dùchodu, jestliže se poživitel takového dùchodu vystìhuje po 31.

prosinci 1995 do státu, s nímž Česká republika neuzavřela mezinárodní smlouvu o sociálním zabezpečení.

§ 96

Další dávky poskytované důchodcům

Dávky uvedené v § 184 vyhlášky Federálního ministerstva práce a sociálních věcí č. 149/1988 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení, a příspěvky k důchodům členů zemědělských družstev se vyplatí naposledy za měsíc prosinec 1995; dnem účinnosti tohoto zákona nárok na ně zaniká. Poživatelům těchto dávek nebo příspěvků náleží jednorázová částka ve výši odpovídající dvacetičetynásobku měsíční částky dávky nebo příspěvku, v jaké náležely ke dni 31. prosince 1995.

§ 97

Výplata jednorázových částek

Jednorázové částky náležející podle § 96 se vyplatí na žádost do tří měsíců ode dne jejího podání; pro nárok na výplatu těchto částek platí obdobně ustanovení o nároku na důchod a jeho výplatu, s výjimkou ustanovení o podání žádosti.

§ 98

Příplatek k důchodu

Příplatek k důchodu podle § 25 odst. 7 a 8 zákona č. 119/1990 Sb., o soudní rehabilitaci, ve znění zákona č. 47/1991 Sb., a podle § 24 odst. 4 zákona č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích, ve znění zákona č. 267/1992 Sb., pořízený po 31. prosinci 1995, se slučuje s procentní výměrou důchodu, ke kterému náleží, a tvoří s důchodem nadále jeden celek. Zánikem nároku na důchod, s nímž byl příspěvek k důchodu sloučen, však není dotčen nárok na tento příspěvek podle zákona o soudní rehabilitaci a zákona o mimosoudních rehabilitacích.

HLAVA TŘETÍ

ZÁKLADNÍ A PROCENTNÍ VÝMĚRA DŮCHODŮ PŮIZNANÝCH PODLE PŘEDPISŮ PLATNÝCH PŘED 1. LEDNEM 1996

§ 99

(1) Zvýšení o pevnou částku se u důchodu pořízeného podle předpisů platných před 1. lednem 1996 považuje za základní výměru důchodu (§ 4 odst. 2 věta první).

(2) Výše důchodu pořízeného podle předpisů platných před 1. lednem 1996 bez zvýšení o pevnou částku se považuje za procentní výměru důchodu (§ 4 odst. 2 věta první).

(3) Ustanovení odstavců 1 a 2 platí i pro důchody pořízené podle § 71 a § 72 odst. 1 věty druhé podle předpisů platných před 1. lednem 1996.

(4) Pobírá-li důchodce ke dni 1. ledna 1996 více důchodů, považuje se základní výměra uvedená v odstavci 1 za základní výměru starobního, plného invalidního nebo částečného invalidního důchodu; za základní výměru vdovského nebo vdoveckého důchodu se považuje, jen jde-li o souběh tohoto důchodu se sirotčím důchodem.

(5) Základní výměra důchodu pořízeného po 31. prosinci 1995 podle předpisů platných před 1. lednem 1996 se stanoví ve výši, v jaké náleží podle předpisů platných ke dni, od něhož se důchod požívá.

§ 100

Procentní výměra plných invalidních důchodů pořízených před 1. lednem

1996 osobám uvedeným v § 42 odst. 1, která nedosahuje výše stanovené podle § 42 odst. 2, se upraví bez žádosti na tuto výši od splátky důchodu splatné po 31. prosinci 1995; přitom se pro tyto účely považuje za přiznání tohoto důchodu 1. leden 1996.

§ 101

U dílčích důchodů přiznaných před 1. lednem 1996 se za základní výměru považuje zvýšení o pevnou částku.

HLAVA ĚTVRTÁ

ÚĚAST NA POJIŠTĚNÍ NĚKTERÝCH OSOB A HODNOCENÍ NĚKTERÝCH DOB

§ 102

Do 31. prosince 1998 jsou účastní pojištění interní vědeckí aspiranti; pro hodnocení účasti na pojištění interních vědeckých aspirantů jako doby pojištění platí § 11 obdobně.

§ 102a

(1) Účast osoby pečující o dítě ve věku do 18 let, které je dlouhodobě těžce zdravotně postižené vyžadující mimořádnou péči, a osoby pečující osobně o převážně nebo úplně bezmocnou osobu nebo částečně bezmocnou osobu starší 80 let, pokud spolu žijí v domácnosti, na důchodovém pojištění před 1. lednem 2007 se posuzuje podle právních předpisů platných před tímto dnem.

(2) Účast osob pobírajících dávky nemocenského pojištění (péče) nahrazující ušlý příjem po skončení výdělečné činnosti, která zakládala nemocenské pojištění, z nichž byly tyto dávky vypláceny, před 1. lednem 2009 se posuzuje podle právních předpisů platných před tímto dnem.

§ 102b

Účast poslanců Evropského parlamentu, zvolených na území České republiky, přede dnem, kterým začíná volební období Evropského parlamentu v roce 2009, na pojištění se posuzuje podle právních předpisů platných před tímto dnem.

§ 103

Účast osob samostatně výdělečně činných na pojištění podle tohoto zákona vzniká nejdříve od 1. ledna 1996; účast osob samostatně výdělečně činných a spolupracujících osob na důchodovém zabezpečení před 1. lednem 1996 se posuzuje podle předpisů platných před tímto dnem.

§ 104

(1) Doba péče o dítě před 1. lednem 1996 se hodnotí za podmínek stanovených předpisy platnými před tímto dnem jako náhradní doba (§ 13 odst. 2) v rozsahu stanoveném tímto zákonem [§ 5 odst. 1 písm. r)]; tato doba se v rozsahu, který přesahuje náhradní dobu podle předpisů platných před 1. lednem 1996, považuje za vyloučenou dobu uvedenou v § 16 odst. 4 věti první.

(2) Doby zaměstnání před 1. lednem 1996, u nichž podle předpisů platných před tímto dnem byla stanovena podmínka, aby zakládaly nemocenské pojištění,¹³⁶ se považují za dobu pojištění (§ 13 odst. 1), jen pokud zakládaly nemocenské pojištění v době svého trvání.

ĚÁST ŠESTÁ

SPOLEČNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 105

(1) U prezidenta republiky se pro účast na pojištění a hodnocení doby pojištění považuje za splněnou podmínka účasti na nemocenském pojištění (§ 8) a zaplacení pojistného [§ 11 odst. 1 písm. a) a odst. 2]. Za vyměrovací základ (§ 16 odst. 3) se u prezidenta republiky považuje jeho misioní plat.²⁷⁾

(2) Doba výkonu funkce poslance Evropského parlamentu, zvoleného na území České republiky, se ode dne, kterým začíná volební období Evropského parlamentu v roce 2009, považuje za vyloučenou dobu (§ 16 odst. 4).

§ 105a

Převod důchodových práv ve vztahu k důchodovému systému Evropských společenství

(1) Pojištitelci, kteří se stali úředníky nebo ostatními zaměstnanci Evropských společenství nebo jejich institucí a ukončili v České republice výdělečnou činnost, mají nárok na převedení důchodových práv získaných v České republice do důchodového systému Evropských společenství nebo jejich institucí (dále jen "důchodový systém Evropských společenství"), pokud jim nebyl přiznan starobní nebo invalidní důchod z českého důchodového pojištění. Důchodovými právy podle vity první se rozumí finanční částka stanovená jako pojistnímatematický ekvivalent v závislosti na získané době pojištění a vyměrovacích základech. Převodem důchodových práv zaniká nárok na zápočet těch dob pojištění a vyměrovacích základů v českém důchodovém pojištění, které byly použity pro stanovení finanční částky podle vity druhé.

(2) Stala-li se osoba po skončení služby nebo zaměstnání v Evropských společenstvích nebo jejich institucích, která byla po dobu této služby nebo zaměstnání účastna důchodového systému Evropských společenství, pojištitelem v českém důchodovém pojištění, má nárok na převedení důchodových práv získaných v důchodovém systému Evropských společenství do českého důchodového pojištění; tato důchodová práva se převedou prostřednictvím doby pojištění stanovené s přihlednutím k délce doby služby nebo zaměstnání v Evropských společenstvích nebo jejich institucích, která založila účast v důchodovém systému Evropských společenství, a vyměrovacích základů stanovených za tuto dobu.

(3) Převody důchodových práv podle odstavců 1 a 2 se provádí na žádost pojištitelce.

(4) Vláda stanoví nařízením bližší podmínky a způsob převodu důchodových práv podle odstavců 1 a 2 a způsob výpočtu finanční částky podle odstavce 1 a určení dob pojištění a vyměrovacích základů odpovídajících důchodovým právům získaným v důchodovém systému Evropských společenství podle odstavce 2.

§ 105b

Pobírání dávek nemocenského pojištění (péče) v době dočasné pracovní neschopnosti nebo karantény

Za pobírání dávky nemocenského pojištění (péče) nahrazující ušlý příjem po skončení výdělečné činnosti, která zakládala nemocenské pojištění (péči), z níhož jsou tyto dávky vypláceny [§ 5 odst. 1 písm. u)], za pobírání nemocenského z nemocenského pojištění osob samostatně výdělečně činných (§ 10 odst. 2 a 3), za pobírání dávky nemocenského pojištění (péče) nahrazující ušlý příjem [§ 11 odst. 2 veta první a § 16 odst. 4 písm. a)] a za dobu poskytování nemocenského přiznaného na podkladě nemocenského pojištění (péče) (§ 65 odst. 1) se v roce 2008 pro účely tohoto zákona považuje též období prvních 3 kalendářních dnů v rámci trvání dočasné pracovní neschopnosti nebo karantény, po které se nemocenské podle předpisů o nemocenském pojištění (péči) neposkytuje, a období prvních 3 dnů v rámci trvání dočasné pracovní

neschopnosti (neschopnosti ke službě nebo neschopnosti k výkonu funkce) nebo karantény, po které se podle zvláštních právních předpisů neposkytuje plat, služební příjem nebo odměna.

§ 106

Vztah k jiným právním předpisům

Pokud je v jiných právních předpisech uveden pojem "dùchodové zabezpeèení", rozumí se tím dùchodové pojištìní podle tohoto zákona, nevyplývá-li z povahy věci nic jiného. Ustanovení předchozí vity se nevztahuje na zákon è. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpeèení, ve znìní pozdìjších předpisù, a předpisy vydané k jeho provedení.

Zmocòovací ustanovení

§ 107

(1) Vlára stanoví naøizením

a) výši všeobecných vymìøovacích základù za jednotlivé kalendáøní roky (§ 17 odst. 2) před rokem 1996 a výši pøepoèítacího koeficientu pro úpravu všeobecného vymìøovacího základu za rok 1994 (§ 17 odst. 4), a to podle údajù Èeského statistického úøadu o prùmìrné mìsíèní mzdì za tyto jednotlivé kalendáøní roky,

b) které nemoci se považují za nemoci z povolání, a seznam tìchto nemocí.

(2) Vlára mùže zvýšit naøizením èástky stanovené v § 15; zvýšení tìchto èástek se provádí od 1. ledna.

(3) Vlára zvýší naøizením èástky základní výmìry dùchodù uvedené v § 33 odst. 1, § 41 odst. 1, § 45 odst. 1, § 51 odst. 1 a § 53 odst. 1, pokud byly zvýšeny základní výmìry vyplácených dùchodù, a to o èástky, o které byly zvýšeny základní výmìry vyplácených dùchodù. Vlára zvýší naøizením procentní výmìry dùchodù pøiznávaných v tom kalendáøním roce, v nimž byly zvýšeny procentní výmìry vyplácených dùchodù v mimoøádném termínu, a to tak, jak byly zvýšeny procentní výmìry vyplácených dùchodù, které byly pøiznány v tomto kalendáøním roce před zvýšením dùchodù v mimoøádném termínu.

(4) Vlára mùže naøizením stanovit, že u pojištìncù, kteøí zaèali před 1. lednem 1993 vykonávat zamìstnání v hornictví, uvedené v § 76a viti první, se dùchodový vík s pøihlédnutím k délce zamìstnání v hornictví stanoví v nižších víkových hranicích, než jsou víkové hranice stanovené podle tohoto zákona, podmínky pro stanovení tìchto nižších víkových hranic, pøièemž tyto nižší víkové hranice a podmínky pro jejich stanovení nebudou stanoveny výhodnìji, než tomu bylo podle právních předpisù úèinných k 31. prosinci 1992, a dále zpùsob, jak se toto zamìstnání vykonávané po 31. prosinci 1992 prokazuje; zamìstnavatelé, kteøí po 31. prosinci 1992 zamìstnávali tyto pojištìnce, jsou pøitom povinni výkon tohoto zamìstnání potvrzovat. Vlára dále mùže stanovit, jakým zpùsobem se pøepoèetou starobní dùchody pojištìncù uvedených ve viti první, kteøí splnili podmínky pro stanovení tìchto nižších víkových hranic.

§ 108

(1) Ministerstvo práce a sociálních věcí stanoví vyhláškou,

a) okruh dob, které se též zapoèítávají do potøebné doby péèe o dítì pro splnìní podmínky výchovy dítìte pro nárok na starobní dùchod, a kdy se tato podmínka považuje rovnìž za splnìnou,

b) zpùsob posouzení a procentní míry poklesu pracovní schopnosti, co se rozumí zcela mimoøádnými podmínkami, za nichž je pojištìnec, jehož pracovní schopnost poklesla nejménì o 70 %, schopen výdìleènè èinnosti,

a způsob zhodnocení a využití zachované pracovní schopnosti podle § 39 odst. 4 písm. e),

c) co se rozumí výdileènou èinností v cizinì a způsob pøepoètu pøíjmù z výdileènè èinností v cizinì na èeskou mìnu,

d) postup pøi zjišlování roèního vymìšovacího základu pojištince ve vztahu k vylouèeným dobám.

(2) Ministerstvo školství, mládeže a tìlovýchovy v dohodì s Ministerstvem práce a sociálních vìcí mùže vyhláškou stanovit, které další studium, popøípadì výuka, se pro úèely dùchodového pojištìní považuje z dùvodu svého rozsahu a úrovnì za studium na støedních nebo vysokých školách.

§ 109

Zrušovací ustanovení

Zrušují se:

1. § 1 odst. 3 a 4, § 2 odst. 2 až 4, § 6, § 7 písm. a), § 8 až 52, § 54 až 69, § 73 odst. 4, v § 94 odst. 1 slova "dùchodového zabezpeèení a", § 98, 100, § 102 odst. 1 èást vìty první za støedníkem, v § 104 odst. 2 slova "dùchodového zabezpeèení", § 110, § 122 odst. 1 až 5, § 129 až 141, v § 145 odst. 6 slova "§ 122 odst. 1 až 3 a 5 a", § 146 až 175, v § 177a odst. 1 slova "§ 6 odst. 2 a 3, § 8 odst. 1, § 9 odst. 2, § 12 odst. 2, 3 a 7, § 19 odst. 3, § 23 odst. 3, § 37 odst. 3, § 41 odst. 2, § 44 odst. 2, § 48 odst. 2, § 54 odst. 9, § 59 odst. 3", slova "§ 100 odst. 2" a slova "§ 120 odst. 7, § 131 odst. 3 a § 142 odst. 5" a v § 177a odst. 2 slova "kteøí obèané mají v dùchodovém zabezpeèení práva a povinnosti jako pracovníci v pracovním pomìru, bližší podmínky jejich úèasti na tomto zabezpeèení, které další doby se považují za doby zamìstnání a náhradní doby, co se považuje za dobu zamìstnání v cizinì, které osoby se považují za blízké osoby, co se považuje za dlouhodobì nepøíznivý zdravotní stav, za zvlášì ulehèené pracovní podmínky a mimoøádné podmínky pro nárok na invalidní a èásteèný invalidní dùchod, podstatný pokles výdìlku a bližší úpravu jednotlivých podmínek invalidity a èásteènè invalidity, úpravu srovnatelného výdìlku o pøepoèítací koeficient", slova "kdy je obèan èásteènì, pøevážnì nebo úplnì bezmocný" a slova "a podmínky poskytování úrazových dùchodù, zaopatøovacích požitkù vojenských a váleèných poškozcù, pøídatkù za zranìní a pøíspìvkù pøiznaných podle § 6 zákona è. 16/1947 Sb., které byly pøiznány podle pøedpisù platných pøed 1. lednem 1957" zákona è. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpeèení, ve znìní zákona è. 110/1990 Sb., zákona è. 180/1990 Sb., zákona è. 1/1991 Sb., zákona è. 46/1991 Sb., zákona è. 306/1991 Sb., zákona Èeské národní rady è. 482/1991 Sb., zákona è. 578/1991 Sb., zákona Èeské národní rady è. 582/1991 Sb., zákona è. 235/1992 Sb., zákona Èeské národní rady è. 589/1992 Sb., zákona Èeské národní rady è. 37/1993 Sb., zákona è. 84/1993 Sb., zákona è. 160/1993 Sb., zákona è. 266/1993 Sb., zákona è. 307/1993 Sb., zákona è. 182/1994 Sb., zákona è. 241/1994 Sb. a zákona è. 118/1995 Sb.,

2. § 24 odst. 3 zákona è. 2/1991 Sb., o kolektivním vyjednávání, ve znìní zákona è. 118/1995 Sb.,

3. zákon è. 46/1991 Sb., o zvyšování dùchodù, ve znìní zákona Èeské národní rady è. 37/1993 Sb.,

4. zákon è. 246/1991 Sb., o druhém zvýšení dùchodù v roce 1991,

5. zákon è. 116/1992 Sb., o zvýšení dùchodù v roce 1992,

6. zákon Èeské národní rady è. 547/1992 Sb., o zvýšení dùchodù v roce 1993,

7. zákon è. 255/1993 Sb., o druhém zvýšení dùchodù v roce 1993 a o zvýšení dùchodù pøiznávaných v roce 1994, ve znìní zákona è. 183/1994

Sb.,

8. čl. V zákona č. 235/1992 Sb., o zrušení pracovních kategorií a o některých dalších změnách v sociálním zabezpečení,

9. zákon č. 39/1994 Sb., o předčasném poskytování starobního důchodu a o změně zákonů na úseku zaměstnanosti,

10. zákon č. 41/1994 Sb., o zvýšení důchodů, které jsou jediným zdrojem příjmu, a sociálních důchodů,

11. zákon č. 183/1994 Sb., o zvýšení vyplácených důchodů a důchodů přiznávaných v roce 1994 a v roce 1995, ve znění zákona č. 76/1995 Sb., s výjimkou § 14,

12. zákon č. 76/1995 Sb., o zvýšení vyplácených důchodů a důchodů přiznávaných v roce 1995,

13. nařízení vlády České a Slovenské Federativní Republiky č. 231/1990 Sb., o zvýšení vyplácených důchodů a hranic nízkých důchodů, které jsou jediným zdrojem příjmu,

14. nařízení vlády České a Slovenské Federativní Republiky č. 257/1990 Sb., o přechodném snížení výše pojistného na sociální zabezpečení pro osoby vykonávající uměleckou činnost.

§ 110

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1996.

Uhde v. r.

Havel v. r.

Klaus v. r.

Příloha

Důchodový věk pojištěnců narozených v období let 1936 až 1968

Rok narození	Důchodový věk činí u					
	mužů	žen s počtem vychovaných dětí				
a více	0	1	2	3	4	5
1936	60r+2m	57r	56r	55r	54r	54r
1937	60r+4m	57r	56r	55r	54r	54r
1938	60r+6m	57r	56r	55r	54r	54r
1939	60r+8m	57r+4m	56r	55r	54r	54r
1940	60r+10m	57r+8m	56r+4m	55r	54r	54r
1941	61r	58r	56r+8m	55r+4m	54r	54r

155_1995_sb-1.txt

53r							
1942	61r+2m	58r+4m	57r	55r+8m	54r+4m	54r+4m	
53r							
1943	61r+4m	58r+8m	57r+4m	56r	54r+8m	54r+8m	
53r+4m							
1944	61r+6m	59r	57r+8m	56r+4m	55r	55r	
53r+8m							
1945	61r+8m	59r+4m	58r	56r+8m	55r+4m	55r+4m	
54r							
1946	61r+10m	59r+8m	58r+4m	57r	55r+8m	54r+8m	
54r+4m							
1947	62r	60r	58r+8m	57r+4m	56r	56r	
54r+8m							
1948	62r+2m	60r+4m	59r	57r+8m	56r+4m	56r+4m	
55r							
1949	62r+4m	60r+8m	59r+4m	58r	56r+8m	56r+8m	
55r+4m							
1950	62r+6m	61r	59r+8m	58r+4m	57r	57r	
55r+8m							
1951	62r+8m	61r+4m	60r	58r+8m	57r+4m	57r+4m	
56r							
1952	62r+10m	61r+8m	60r+4m	59r	57r+8m	57r+8m	
56r+4m							
1953	63r	62r	60r+8m	59r+4m	58r	58r	
56r+8m							
1954	63r+2m	62r+4m	61r	59r+8m	58r+4m	58r+4m	
57r							
1955	63r+4m	62r+8m	61r+4m	60r	58r+8m	58r+8m	
57r+4m							
1956	63r+6m	63r	61r+8m	60r+4m	59r	59r	
57r+8m							
1957	63r+8m	63r+4m	62r	60r+8m	59r+4m	59r+4m	
58r							
1958	63r+10m	63r+8m	62r+4m	61r	59r+8m	59r+8m	
58r+4m							
1959	64r	64r	62r+8m	61r+4m	60r	60r	
58r+8m							
1960	64r+2m	64r+2m	63r	61r+8m	60r+4m	60r+4m	
59r							
1961	64r+4m	64r+4m	63r+4m	62r	60r+8m	60r+8m	
59r+4m							
1962	64r+6m	64r+6m	63r+8m	62r+4m	61r	61r	
59r+8m							
1963	64r+8m	64r+8m	64r	62r+8m	61r+4m	61r+4m	
60r							
1964	64r+10m	64r+10m	64r+4m	63r	61r+8m	61r+8m	
60r+4m							
1965	65r	65r	64r+8m	63r+4m	62r	62r	
60r+8m							
1966	65r	65r	65r	63r+8m	62r+4m	62r	
61r							
1967	65r	65r	65r	64r	62r+8m	62r	
61r+4m							
1968	65r	65r	65r	64r	63r	62r	
61r+8m							

Vysvìtlivky:

„r“ znamená rok

„m“ znamená kalendářní měsíc“.

Vybraná ustanovení novel

čl. II zákona č. 116/2001 Sb.

Přechodná ustanovení

1. výše procentní výměry starobního důchodu, na který vznikl nárok podle § 29 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen "zákon o důchodovém pojištění") se zvyšuje za dobu výdělečné činnosti vykonávané po vzniku nároku na tento důchod před 1. červencem 2001 podle předpisů platných před tímto dnem; doba výdělečné činnosti vykonávané po vzniku nároku na starobní důchod po 30. červnu 2001, která nebyla zhodnocena podle předpisů platných po tomto dni (čl. I bod 4), se přičte k době výdělečné činnosti vykonávané po vzniku nároku na tento důchod před 1. červencem 2001, pokud se tak získá 90 kalendářních dnů takovéto výdělečné činnosti. To platí obdobně pro zvýšení procentní výměry starobního důchodu, na který vznikl nárok podle § 30 nebo § 31 zákona o důchodovém pojištění, za dobu výdělečné činnosti vykonávané ode dne dosažení věku potřebného pro vznik nároku na starobní důchod.

2. O nárocích na starobní důchody, na které vznikl nárok podle § 30 nebo § 31 zákona o důchodovém pojištění před 1. červencem 2001 a o nichž nebylo do tohoto dne pravomocně rozhodnuto, a o přiznání, odmítní nebo zmíni výše těchto důchodů za dobu před 1. červencem 2001, i když o nich již bylo pravomocně rozhodnuto, se rozhodne podle předpisů platných před tímto dnem, pokud se nestanoví jinak v bodech 3 a 4.

3. výše procentní výměry starobního důchodu, na který vznikl nárok podle § 30 zákona o důchodovém pojištění před 1. červencem 2001 a který je přiznáván ode dne spadajícího do období po 30. červnu 2001, se stanoví podle předpisů platných po 30. červnu 2001.

4. výše procentní výměry starobního důchodu, který byl přiznán podle § 30 nebo § 31 zákona o důchodovém pojištění ode dne spadajícího do období před 1. červencem 2001 a který se přepočítává za dobu výdělečné činnosti vykonávané po 30. červnu 2001 do dosažení věku potřebného pro vznik nároku na starobní důchod, se stanoví podle předpisů platných před 1. červencem 2001.

5. Jestliže poživatel starobního důchodu přiznaného podle § 30 nebo § 31 zákona o důchodovém pojištění před 1. červencem 2001 je výdělečně činný dne 30. června 2001 na základě pracovního vztahu, tento vztah trvá i po 30. červnu 2001 a do dne předcházejícího splátce tohoto důchodu splatné v říjnu 2001 neupraví tento vztah v souladu s podmínkou uvedenou v § 37 odst. 5 zákona o důchodovém pojištění, nenáleží mu od této splátky výplata tohoto důchodu. Skutečnost, že nesplňuje uvedenou podmínku pro výplatu starobního důchodu, je poživatel tohoto důchodu povinen oznámit plátcům důchodu do 31. července 2001; tuto ohlašovací povinnost má i zaměstnavatel poživatele starobního důchodu. Ohlašovací povinnost podle věty druhé nevzniká, jestliže poživatel starobního důchodu skončí pracovní vztah v době předcházející splátce tohoto důchodu uvedené ve větě první nebo si v této době upraví pracovní vztah v souladu s podmínkou uvedenou v § 37 odst. 5 zákona o důchodovém pojištění.

6. Doba péče o jinou než blízkou osobu (čl. I bod 1) se považuje pro účely důchodového pojištění za náhradní dobu pojištění za období po 30. červnu 2001.

Čl. II zákona č. 188/2001 Sb.

Přechodné ustanovení

Byla-li výše starobního důchodu podle § 76 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění zákona č. 134/1997 Sb., zákona č. 289/1997 Sb. a zákona č. 118/2000 Sb., přiznaného v období od 1. ledna 1997 do 30. června 2001 stanovena podle § 71 odst. 1 a 4 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění zákona č. 134/1997 Sb., a procentní výměra tohoto důchodu byla omezena podle § 4 odst. 1 věty druhé zákona č. 76/1995 Sb., o zvýšení vyplácených důchodů a důchodů přiznávaných v roce 1995, zvyšuje se procentní výměra tohoto důchodu od splátky důchodu splatné po 30. červnu 2001 podle předpisů o zvýšení

dùchodù, které nabyly ùèinnosti v období od 1. ledna 1996 do 31. prosince kalendáèního roku, který pøedchází kalendáènímu roku, do nihož spadá den, od nihož byl tento starobní dùchod pøiznán. Zvýšení podle vity první se stanoví tak, jako kdyby starobní dùchod uvedený ve viti první byl pøiznán ke dni 31. prosince 1995.

Èl.IV zákona è. 263/2002 Sb.

Pøechodné ustanovení

Doba dùchodového pojištìní pøede dnem ùèinnosti tohoto zákona se posuzuje podle pøedpisù platných pøed tímto dnem.

Èl.IV zákona è. 420/2002 Sb.

Výši pøepoèitacího koeficientu pro úpravu všeobecného vymìøovacího základu za rok 2001 pro úèely dùchodového pojištìní stanoví vláda naøízením do 30. listopadu 2002. Ustanovení § 17 odst. 4 vity druhé zákona è. 155/1995 Sb., o dùchodovém pojištìní, se pro stanovení koeficientu uvedeného ve viti první nepoužije.

Èl.II zákona è. 425/2003 Sb.

Pøechodná ustanovení

1. Úèast na dùchodovém pojištìní osob samostatnì vùdìleènì èinných za dobu pøed 1. lednem 2004 se posuzuje podle pøedpisù ùèinných pøed tímto dnem. Za samostatnou vùdìleènou èinnost se nepovažuje èinnost mandátáøe konaná na základì mandátní smlouvy uzavøené podle obchodního zákoníku, pokud tato smlouva byla uzavøena pøed 1. lednem 2004.

2. O nárocích na dùchody, které vznikly pøed 1. lednem 2004 a o nichž nebylo do tohoto dne pravomocnì rozhodnuto, a o pøiznání, odnìtí nebo zmìni výše tìchto dùchodù za dobu pøed 1. lednem 2004, i když o nich již bylo pravomocnì rozhodnuto, se rozhodne podle pøedpisù ùèinných pøed tímto dnem.

3. Pro úèely splnìní podmínky potøebné doby dùchodového pojištìní pro nárok na plný invalidní a èásteèný invalidní dùchod se za dobu dùchodového pojištìní považuje doba studia po dosažení viku 18 let získaná v roce 1994 a 1995 podle pøedpisù ùèinných pøed 1. lednem 1996.

4. Starobní dùchod pøiznaný podle § 30 odst. 1 zákona o dùchodovém pojištìní ve znìní ùèinném ke dni 31. prosince 2003 se vyplácí po 31. prosinci 2003 do dosažení dùchodového viku za podmínek stanovených pøedpisy ùèinnými ke dni 31. prosince 2003; podle tìchto pøedpisù se posuzuje též pøepoèet a zvýšení procentní výmìry tohoto dùchodu za dobu vùdìleèné èinnosti, kdy výplata tohoto dùchodu nenáležela, a soubìh nároku na tento dùchod a jeho výplatu s jinými dùchody.

5. U poživitele starobního dùchodu pøiznaného pøed 1. lednem 2004, který vykonává k 31. prosinci 2003 vùdìleènou èinnost na základì pracovníprávního vztahu sjednaného na dobu urèitou, se podmínka sjednání pracovníprávního vztahu na dobu nejdéle jednoho roku považuje za splnìnou, pokud mu tento pracovníprávní vztah skonìí v prùbìhu roku 2004. Poživiteli starobního dùchodu pøiznaného pøed 1. lednem 2004, který vykonává k 31. prosinci 2003 vùdìleènou èinnost na základì pracovníprávního vztahu sjednaného na dobu urèitou tak, že tento pracovníprávní vztah má skonìit po 31. prosinci 2004, náleží výplata starobního dùchodu po 31. prosinci 2003 po dobu trvání tohoto pracovníprávního vztahu, nejdéle však do dne pøedcházejícího splátce starobního dùchodu splatné v dubnu 2004; tento poživitel starobního dùchodu a jeho zaměstnavatel jsou povinni do 31. ledna 2004 oznámit plátcì starobního dùchodu, že poživitel starobního dùchodu ode dne pøedcházejícího splátce starobního dùchodu splatné v dubnu 2004 nesplòuje podmínku sjednání pracovníprávního vztahu na dobu nejdéle jednoho roku.

Èl. VI zákona è. 281/2004 Sb.

Pøechodná ustanovení

1. Osoba samostatnì vùdíleèní èinná, která pøede dnem úèinnosti tohoto zákona mla nárok na rodièovský pøíspìvek nebo na výplatu èásteèného invalidního dùchodu, se považuje pro úèely dùchodového pojištìní a pojistného na dùchodové pojištìní v období pøede dnem úèinnosti tohoto zákona za osobu samostatnì vùdíleèní èinnou vykonávající vedlejší samostatnou vùdíleènou èinnost, nejdøíve však od 1. ledna 2004, pokud pobírání tìchto dávek uvede na pøehledu o pøíjmech a výdajích ze samostatné vùdíleèné èinnosti za rok 2004.

2. Záloha na dùchodové pojištìní a pøíspìvek na státní politiku zamìstnanosti (dále jen "záloha"), která byla zaplacená v roce 2004 pøede dnem úèinnosti tohoto zákona, popøípadì byla zaplacená ve vyšší èástce, jen proto, že osoba samostatnì vùdíleèní èinná, která mla nárok na rodièovský pøíspìvek nebo na výplatu èásteèného invalidního dùchodu, byla považována pro úèely placení záloh za osobu samostatnì vùdíleèní èinnou vykonávající hlavní samostatnou vùdíleènou èinnost, se v rozsahu pøesahujícím èástku, kterou by byla povinna zaplatit, kdyby se pøede dnem úèinnosti tohoto zákona považovala za osobu samostatnì vùdíleèní èinnou vykonávající vedlejší samostatnou vùdíleènou èinnost, považuje za pøeplatek na pojistném na dùchodové pojištìní a pøíspìvku na státní politiku zamìstnanosti; tento pøeplatek se na základì písemné žádosti vrátí.

3. Pokud osoba samostatnì vùdíleèní èinná, která mla pøede dnem úèinnosti tohoto zákona nárok na rodièovský pøíspìvek nebo na výplatu èásteèného invalidního dùchodu, nezaplatila zálohu, kterou byla pøed tímto dnem povinna zaplatit jako osoba samostatnì vùdíleèní èinná vykonávající hlavní samostatnou vùdíleènou èinnost, popøípadì tuto zálohu zaplatila v nižší èástce, než mla zaplatit, nepovažují se èástky, které nebyly zaplacené, za dluh; penále, které vzniklo na základì tohoto dluhu, se promíjí.

Èl. XIII zákona è. 359/2004 Sb.

PØECHODNÁ USTANOVENÍ

1. Ustanovení o nesluèitelnosti funkce poslance Evropského parlamentu podle § 53 odst. 2 písm. c) a d) zákona è. 62/2003 Sb., o volbách do Evropského parlamentu a o zmìnì ní kterých zákonù, se poprvé užití na poslance Evropského parlamentu zvolené v prvních volbách do Evropského parlamentu v roce 2004.

2. Ustanovení èástí druhé až jedenácté se poprvé užití na poslance Evropského parlamentu zvolené v prvních volbách do Evropského parlamentu v roce 2004.

Èl. III zákona è. 24/2006 Sb.

Pøechodná ustanovení

1. Byla-li výše èásteèného invalidního dùchodu upravena podle § 46 odst. 1 písm. b) zákona è. 155/1995 Sb., ve znìní platném ke dni pøedcházejícímu dni úèinnosti tohoto zákona, upraví se výše èásteèného invalidního dùchodu od nejbližší splátky splatné po dni úèinnosti tohoto zákona na výši, která by náležela, pokud by k takové úpravì nedošlo.

2. Byla-li výplata èásteèného invalidního dùchodu zastavena podle § 46 odst. 1 písm. c) zákona è. 155/1995 Sb., ve znìní platném ke dni pøedcházejícímu dni úèinnosti tohoto zákona, obnoví se výplata èásteèného invalidního dùchodu od nejbližší splátky splatné po dni úèinnosti tohoto zákona ve výši uvedené v ustanovení § 46 odst. 1 písm. a) zákona è. 155/1995 Sb., ve znìní platném ke dni pøedcházejícímu dni úèinnosti tohoto zákona.

Ěl.X zákona è. 109/2006 Sb.

Pøechodná ustanovení

1. Nárok na vdovský a vdovecký důchod za dobu pøed 1. lednem 2007 na základì žádosti uplatnitèné po 31. prosinci 2006 se posuzuje podle dosavadních právních pøedpisù.

2. Poživatelùm vdovských a vdoveckých důchodù, kteøí po 31. prosinci 2006 nesplòují podmínky nárokù na tyto důchody, náleží výplata těchto důchodù naposledy pøi splátce důchodu splatné v prosinci 2006.

Ěl.XXXIV zákona è. 189/2006 Sb.

Pøechodná ustanovení

1. Úèast na důchodovém pojištìní osob samostatnì výdìleènì èinných uvedených v § 9 odst. 3 písm. d) a f) zákona è. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištìní, ve znìní úèinném ode dne nabytí úèinnosti tohoto zákona, které pøed 1. lednem 2008 nesplòovaly podmínky samostatné výdìleènì èinnosti stanovené tímto zákonem, vzniká nejdøíve dnem 1. ledna 2008. Tyto osoby, pokud samostatnou výdìleènou èinnost vykonávaly pøed 1. lednem 2008 a konají ji dále po 31. prosinci 2007, jsou povinny splnit povinnosti spojené se zahájením samostatné výdìleènì èinnosti do 8. února 2008.

2. U osob samostatnì výdìleènì èinných uvedených v § 9 odst. 3 písm. d) zákona è. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištìní, ve znìní úèinném ode dne nabytí úèinnosti tohoto zákona, jimž vznikla úèast na důchodovém pojištìní podle bodu 1, se za pøíjmy ze samostatné výdìleènì èinnosti nepovažují odměny za užití téhož díla, jde-li o druhou nebo další licenìní smlouvu k dílùm vyhotoveným nebo provedeným pøed 1. lednem 2008 nebo byla-li licenìní smlouva uzavøena pøed 1. lednem 2008; to však neplatí, je-li pøedmìtem druhé nebo další licenìní smlouvy aktualizace díla.

3. Úèast na důchodovém pojištìní a doby důchodového pojištìní a náhradní doby důchodového pojištìní získané pøed 1. lednem 2008 se hodnotí podle pøedpisù úèinných pøed tímto dnem.

4. Za dobu pøede dnem nabytí úèinnosti tohoto zákona se důchod doplatí podle § 55 odst. 2 zákona è. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištìní, ve znìní úèinném do dne nabytí úèinnosti tohoto zákona, nejvýše v rozsahu stanoveném právními pøedpisy úèinnými ke dni, který pøedchází dni nabytí úèinnosti tohoto zákona.

Ěl.LXVII zákona è. 264/2006 Sb.

Pøechodná ustanovení

1. Procentní výmìra starobních důchodù pøiznaných v období od 1. ledna 1996 do 30. èervna 2006 osobám, které dosáhly vùku 50 let pøed 1. èervencem 2006 a splnily ostatní podmínky uvedené v § 74a odst. 1 zákona è. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištìní, ve znìní ěl. LXVI tohoto zákona, osobám uvedeným v § 76 odst. 1 zákona è. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištìní, ve znìní pozdìjších pøedpisù, a osobám, které vykonávaly pøed 1. lednem 1993 aspoø po dobu 15 let zamìstnání v hornictví se stálým pracovištím pod zemí v hlubinných dolech (popøípadi 10 let, jde-li o takové zamìstnání v uranových dolech), které bylo podle pøedpisù úèinných pøed tímto dnem zaøazeno mezi zamìstnání I. pracovní kategorie zakládající nárok na starobní důchod pøi dosažení vùku aspoø 55 let, se na žádost zvýší od splátky důchodu splatné po 30. èervnu 2006 podle pøedpisù o zvýšení důchodù, které nabyly úèinnosti v období od 1. ledna 1996 do 31. prosince kalendáøního roku, který pøedchází kalendáønímu roku, do nihož spadá den, od nihož byl starobní důchod pøiznán. Zvýšení podle vùty první však spolu s procentní výmìrou důchodu nesmí pøesáhnout nejvyšší výmìru, která se stanoví tak, že

nejvyšší částka výše důchodu podle § 4 odst. 1 vity druhé zákona è. 76/1995 Sb., o zvýšení vyplácených důchodů a důchodů pøiznávaných v roce 1995, se zvýší podle pøedpisů o zvýšení důchodů, které nabyly úèinnosti v období od 1. ledna 1996 do dne, který pøedchází dni, od nihož byl pøiznán starobní důchod. Zvýšení podle vity první a druhé se stanoví tak, jako kdyby starobní důchod uvedený ve viti první byl pøiznán ke dni 31. prosince 1995. Starobní důchod se podle vity první nezvýší, pokud byl zvýšen podle § 76 odst. 3 zákona è. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištìní, ve znìní zákona è. 188/2001 Sb., nebo podle èl. II zákona è. 188/2001 Sb., kterým se mìnì zákon è. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištìní, nebo pokud byl zvýšen na základì opatøení pøijatých ministrem práce a sociálních vìcí podle § 4 odst. 3 zákona è. 582/1991 Sb., o organizaci a provádìní sociálního zabezpeèení, podle zásad obdobných úpravì obsaženè v § 76a zákona è. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištìní, ve znìní èl. LXVI tohoto zákona.

2. Poživatelùm důchodù, kteøí dosáhli viku 100 let pøed úèinností tohoto zákona, se zvyšuje procentní výmìra vypláceného důchodu o 1 000 Kč mìsíènì od splátky důchodu splatné po dni úèinnosti tohoto zákona. Jsou-li splnìny podmínky nároku na výplatu více důchodù, zvyšuje se podle vity první procentní výmìra starobního, plného invalidního nebo èásteèného invalidního důchodu. Na poživatele důchodu uvedené ve viti první se nevztahuje § 67a zákona è. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištìní, ve znìní èl. LXVI tohoto zákona.

Èl. III zákona è. 152/2007 Sb.

Pøechodná ustanovení k èl. I a II

1. Jestliže muž pøeoval o dítì ve viku do 4 let v období od 1. ledna 1996 do 30. èervna 2005 a nepodal pøed 1. èervencem 2007 pøihlášku k úèasti na důchodovém pojištìní nebo návrh na zahájení øízení o dobi a rozsahu péèe o toto dítì, popøípadi podal tuto pøihlášku nebo tento návrh opoždìní, mùže podat návrh na zahájení tohoto øízení podle dosavadních právních pøedpisů do 30. èervna 2009. Bylo-li v období od 1. ledna 1996 do 30. èervna 2007 rozhodnuto o žádosti o pøiznání důchodu, pøièemž důchod byl pøiznán, avšak nebylo pøitom k dobi péèe uvedené ve viti první pøihlédnuto, považuje se návrh na zahájení øízení podle vity první též za žádost o úpravu výše pøiznaného důchodu. Podmínka podání pøihlášky k úèasti na důchodovém pojištìní se po 30. èervnu 2007 nevyžaduje. Návrh na zahájení øízení podle vity první mùže podat i pozùstalá osoba, která uplatòuje nárok na vdovský nebo sirotèí důchod z dùvodu úmrtí muže uvedeného ve viti první.

2. Jestliže péèe muže o dítì ve viku do 4 let nebo péèe osoby o dlouhodobì tížce zdravotnì postižené dítì vyžadující mimoøádnou péèi ve viku do 18 let nebo o pøevážnì nebo úplnì bezmocnou osobu nebo èásteènì bezmocnou osobu starší 80 let anebo o osobu, která je závislá na péèi jiné osoby ve stupni II (støednì tížká závislost) nebo ve stupni III (tížká závislost) anebo ve stupni IV (úplná závislost), skonèila pøed 1. èervencem 2007, avšak ke dni 30. èervna 2007 ještì neuplynula lhùta k podání pøihlášky k úèasti na důchodovém pojištìní podle právních pøedpisů úèinných ke dni 30. èervna 2007 nebo lhùta k podání návrhu na zahájení øízení o dobi a rozsahu péèe o tyto dítì nebo o tyto osoby podle právních pøedpisů úèinných ke dni 30. èervna 2007, mùže oprávnìná osoba podat návrh na zahájení øízení o dobi a rozsahu péèe podle dosavadních právních pøedpisů do 30. èervna 2009. Podmínka podání pøihlášky k úèasti na důchodovém pojištìní osob uvedených ve viti první se po 30. èervnu 2007 nevyžaduje.

3. Jestliže okresní správa sociálního zabezpeèení zahájila pøed 1. èervencem 2007 øízení o dobi a rozsahu péèe o osoby uvedené v bodì 2 a toto øízení nebylo do 30. èervna 2007 pravomocnì skonèeno, dokonèí se toto øízení podle právních pøedpisů úèinných ke dni 30. èervna 2007.

4. Jestliže péèe o osoby uvedené v bodì 2 a péèe ženy o dítì ve viku do 4 let zaèala pøed 1. èervencem 2007 a trvá ještì po 30. èervnu 2007, prokazuje se tato doba péèe podle právních pøedpisů úèinných po 30.

èervnu 2007.

5. výše starobních, plných invalidních a èásteèných invalidních dùchodù pøiznaných pøed 1. èervencem 2007 osobám, jimž byly pøi stanovení osobního vymìøovacího základu vylouèené doby uvedené v § 16 odst. 4 vìti druhé písm. e) zákona è. 155/1995 Sb., o dùchodovém pojištìní, ve znìní úèinném do dne nabytí úèinnosti tohoto zákona, (dále jen "zákon o dùchodovém pojištìní") omezeny podle § 16 odst. 5 zákona o dùchodovém pojištìní, se na žádost upraví od splátky dùchodu splatné po 30. èervnu 2007 tak, že do poètu vylouèených dob omezovaných podle § 16 odst. 5 zákona o dùchodovém pojištìní se nezahrnou vylouèené doby uvedené v § 16 odst. 4 vìti druhé písm. e) zákona o dùchodovém pojištìní; pøitom za vylouèenou dobu uvedenou v § 16 odst. 4 vìti druhé písm. e) zákona o dùchodovém pojištìní se považuje pro úèely této úpravy jen doba úèasti na dùchodovém pojištìní osob uvedených v § 5 odst. 1 písm. s) a § 102a zákona o dùchodovém pojištìní. Lhùta pro vydání rozhodnutí stanovená ve správním øádu se u žádostí uplatnitelných do 31. øíjna 2007 prodlužuje o 90 dnù.

Èl. II zákona è. 178/2008 Sb.

1. V roce 2008 se dùchody zvýší mimo pravidelný termín od splátky dùchodu splatné v srpnu 2008.

2. Pro zvýšení dùchodù podle bodu 1 se období pro zjišòování rùstu úhrnného indexu spotøebitelských cen za domácnosti celkem stanoví tak, že prvním mìsícem tohoto období je srpen 2007 a posledním mìsícem tohoto období je leden 2008. Zvýšení dùchodù podle bodu 1 se stanoví tak, aby u prùmìrného starobního dùchodu èinilo èástku odpovídající nejménì 100 % rùstu cen zjištìného v období podle vìty první.

3. Pro zvýšení dùchodù podle bodu 1 se nepoužijí ustanovení § 67 odst. 3 vìty druhé, § 67 odst. 5 a § 67 odst. 10 èást vìty za støedníkem zákona è. 155/1995 Sb., o dùchodovém pojištìní, ve znìní úèinném ode dne nabytí úèinnosti tohoto zákona.

Èl. VI zákona è. 305/2008 Sb.

Pøechodná ustanovení

1. Postup podle èl. V bodu 17 se vztahuje i na platby na úhradu dlužného pojistného po 31. prosinci 2008, jde-li o úhradu dluhu na pojistném, který vznikl pøed 1. lednem 2009.

2. Zvýšení vdoveckého dùchodu se podle èl. V bodu 24 provede nejdøíve od splátky dùchodu splatné po 1. èervenci 2006, byla-li žádost o toto zvýšení podána do 30. èervna 2011.

3. U osob samostatnì vòdìleènì èinných uvedených v § 9 odst. 3 písm. d) zákona è. 155/1995 Sb., o dùchodovém pojištìní, ve znìní úèinném ode dne nabytí úèinnosti tohoto zákona, se od pøíjmu ze samostatné vòdìleènì èinnosti odeèítají odmìny za užití téhož díla, jde-li o druhou nebo další licenìní smlouvu k dílùm vyhotoveným nebo provedeným pøed 1. lednem 2009 nebo byla-li licenìní smlouva uzavøena pøed 1. lednem 2009; to však neplatí, je-li pøedmìtem druhé nebo další licenìní smlouvy aktualizace díla.

Èl. II zákona è. 306/2008 Sb.

Pøechodná ustanovení

1. O nárocích na dùchody, které vznikly pøed 1. lednem 2010 a o nichž nebylo do tohoto dne pravomocnì rozhodnuto, a o pøiznání, odnìtí nebo zmìní výše těchto dùchodù za dobu pøed tímto dnem, i když o nich již bylo pravomocnì rozhodnuto, se rozhodne podle právních pøedpisù úèinných pøed tímto dnem.

2. Úèast na dùchodovém pojištìní a doby dùchodového pojištìní a

náhradní doby důchodového pojištění získané před 1. lednem 2010 se hodnotí podle právních předpisů účinných před tímto dnem.

3. Náhradní doby důchodového pojištění získané před 1. lednem 2010 se započítávají pro vznik nároku na důchod v plné výši, jde-li o pojištěnce, kterému vznikne nárok na důchod před rokem 2019.

4. Nárok na starobní důchod podle § 30 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, jeho výše a podmínky pro výplatu se ode dne účinnosti tohoto zákona posuzují podle zákona o důchodovém pojištění, ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

5. Dosáhl-li poživatel plného invalidního nebo částečného invalidního důchodu věku 65 let před 1. lednem 2010, zaniká nárok na tento důchod dnem 1. ledna 2010; tímto dnem vzniká tomuto poživateli nárok na starobní důchod, a to ve výši, v jaké mu náležel dosavadní důchod. Plátce důchodu je povinen nejpozději do 31. ledna 2010 zaslat poživateli starobního důchodu uvedenému ve výtě první písemné oznámení o zániku nároku na plný invalidní nebo částečný invalidní důchod a o vzniku nároku na starobní důchod a jeho výši. Pro účely zvyšování tohoto starobního důchodu se za den přiznání starobního důchodu považuje den, od něhož byl přiznán dosavadní plný invalidní nebo částečný invalidní důchod. Nárok na starobní důchod podle výtě první nevylučuje nárok na starobní důchod podle § 29 odst. 1, 2 nebo 3 zákona o důchodovém pojištění, ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. 6. Je-li nárok na vdovský, vdovecký nebo sirotčí důchod, který byl přiznán před 1. lednem 2010, podmíněn nezaopatřeností dítěte a dítě je ke dni 31. prosince 2009 poživatelem plného invalidního důchodu, nevztahuje se na toto dítě ustanovení § 20 odst. 6 zákona o důchodovém pojištění, ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

7. Vznikl-li nárok na vdovský nebo vdovecký důchod před 1. lednem 2010, zůstává nárok na tento důchod zachován po 31. prosinci 2009, pokud vdova dosáhla před 1. lednem 2010 věku 55 let nebo důchodového věku, je-li důchodový věk nižší, a vdovec dosáhl před 1. lednem 2010 věku 58 let nebo důchodového věku, je-li důchodový věk nižší. Došlo-li k zániku nároku na vdovský nebo vdovecký důchod před 1. lednem 2010 nebo po 31. prosinci 2009, ale jde o důchody, které byly přiznány před 1. lednem 2010, vznikne nárok na vdovský nebo vdovecký důchod po 31. prosinci 2009 znovu za podmínek stanovených zákonem o důchodovém pojištění, ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

8. Plný invalidní důchod, na který vznikl nárok před 1. lednem 2010, se ve výši, v jaké náležel ke dni 31. prosince 2009, považuje od 1. ledna 2010 za invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně. Částečný invalidní důchod, na který vznikl nárok před 1. lednem 2010, s výjimkou částečného invalidního důchodu uvedeného v bodě 9, se ve výši, v jaké náležel ke dni 31. prosince 2009, považuje od 1. ledna 2010 za invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně, byl-li důvodem částečné invalidity pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti nejméně o 50 %, a za invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně v ostatních případech. Za den přiznání invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně podle výtě první se považuje den, od něhož byl přiznán plný invalidní důchod; za den přiznání invalidního důchodu pro invaliditu druhého stupně nebo pro invaliditu prvního stupně podle výtě druhé se považuje den, od něhož byl přiznán částečný invalidní důchod. Plátce důchodu je povinen nejpozději do 31. ledna 2010 zaslat poživateli invalidního důchodu uvedenému ve výtě první a druhé písemné oznámení o tom, zda mu náleží invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně, pro invaliditu druhého stupně nebo pro invaliditu prvního stupně. Ustanovení výtě první a s výjimkou změny výše důchodu též ustanovení výtě druhé platí, pokud není na základě kontrolní lékařské prohlídky konané po 31. prosinci 2009 stanoven jiný stupeň invalidity a vydáno rozhodnutí o invalidním důchodu pro jiný stupeň invalidity.

9. Částečný invalidní důchod, na který vznikl ke dni 1. ledna 1996

nárok podle § 89 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, se ve výši, v jaké náležel ke dni 31. prosince 2009, považuje od 1. ledna 2010 za invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně. Důchod uvedený ve výtě první nelze odejmout; ustanovení o souběhu nároků na důchody a jejich výplatu nejsou přitom dotčena. Za den přiznání invalidního důchodu podle vity první se považuje den, od něhož byl přiznán důchod za výsluhu let, který se podle § 89 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění považoval od 1. ledna 1996 za částečný invalidní důchod. Ustanovení bodu 8 vity čtvrté platí zde obdobně.

10. Plná invalidita, která trvá ke dni 31. prosince 2009, se považuje od 1. ledna 2010 za invaliditu třetího stupně. Částečná invalidita, která trvá ke dni 31. prosince 2009, se považuje od 1. ledna 2010 za invaliditu druhého stupně, byl-li důvodem částečné invalidity pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti nejméně o 50 %, a za invaliditu prvního stupně v ostatních případech.

11. Byl-li částečný invalidní důchod přiznán s přihlednutím k mezinárodní smlouvě a částečná invalidita přitom nebyla posouzena podle českých právních předpisů, považuje se částečná invalidita za částečnou invaliditu z důvodu poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti nejméně o 50 %.

12. Posuzování invalidity u invalidních důchodů uvedených v bodě 8 vity první a druhé se od 1. ledna 2010 řídí právními předpisy účinnými od tohoto dne.

13. Byl-li plný invalidní důchod přiznán před 1. lednem 2010 a při první kontrolní lékařské prohlídce konané po roce 2009 je zjištěn takový stupeň invalidity, který má za následek snížení výše invalidního důchodu, sníží se výše invalidního důchodu až od třinácté splátky tohoto důchodu splatné po dni konání této prohlídky. Byl-li částečný invalidní důchod přiznán před 1. lednem 2010 a při kontrolní lékařské prohlídce konané po roce 2009 je zjištěn takový stupeň invalidity, který by měl za následek snížení výše invalidního důchodu, náleží invalidní důchod v dosavadní výši.

14. Za dobu před 1. lednem 2009 se důchod nebo jeho zvýšení doplatí ve výši, v níž důchod správně náležel, nejvýše v rozsahu stanoveném právními předpisy účinnými ke dni 31. prosince 2008.

15. Byl-li starobní nebo invalidní důchod přiznán před 1. červencem 2009 pojištěnci, který splňuje podmínky uvedené v § 19a odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění účinném od 1. července 2009, přepočte se na žádost tento důchod ke dni jeho přiznání podle § 19a zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění účinném od 1. července 2009, a je-li důchod po tomto přepočtu vyšší, zvýší se od splátky důchodu splatné v červenci 2009.

§ 1. IX zákona č. 382/2008 Sb.

Přechodné ustanovení

Účast osob vedených v evidenci úřadu práce jako uchazečů o zaměstnání na důchodovém pojištění před dosažením věku 55 let se hodnotí podle právních předpisů účinných ke dni, který předchází dni nabytí účinnosti tohoto zákona, pokud tímto osobám vznikl nárok na důchod přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

1) Zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění zákona č. 590/1992 Sb., zákona č. 37/1993 Sb., zákona č. 160/1993 Sb., zákona č. 307/1993 Sb., zákona č. 241/1994 Sb., zákona č. 118/1995 Sb. a zákona č. 160/1995 Sb.

Zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění zákona č. 10/1993 Sb., zákona č. 160/1993 Sb., zákona č. 307/1993 Sb., zákona č. 42/1994 Sb., zákona č. 241/1994 Sb., zákona č. 59/1995 Sb., zákona č.

118/1995 Sb., zákona è. 149/1995 Sb. a zákona è. 160/1995 Sb.

1) Zákon ÈNR è. 582/1991 Sb., o organizaci a provádìní sociálního zabezpeèení, ve znìní zákona ÈNR è. 590/1992 Sb., zákona ÈNR è. 37/1993 Sb., zákona è. 160/1993 Sb., zákona è. 307/1993 Sb., zákona è. 241/1994 Sb., zákona è. 118/1995 Sb. a zákona è. 160/1995 Sb.

zákon ÈNR è. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpeèení a pøíspěvku na státní politiku zamìstnanosti, ve znìní zákona ÈNR è. 10/1993 Sb., zákona è. 160/1993 Sb., zákona è. 307/1993 Sb., zákona è. 42/1994 Sb., zákona è. 241/1994 Sb., zákona è. 59/1995 Sb., zákona è. 118/1995 Sb., zákona è. 149/1995 Sb. a zákona è. 160/1995 Sb.

1a) Napøíklad Naøízení Rady (EHS) è. 1408/71 o uplatòování systémù sociálního zabezpeèení na zamìstnané osoby, osoby samostatnì výdìleènì èinné a jejich rodinné pøíslušníky pohybující se v rámci Spoleèenství, Naøízení Rady (ES) è. 859/2003, kterým se rozšiøují ustanovení Naøízení (EHS) è. 1408/71 a Naøízení (EHS) è. 574/72 na státní pøíslušníky tìtých zemí, na které se tato ustanovení ještì nevztahují pouze z dùvodu jejich státní pøíslušnosti.

2) § 8 odst. 2 obèanského zákoníku.

3) Zákon è. 94/1963 Sb., o rodinì, ve znìní zákona è. 132/1982 Sb. a zákona è. 234/1992 Sb.

4) Naøízení vlády è. 262/1994 Sb., o odměnách èlenù zastupitelstev v obcích.

5) Zákon è. 361/2003 Sb., o služebním pomìru pøíslušníkù bezpečnostních sborù, ve znìní pozdìjších pøedpisù.

5a) Zákon è. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znìní pozdìjších pøedpisù.

5b) Zákon è. 218/2002 Sb., o službì státních zamìstnancù ve správních úøadech a o odmìòování tìchto zamìstnancù a ostatních zamìstnancù ve správních úøadech (služební zákon), ve znìní pozdìjších pøedpisù.

5c) § 8 zákona è. 108/2006 Sb., o sociálních službách.

5d) § 115 obèanského zákoníku.

5e) Zákon è. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištìní, ve znìní pozdìjších pøedpisù.

5f) Zákon è. 258/2000 Sb., o ochranì veøejného zdraví a o zmìní níkterých souvisejících zákonù, ve znìní pozdìjších pøedpisù.

6) § 33 zákona è. 76/1959 Sb., o níkterých služebních pomìrech vojákù, ve znìní zákona è. 226/1992 Sb.

§ 116 až 119 zákona ÈNR è. 186/1992 Sb., o služebním pomìru pøíslušníkù Policie Èeské republiky, ve znìní zákona è. 26/1993 Sb.

§ 119 až 123 zákona è. 154/1994 Sb., o Bezpečnostní informaèní službì.

6a) Zákon è. 198/2002 Sb., o dobrovolnické službì a o zmìní níkterých zákonù (zákon o dobrovolnické službì).

6b) § 7 odst. 8 a § 36 odst. 2 písm. e) zákona è. 586/1992 Sb., ve znìní pozdìjších pøedpisù.

7) Zákon è. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištìní.

7a) § 10 odst. 9 zákona è. 187/2006 Sb.

8) § 13 zákona ÈNR è. 586/1992 Sb., o daních z pøíjmù, ve znìní zákona è. 259/1994 Sb. a zákona è. 149/1995 Sb.

- 9) § 2f zákona è. 252/1997 Sb., o zemìdìlství, ve znìní pozdìjších pøedpisù.
- 10) § 10 a 13 zákona è. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon).
- 11) § 76 a násl. a § 93 a násl. obchodního zákoníku.
- 12) zákon è. 35/1965 Sb., o dílech literárních, vìdeckých a umìleckých (autorský zákon), ve znìní zákona è. 89/1990 Sb., zákona è. 468/1991 Sb. a zákona è. 318/1993 Sb.
- 13) Napø. zákon ÈNR è. 128/1990 Sb., o advokacii, zákon ÈNR è. 358/1992 Sb., o notářích a jejich èinnosti (notářský øád), zákon ÈNR è. 524/1992 Sb., o auditorech a komoøe auditorù Èeské republiky, zákon ÈNR è. 523/1992 Sb., o daøovém poradenství a o komoøe daøových poradcù Èeské republiky, zákon è. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumoènicích, zákon è. 237/1991 Sb., o patentových zástupcích, zákon ÈNR è. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektù a o výkonu povolání autorizovaných inženýrù a technikù èinných ve výstavbì, ve znìní zákona è. 164/1993 Sb. a zákona è. 275/1994 Sb.
- 13a) § 566 až 575 obchodního zákoníku.
- 14) § 7 odst. 2 písm. b) zákona ÈNR è. 586/1992 Sb.
- 15) § 9 odst. 1 písm. a) a b) zákona ÈNR è. 586/1992 Sb., ve znìní zákona è. 323/1993 Sb. a zákona è. 259/1994 Sb.
- 15a) § 2 odst. 1 písm. b) naøízení vlády è. 303/1995 Sb., o minimální mzdì, ve znìní pozdìjších pøedpisù.
- 15b) § 30 zákona è. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoøe, ve znìní pozdìjších pøedpisù.
- 15e) § 6 odst. 4 písm. a) bod 13 zákona è. 582/1991 Sb., ve znìní zákona è. 152/2007 Sb.
- 16a) § 3 zákona è. 219/2000 Sb., o majetku Èeské republiky a jejím vystupování v právních vztazích.
- 17) zákon ÈNR è. 589/1992 Sb., ve znìní pozdìjších pøedpisù.
- 17) zákon ÈNR è. 589/1992 Sb., ve znìní pozdìjších pøedpisù.
- 17b) § 5b odst. 1 zákona è. 589/1992 Sb., ve znìní zákona è. 305/2008 Sb.
- 17c) § 15a odst. 1 zákona è. 589/1992 Sb., ve znìní zákona è. 261/2007 Sb.
- 18) § 195 a § 206 odst. 2 zákoníku práce.
- 19) Napø. § 92 odst. 2 zákona ÈNR è. 186/1992 Sb., § 106 odst. 2 zákona è. 154/1994 Sb.
- 19b) § 83 odst. 3 a § 86 odst. 5 zákona è. 582/1991 Sb., ve znìní zákona è. 306/2008 Sb.
- 19c) § 45b odst. 2 a § 69 odst. 1 a 2 zákona o rodinì.
- § 19 zákona è. 359/1999 Sb., o sociální-právní ochranì dìtí, ve znìní pozdìjších pøedpisù.
- 19d) § 45 zákona o rodinì.
- 20) § 36 až 43 zákona è. 561/2004 Sb., o pøedškolním, základním,

středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).

20a) § 55 odst. 1 zákona è. 561/2004 Sb.

20b) § 46 odst. 3 a § 48 zákona è. 561/2004 Sb.

20c) § 55 odst. 2 zákona è. 561/2004 Sb.

20d) § 55 odst. 3 zákona è. 561/2004 Sb.

21) zákon è. 29/1984 Sb., ve znění zákona è. 188/1988 Sb., zákona è. 171/1990 Sb., zákona è. 522/1990 Sb., zákona è. 134/1993 Sb., zákona è. 190/1993 Sb., zákona è. 331/1993 Sb., nálezu Ústavního soudu České republiky è. 49/1994 Sb., zákona è. 256/1994 Sb. a zákona è. 138/1995 Sb.

zákon è. 172/1990 Sb., o vysokých školách, ve znění zákona è. 216/1993 Sb., zákona è. 46/1994 Sb. a zákona è. 192/1994 Sb.

21a) zákon è. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti.

21b) § 141 až 159 zákona è. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).

21c) § 186 odst. 2 zákona è. 561/2004 Sb.

21d) § 45 až 47 zákona è. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách).

24) § 276 a násled. občanského soudního řádu.

25) § 118 zákona è. 582/1991 Sb., ve znění zákona è. 160/1995 Sb.

25a) § 192 odst. 1 věta první a § 194 zákoníku práce.

25b) § 125 zákona è. 187/2006 Sb.

25c) § 192 odst. 1 věta druhá zákoníku práce.

25d) § 192 odst. 5 zákoníku práce.

26) zákon è. 183/1994 Sb., o zvýšení vyplácených důchodů a důchodů příznávaných v roce 1994 a v roce 1995.

zákon è. 76/1995 Sb., o zvýšení vyplácených důchodů a důchodů příznávaných v roce 1995.

27) § 6 čl. II odst. 1 zákona ÈNR è. 10/1993 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 1993, o změně a doplnění některých zákonů České národní rady a některých dalších předpisů.

28) zákon è. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti.

28a) § 25 odst. 3 až 5 zákona è. 435/2004 Sb.

29) § 37 odst. 2 zákona è. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění zákona è. 171/1990 Sb. a zákona è. 138/1995 Sb.

32) § 13 zákona ÈNR è. 9/1991 Sb., o zaměstnanosti a působnosti orgánů České republiky na úseku zaměstnanosti, ve znění zákona è. 272/1992 Sb.

33) § 21 a 22 zákona è. 172/1990 Sb.

34) § 25 a 38 zákona è. 29/1984 Sb., ve znění zákona è. 171/1990 Sb. a zákona è. 138/1995 Sb.

34a) zákon è. 266/2006 Sb.

- 34b) § 108 odst. 1 zákona è. 435/2004 Sb., o zamìstnanosti.
- 35) § 177 odst. 1 vyhlášky Federálního ministerstva práce a sociálních vïcí è. 149/1988 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpeèení.
- 35a) Napøíklad § 56 odst. 2 až 5, § 64 odst. 5, § 139 odst. 1 zákona è.100/1988 Sb., ve znìní úèinném ke dni 31. prosince 1995, a obdobná ustanovení pøedcházejících pøedpisù.
- 35b) § 71 odst. 3 zákona è. 500/2004 Sb., správní øád.
- 36) § 8 odst. 2 zákona è. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpeèení.